

Eda kommun

Årsredovisning 2022

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Måluppfyllelse	15
Personalekonomisk redovisning	18
Redovisningsprinciper	25
Sammanställd redovisning	28
Verksamhetsberättelser.....	42
Verksamhetsområde Kommunledningsstaben	42
Verksamhetsområde Bildning	48
Verksamhetsområde Vård och Stöd	57
Verksamhetsområde Samhällsbyggnad.....	65
Verksamhetsberättelse Miljö- och byggsektionen.....	74
Verksamhetsberättelse Eda Bostads AB.....	75
Verksamhetsberättelse Eda Energi AB.....	76
Verksamhetsberättelse Teknik i Väst AB	77
Verksamhetsberättelse Valfjället Skicenter AB.....	79

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Eda kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen redovisade ett resultat på 5,5 mkr för verksamhetsåret 2022. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Det redovisade resultatet för 2022, 5,5 mkr, är svagare än tidigare år. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat under året, däremot har kostnaderna inom främst skola och vård ökat betydligt. Utförligare kommentarer kring detta finns i stycket om ”Resultat och ekonomisk ställning” längre fram.

Den finansiella ställningen är stabil. Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 30,9 procent.

Den kommunala koncernen

	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter (mkr)	186,5	189,9	190,7	174,8	191,4
Verksamhetens kostnader (mkr)	732,9	701,2	677,4	647,9	666,7
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	598,6	575,9	547,7	508,2	495,0
Årets resultat (mkr)	7,6	22,7	13,6	-2,4	-33,5
Soliditet (%)	45,6	47,7	46,4	48,7	49,5
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	27,8	28,1	25,5	26,3	26,2
Långfristig låneskuld (mkr)	292,9	279,7	284,0	247,4	234,4

Kommunen

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare 31/12	8 535	8 490	8 550	8 564	8 575
Kommunal skattesats (%)	22,27	22,27	22,27	22,27	22,25
Verksamhetens intäkter (mkr)	145,5	138,1	141,7	120,7	137,1
Verksamhetens kostnader (mkr)	704,9	661,1	645,8	605,9	624,4
Skatteintäkter och statsbidrag (mkr)	598,6	575,9	547,7	508,2	495,0
Årets resultat (mkr)	5,5	20,5	12,3	-2,5	-33,5
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella bidrag (%)	99,1	96,3	97,4	100,6	108,2
Nettokostnad per invånare (kr)	69 534	65 341	62 381	59 723	62 472
Soliditet (%)	54,8	58,0	58,5	65,4	67,1
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser (%)	30,9	31,6	30,1	32,1	32,1
Långfristig låneskuld (mkr)	110	90	90	40	25
Antal anställda	722	678	655	634	648

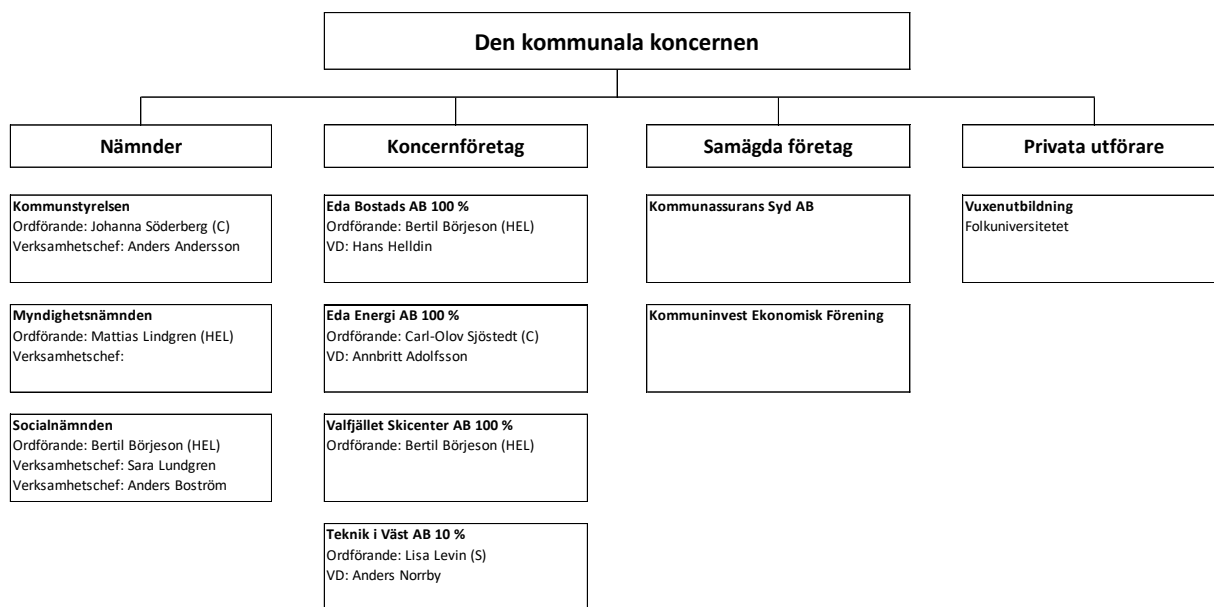
Eda kommun har en stark balansräkning med en låg upplåning vilket skapar möjligheter för att kunna möta kommande större investeringsbehov inom skola och omsorg där omfattningen kan

innebära krav på ytterligare upplåning. Detta innebär dock att den finansiella risken ökar.

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation, tre helägda bolag (Eda Bostads AB, Eda Energi AB och Valfjället Skicenter AB) samt ett delägt bolag (Teknik i Väst AB). Därtill finns två samverkansföretag: Kommunassurans Syd AB, som hanterar kommunens försäkringar, och Kommuninvest Ekonomisk Förening genom vilken Eda kommun finansierar delar av kommunens investeringsbehov. Kommunen anlitar en privat utförare inom vuxenutbildningen.

En översikt av den kommunala verksamheten vid utgången av 2022 visas i organisationsschemat nedan.

Kommunstyrelsen ansvarar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet, här finns tre utskott: arbetsutskott, bildningsutskott samt serviceutskott.

Myndighetsnämnden ansvarar för de myndighetsuppgifter som åvilar en kommunalnämnd enligt ett flertal lagar, som exempel kan nämnas Plan- och bygglag (2010:900 (med undantag för översikts-, detalj- och regionplanering samt områdesbestämmelser (3-7 kap §§)), Miljöbalk (1998:808), Livsmedelslag (2006:804) och Alkohollag (2010:1622).

Socialnämnden är inrättad för att bereda och besluta i frågor kopplade till verksamhetsområdena Vård och Stöd samt IFO. Den ansvarar bland annat för förvaltning och utveckling av hemtjänst, särskilda boenden, biståndsbedömning enligt SoL, LSS, försörjningsstöd samt vård och behandlingsinsatser för barn och unga samt vuxna.

Eda Bostads AB bedriver dels allmännyttig bostadsverksamhet, dels förvaltning av kommunens verksamhetslokaler. Eda Energi AB distribuerar och säljer fjärrvärme i Åmotfors. Valfjället Skicenter AB driver skidanläggningen vid Valfjället. Teknik i Väst AB är ett driftbolag gemensamt med Arvika kommun som sköter drift och underhåll inom områdena gator och vägar, vatten och avlopp samt renhållning. De kommunala bolagen leds av i huvudsak politiskt tillsatta styrelser.

Privat utförare anlitas sedan 1/8 2021 inom området vuxenutbildning.

Från och med 1/1 2023 har Eda övergått till nämndorganisation.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Eda kommuns resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunkoncernen och kommunen. Riskerna presenteras övergripande i följande tabell och fördjupas därefter under rubrikerna omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker. I tabellen sammanfattas de mest väsentliga risker som identifierats för kommunkoncernen och kommunen.

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Minskande befolkning	Kan medföra svårighet för såväl kommunen som företag i kommunen att rekrytera arbetskraft. Minskade skatteintäkter för kommunen.	Kommunstyrelsen	- Bostadsförsörjningsprogram - Näringslivspolicy
Åldrande befolkning	Ökat tryck på omsorgs-verksamheten	Socialnämnden	- Personalförsörjningsprogram - Flexibel organisation
Verksamhetsrisk			
Personal			
Åldrande anläggningar och fastigheter			
Finansiell risk			
Ränterisk	Med kommande stora investeringsbehov inom skola och omsorg behöver sannolikt upplåningen öka. Ökad räntenivå får då större kostnadseffekt.	Den kommunala koncernen	- Policy för räntebindning - Investeringsprövning

Omvärldsrisker

I takt med att gränshandeln återhämtat har behovet av tillgänglig arbetskraft ökat, vilket har fått inverkan på de kommunala verksamheterna dit många sökte sig från handeln och där många nu sökt sig tillbaka. Det har varit minst sagt utmanande att hitta vikarier för förskolorna och vårderna. Ett minskat invånarantal slår också direkt på skatteintäkter för kommunen och svängningar här kan därför bli kännbara då det inte per automatik innebär att behoven i verksamheterna minskar.

En åldrande befolkning medför också utmaningar för kommunen framåt för att kunna tillgodose den vård och omsorg som kan komma att behövas. I takt med att vi lever längre förändras också demografin vilket ställer andra krav framöver.

Verksamhetsrisker

Tillgången till kompetens och utbildad personal är en nyckel för att kunna bibehålla och utveckla kvalitén i verksamheten framåt. För att kommunen ska kunna lösa detta är det av stor vikt att anses som en attraktiv arbetsgivare och kommunen som plats måste också anses som attraktiv att bo och leva i. Här är det därför viktigt att lyfta fram och utveckla det som finns idag i form av fritids- och kulturutbud osv.

En annan stor utmaning är att kunna underhålla och sköta det fastighetsbestånd som finns i kommunen. Med kostnadsökningar för såväl material som energi kommer det vara utmanande framåt att finansiera detta. Det är därför viktigt att se över de ytor vi har och när vi eventuellt

tillskapar nya ytor måste också en medvetenhet finnas om att det innebär ökade driftkostnader för lokalerna.

Finansiella risker

Kommunen har för närvarande en relativt låg skuldsättning vilket innebär att förändrade räntor i nuläget inte medför någon större effekt på den totala kostnadsmassan. Med de investeringsbehov som finns framåt, såväl för befintligt bestånd som nya ytor, kommer däremot lånebehovet att öka vilket på sikt kan innebära att ränteförändringar får en större betydelse på kommunens samlade ekonomi. Vi märker redan av en tydlig förändring i prisbilden vid upplåning.

Förändrade förutsättningar för skatteintäkter och generella statsbidrag har vi redan varit inne på under omvärldsrisker men tål att lyftas här också. Staten har dessutom tillskapat ett antal större riktade statsbidrag vilka i huvudsak är direkt nödvändiga för att finansiera delar av den verksamhet som bedrivs idag. I skrivande stund vet vi inget mer om och när elprisstödet kan förväntas komma för tidigare perioder. Det är dock viktigt att det uppnås en stabilitet på marknaden för att kunna ha rimliga planeringsförutsättningar framåt.

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19 påverkade inledningen av 2022 och även om de allra flesta restriktioner försvann relativt tidigt fanns ändå vissa särskilda sådana kvar inom hälso- och sjukvården. Rysslands invasion av Ukraina har ju medfört en mängd effekter i samhällsekonomin och kostnadsökningarna är ju naturligtvis något som påverkat även kommunen. Då vi haft ett bundet elpris under 2022 har de stora svängningarna där inte påverkat året, däremot medför det vissa utmaningar framåt.

Räntemarknaden har börjat röra på sig och med tanke på de större investeringsprojekt vi är igång med och som är på gång kommer detta naturligtvis få en effekt på våra kostnader.

Byggnationen av demensboendet har kommit igång och genomförs via partnering.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Eda kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder och dess bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad.

Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Eda kommunkoncern.

Ansvarsstruktur

Inom Eda kommun finns olika nivåer av politiskt styrande instanser – kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och genomförandet av verksamheten.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs framförallt genom årliga beslut om nästa års budget och plan för de nästkommande två åren. I samband med budget fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, lägga fast reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna

delårsrapporter och årsredovisning samt att besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar och har till uppgift att bereda ärenden till fullmäktige och ansvara för verkställigheten av fullmäktiges beslut vilket också inbegriper ledning, samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av den kommunala koncernen. Mycket av detta är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Nämnder och styrelser rapporterar normalt till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens *tjänstemän* ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Eda kommun utgår, så långt det är möjligt, styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på koncernnivå.

Centrala styrdokument

Inom Eda kommun används olika styrdokument. Dessa syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedan anges några av de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande plan för de efterföljande två åren. Kommunens totala verksamhet bedrivs i både förvaltningsform och i bolagsform. I budgeten framgår, förutom de ekonomiska ramarna, också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning, mål och uppdrag.

Företagspolicy

Företagspolicyn är ett centralt styrdokument i Eda kommun. Syftet med företagspolicyn är dels att ge möjlighet till en mer likartad ställning ur insyns- och styrningssynpunkt som för förvaltningsorganisationen, samt att åstadkomma en närmare samverkan mellan bolagen och kommunen. Dokumentet anger främst ägarens/kommunens intentioner avseende mål, samordning, insyn, uppföljning och kontroll samt innehåller de generella ägardirektiv som ska gälla för kommunens bolag.

Övriga koncerngemensamma styrdokument

För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen har ett flertal övriga styrdokument beslutats gälla, bland annat:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy
- Policy mot muta och bestickning
- Informationssäkerhetspolicy
- Arvodesreglemente
- Riktlinjer för representation

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunfullmäktiges beslut om övergripande mål är styrande för alla verksamheter om inte annat anges i beslutet eller om det är uppenbart att målet avser en viss verksamhet. Det är koncernenheternas ansvar att översätta målen till sin verksamhet.

De sex övergripande målen för år 2022 är:

- Bra boendemöjligheter
- Goda kommunikationer
- Ett utvecklat näringsliv
- Upplevelser
- Offentlig service
- Livslångt lärande

Till varje övergripande mål finns sedan ett antal verksamhetsmål med indikatorer som beskriver ambitionsnivån inom varje område. Indikatorerna är ett stöd för den helhetsbedömning som görs av huruvida verksamheten utvecklas i enlighet med uppställda mål. Utvärdering av årets verksamhet och utfall görs under avsnittet ”God ekonomisk hushållning”.

Utöver fullmäktiges mål har nämnderna och bolagen i uppdrag att självständigt arbeta med uppföljning av ekonomi och verksamhet med hjälp av mål, mått och utvärderingar. Utfallet rapporteras i de verksamhetsberättelser som lämnas i årsredovisningen.

Ekonomiska ramar

Taxor kontra skattefinansiering, hur fördelas ramarna,

Planering innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av planeringsprocessen:

Januari – Kommunfullmäktige anordnar en prioriteringsdiskussion som en inledning i budgetprocessen.

Februari/mars – Diskussion i nämnd/utskott tillsammans med respektive verksamhetsområdeschef. Diskussionen utgår från innevarande års verksamhetsplan. Vad behöver förändras? Förändrade behov och förutsättningar? Diskussion bör även ske utifrån måluppfyllelsen föregående år. Tydliga utredningsuppdrag lämnas från nämnden/utskotten till verksamhetschefen.

April – Redovisning till Kommunstyrelsen av vad som framkommit i samband med sammanträdena under februari och mars. Ekonomiavdelningen lämnar information om uppdaterade ekonomiska förutsättningar. Kommunstyrelsen lämnar tydliga utredningsuppdrag som sedan ska presenteras på budgetberedningen.

Maj – Tid för budgetberedning. Verksamheterna presenterar förslag till verksamhetsplan samt investeringsäskanden. Förslag till strategisk plan lämnas.

Juni – Kommunstyrelsen behandlar strategisk plan, verksamhetsplaner samt investeringsäskanden. Fullmäktige beslutar därefter om dessa.

Oktober – Kommunstyrelsen beslutar om skattesatsen för nästkommande år.

November – Kommunfullmäktige beslutar om skattesatsen för nästkommande år. En avstämning av strategisk plan, verksamhetsplaner samt investeringsäskanden görs utifrån de senaste ekonomiska förutsättningarna och aktuellt invånarantal.

Uppföljning under verksamhetsåret

Ekonomi och verksamhet skall följas upp regelbundet under budgetåret. Rapportering skall ske månadsvis dels mellan verksamhetsområde och utskott, dels från utskott till kommunstyrelsen.

Rapportering med avseende på ekonomisk uppföljning från förvaltningen till kommunstyrelsen ska ske månadsvis.

Rapportering från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige ska ske vid tre tillfällen under året, mars, augusti, och december. I samband med augusti månads uppföljning skall även delårsrapport upprättas. Rapporteringen ska innehålla uppgifter om intäkts/kostnadsutvecklingen, prognos för helåret, kommentarer till eventuella avvikelser, måluppfyllelse samt förslag till åtgärder med anledning av avvikelser.

Slutredovisning av färdigställda investeringsprojekt skall ske löpande under året till kommunfullmäktige. Förvaltningen skall även sammanställa en uppföljning avseende pågående och planerade investeringsprojekt. Detta skall ske i samband med uppföljningstillfällena efter mars och augusti.

Bokslut och årsredovisning

Efter verksamhetsårets slut ska förvaltningen upprätta en ekonomisk sammanställning och avge en verksamhetsberättelse. Därefter ska bokslutsberedningen behandla bokslutet och gå igenom de olika verksamheternas resultat. Beredningen ska bland annat granska resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer.

En årsredovisning ska upprättas som omfattar hela kommunkoncernen. Årsredovisningen ska godkännas av kommunstyrelsen före revisorernas granskning. Årsredovisningen skall behandlas av kommunfullmäktige senast under maj månad året efter verksamhetsåret.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen.

Uppsiktsplikten tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv samt verksamhetsplaner. Utöver delårsrapporten rapporterar verksamheterna till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ansvaret för att en kommunövergripande internkontrollorganisation med reglementen, regler och riktlinjer upprättas. Kommunstyrelsen har också ansvaret för att det finns en god internkontroll i kommunens samtliga verksamhetsområden. I detta ingår också ett övergripande ansvar för fortlöpande utveckling i takt med ändrade förutsättningar i organisationen.

Verksamhetsområdeschefer ansvarar för att internkontrollplaner tas fram för respektive område. I syfte att åstadkomma en god internkontroll ska verksamhetschef inom varje område, utifrån de övergripande bestämmelserna för internkontroll, upprätta kontrollplaner och se till att kontrollplanerna lämnas in.

Kommunstyrelsen ska senast i januari varje år anta en särskild kontrollplan för granskning. I januari ska även respektive verksamhet rapportera resultatet av föregående års kontroll. Kontrollplan samt rapport överlämnas sedan till kommunens revisorer.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En kommun ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga att det ska präglade hela den kommunala koncernen. Det är fullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Eda kommunkoncern och Eda kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under rubrikerna *Bra boendemöjligheter*, *Goda kommunikationer*, *Ett utvecklat näringsliv*, *Upplevelser*, *Offentlig service* samt *Livslångt lärande*. Därutöver finns tre finansiella mål:

- Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under planperioden 2022–2024. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.
- Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

Strukturen och processerna för målstyrning i Eda kommun beskrivs i avsnittet om ”Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten”.

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Eda kommuns finansiella ställning utgår från ett koncernperspektiv men med en uppdelning av den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform samt i bolagsform. Enskilda enheter kommenteras där det är relevant.

Utvärderingen utgår från områdena:

- Koncernens intäkter, kostnader och resultat
- Budgetföljsamhet
- Koncernens investeringar och deras finansiering
- Pensionsskuldens utveckling
- Koncernens soliditet

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader, både utifrån det aktuella räkenskapsåret och utifrån utvecklingen över tid.

Årets resultat för den kommunala koncernen är ett överskott på 7,6 mkr (22,7 mkr), vilket är en försämring med 15,1 mkr jämfört med föregående år. För kommunens del blev resultatet 5,5 mkr, Eda Bostads redovisar ett resultat på 2 mkr, Valfjället Skicenter AB ett resultat på 0,08 mkr, Teknik i Väst AB ett resultat på 1 mkr (där Edas andel är 10 %) och Eda Energi AB redovisar ett nollresultat.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 37,3 mkr för koncernen, för kommunen ökade de med 38,7 mkr. Ökningen är i större än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 1,5 mkr

vilket till största delen kan förklaras med att i takt med att i huvudsak leasingbilar byts ut klassificeras de nya som finansiell leasing vilket gör att hyran bokförs som en amortering och avskrivning av leasingskulden.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 22,7 mkr och uppgick sammanlagt till 598,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 354,3 mkr vilket motsvarar 59,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget

Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 2,6 mkr, i huvudsak med anledning av vakanser och att olika kommunövergripande insatser och aktiviteter inte kommit igång fullt ut efter pandemin.

Bildning redovisar ett underskott gentemot budget på -12,4 mkr. Grundskolorna (med fritidshem och grundsärskola) redovisar ett underskott på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är höga personalkostnader gentemot budget. Andra större negativ poster är interkommunal ersättning samt skolskjutsar (totalt ca 5,2 mkr). Förskolan redovisar ett litet överskott gentemot budget på 0,4 mkr. Vuxenutbildningens nettokostnader överstiger budget med ca 0,9 mkr.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på -13,1 mkr. De största avvikelserna hittar vi inom hemtjänsten samt externa placeringar inom LSS. För att lösa semesterperioden har särskild ersättning erbjudits, något som också betingat högre kostnader. IFO redovisar ett överskott på ca 2,8 mkr, men där har en del kostnader istället hamnat inom LSS vilket gör att det endast skett en omfördelning av kostnader inom nämnden gällande dessa.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 3,3 mkr. Den största delen av överskottet, ca 1,9 mkr kommer från Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt effektivt nyttjande av statsbidrag. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,8 mkr, detta pga vakanser och någon långtidssjukskrivning. Verksamhetschef visar också ett överskott med ca 0,5 mkr. Övriga verksamheter i paritet med budget.

Den stora positiva avvikelserna hittar vi på finansförvaltningen (14,5 mkr) där skatteintäkter och generella statsbidrag vida överskred vad som prognostiserades i samband med budgetbeslutet inför 2022. Även kostnaden för pensioner också blev något lägre än budget. Kapitaltjänstkostnaderna samt räntekostnader blev däremot något dyrare.

Investeringsverksamheten

Kommunen hade en investeringsnivå på 94,2 mkr 2022. Den budgeterade investeringsvolymen var 440,6 mkr inklusive omföringar från 2021.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnad plankorsning Charlottenbergsvägen-Storgatan, multiplan vid Gärdesskolan och spillvattenrening Noresund. Utöver dessa stora investeringar har mycket tid har gått åt till förarbete och projektering av andra större framtida möjliga investeringsbehov.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 603,1 mkr varav 541,7 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 34,1 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till största del med egna medel, ett lån på 20 mkr togs upp i slutet av året. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 10,2 mkr (ifjol 48,4) i kommunen.

Soliditet

Koncernens soliditet uppgår till 45,6 % vilket är en försämring med 2,1 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten har de senaste två åren legat stabil. Soliditeten i kommunen var per årsskiftet 30,9 % med hänsyn till pensionsförpliktelserna vilket ligger i paritet med medel för samtliga kommuner i Sverige.

Pensionsskuld

Avsättningen för pensioner intjänade från och med 1998 har ökat med 2 mkr till 34 mkr. Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade till och med 1997 har minskat med 5,5 mkr till 178,6 mkr. För att möta framtida pensionsutbetalningar har Eda kommun under 2018 överfört medel till en pensionsstiftelse, inga nya överföringar har gjorts under 2022.

Känslighetsanalys

Eda kommunala koncerns beroende av omvärlden kan beskrivas genom att göra en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar koncernens resultat om de förändras.

Effekt på koncernens intäkter/kostnader	Förändring	Effekt +/- mkr
Skatteintäkter	1 %	3,5
Generella statsbidrag och utjämning	1 %	2,4
Personalkostnader (kommunen)	1 %	4
Förändrad upplåningsränta (koncernen)	1 %-enhet	2,9
Förändrad upplåningsränta (kommunen)	1 %-enhet	1,1
Effekt av förändring demografi eller skattesats		
Förändring kommunalskatt	10 öre	1,6
Förändring invånarantal	100 personer	5

Störst effekt på den kommunala koncernens resultat har 1 procents förändring av personalkostnaderna. Förändringen här är beräknad utifrån statistik från Kolada över personalkostnad/invånare och baseras på siffror från föregående räkenskapsår. En motsvarande förändring av skatteintäkter och generella statsbidrag skulle innebära en sammanlagd effekt på 5,9 mkr.

Effekten av förändrad upplåningsränta är beräknad utifrån aktuell låneskuld i såväl koncernen som i kommunen. Med nuvarande snittränta i kommunen (se not 32 i den sammanställda redovisningen) skulle en ökad upplåning med exempelvis 100 mkr innebära en ökad räntekostnad på ca 1,47 mkr.

Svängningar i invånarantalet får naturligtvis en effekt på kommunens intäkter, schabloniserat ca 5 mkr vid en förändring med 100 personer. Här har vi sett en uppgång under 2022 jämfört med tidigare år vilket påverkar intäkterna kommande år. En förändring av skattesatsen med 10 öre påverkar ca 1,6 mkr.

Slutsats avseende resultat och ekonomisk ställning

Tidigare år med tillskott av statliga anslag med anledning av Covid-19 har haft en positiv effekt på kommunens resultat, något som också bidragit till att vi inte längre bär med oss någon ryggsäck i form av underskott som behöver återställas. Däremot ser vi att 2022 blev betydligt tuffare ekonomiskt, och i synnerhet det andra halvåret i verksamheterna för vård och skola. Resultatet för 2022 är visserligen positivt, men inte alls lika starkt som de två föregående åren. Kommunen står inför stora utmaningar framåt sett till vilket underskott som redovisas i verksamheterna för vård och skola, det finns också stora pågående och planerade investeringar här vilket kommer medföra ytterligare lånebehov och med stigande marknadsräntor innebär detta en större belastning på kommunens resultat. Soliditeten är dock fortfarande god, och nuvarande låneskuld är relativt låg vilket gör att det finns ett visst utrymme för att kunna hantera detta. Däremot kommer vi sannolikt behöva göra mer noggranna avvägningar och beräkningar framöver för att ha det under kontroll.

Balanskravsresultatet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Eda kommun har sedan införandet år 2000 periodvis inte uppfyllt

balanskravet. Under 2021 återställdes de 8 006 tkr som fanns kvar att återställa. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 4 411 tkr, vilket därmed lever upp till lagens krav. Jämfört med fjolåret (13 766 tkr) är balanskravsresultatet dock betydligt sämre.

Kommunen förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) på 4 169 tkr som efter kommunfullmäktiges beslut kan nyttjas under lågkonjunktur. Kommunfullmäktiges regelverk för reservering till resultatutjämningsreserv anger att reservering kan medges om resultatet efter justeringar överstiger 1 % av skatter och statsbidrag. Resultatet efter balanskravsjusteringar uppgår till lite drygt 0,7 % av skatteintäkter och statsbidrag vilket gör att en reservering till resultatutjämningsreserv enligt fullmäktiges regelverk inte kan göras.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

Balanskravsutredning	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	5 458	20 508
- Samtliga realisationsvinster	-1 017	-3 421
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4 441	17 087
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-3 321
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
= Årets balanskravsresultat	4 441	13 766
- Justerat resultat från föregående år	0	-8 006
= Kvar att återställa	0	0

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns inget historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 017 tkr
- En reservering till RUR är inte möjlig enligt fullmäktiges regelverk.

Väsentliga personalförhållanden

Här hänvisar vi till kapitlet ”Personalekonomisk redovisning” senare i årsredovisningen.

Förväntad utveckling

I februari 2022 togs de allra flesta restriktioner med anledning av pandemin bort. Inom vården har dock vissa anpassningar även fortsatt varit tvungna att göras men därutöver har verksamheten i

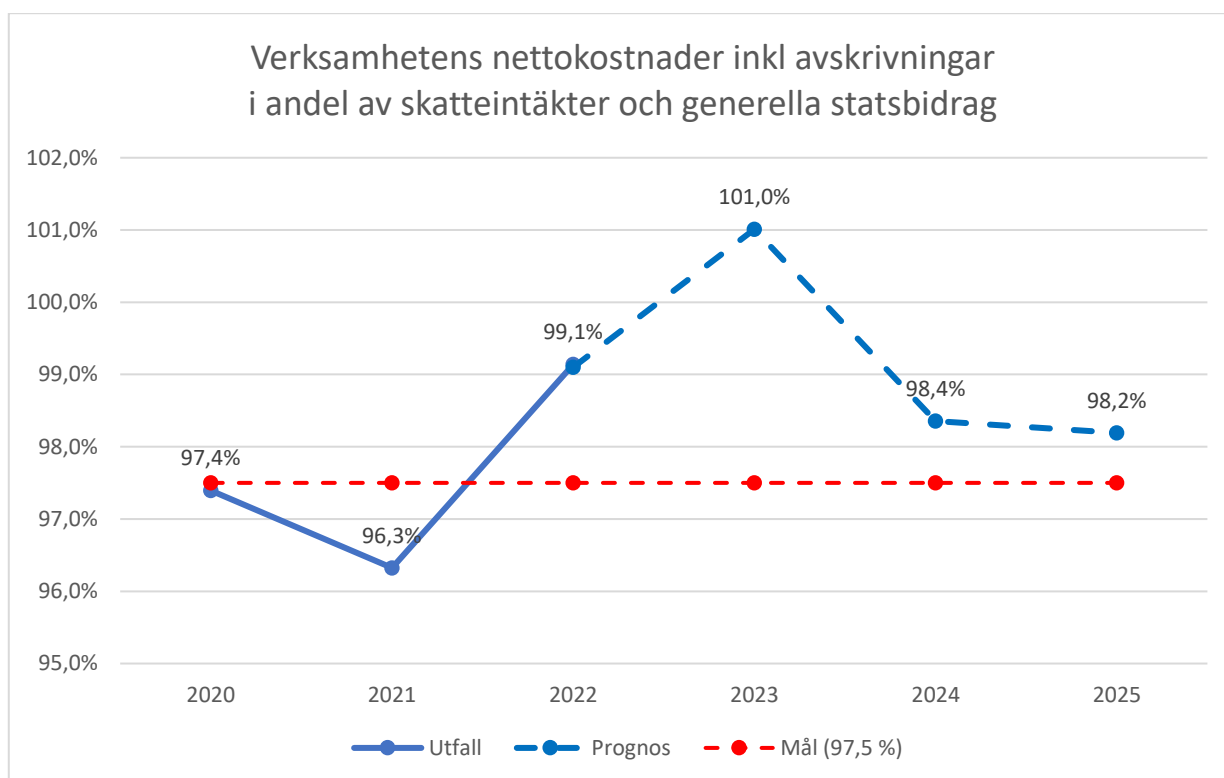
princip kunnat bedrivas som vanligt under året. Rysslands invasion av Ukraina har dock medfört andra utmaningar med stigande marknadsräntor och hög inflation som konsekvens. Under 2022 märktes detta av främst genom ökade priser för byggmaterial samt ökade livsmedels- och drivmedelskostnader. För 2023 får även de ökade elpriserna genomslag i kommunens verksamheter, något vi försökt ta viss höjd för genom att budgetera för användning av resultatutjämningsreserven detta år. De fastigheter som förvaltas av Eda Bostads AB har ett fast elpris även 2023, dock avsevärt högre än tidigare år. Regeringens besked kring elprisstöd var välkommet, och då all formalia kring detta inte var klart vid årsskiftet kommer det lätta på trycket något 2023. Kommunen bär inte längre med sig någon ryggsäck i form av tidigare negativa balanskravsresultat vilket, givet nuvarande makroekonomiska läge, hade varit mycket betungande. De stora pågående och kommande investeringarna kommer dock att medföra ett ökat upplåningsbehov, och med det förändrade ränteläget jämfört med för ett år sedan kommer detta att få genomslag på kostnadssidan. Den andra stora utmaningen kopplat till dessa investeringar är att lösa driftfinansieringen framåt, inte minst med tanke på kostnadsutvecklingen vi sett inom vården andra halvåret 2022 och med de utmaningar som finns inom skolan med en låg måluppfyllelse.

Måluppfyllelse

Finansiella mål

Den övergripande finansiella målsättningen för planperioden 2022 – 2024 är att verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 97,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Ambitionen är dock långsiktigt att ha resultat som medför att verksamheternas nettokostnader inkl. avskrivningar inte ska överstiga 95 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

- *Utfallet 2022 är 99,1 %. Målet har inte uppfyllts för det aktuella året, inte heller för planperioderna bakåt och framåt. För planperioden bakåt (2020-2022) är utfallet 97,6 % och för planperioden framåt (2022-2024) prognostiseras ett utfall utifrån budgeterade resultat på 99,5 %.*

Resultatnivån för respektive år under planperioden ska inte vara lägre än 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om avsteg från detta mål görs ska beslutet motiveras.

- *Ett resultat på 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag motsvarar 2022 ett resultat på 8 979 tkr. Det redovisade resultatet för 2022 är 5 458 tkr. Målet har inte uppfyllts.*

Målsättningen är att kommunens totala låneskuld inte bör öka. Detta innebär att kommunens investeringar ska finansieras med egna medel.

- *Nya lån har upptagits under 2022. Målet har således inte uppfyllts.*

Kommentar

Inget av de tre finansiella målen uppnås under det enskilda året 2022. Vi är dock relativt nära målet för verksamheternas nettokostnader sett över planperioden bakåt. De senaste åren har varit starkt präglade av i första hand pandemin och att staten skjutit till medel vilket fått en gynnsam utveckling på skatteintäkter och generella statsbidrag. Det råder stor osäkerhet framåt kring utvecklingen med

tanke på rådande omvärldssituation och sett till hur den inhemska ekonomin utvecklas.

Övergripande verksamhetsmässiga mål

Kommunfullmäktige har i den strategiska planen för 2022 – 2024 fattat beslut om ett antal övergripande mål. Dessa bryts sedan ned till verksamhetsmål i de olika verksamhetsområdena där sedan ett antal aktiviteter fastställs för att nå dessa. För att bilda sig en uppfattning kring måluppfyllelsen finns också ett antal indikatorer för att kunna mäta dessa.

Kommentar

För en mer detaljerad redovisning kring de enskilda verksamheternas måluppfyllelse hänvisas till respektive områdes verksamhetsberättelse längre fram i årsredovisningen för utfall och kommentarer kring dessa. Nedan följer en sammanfattande bild av de övergripande verksamhetsmässiga målen.

Bra boendemöjligheter

Invånarantalet i kommunen har återhämtat sig något efter pandemins effekter men ligger fortsatt en bit under det mål som finns. Trenden är positiv, men ökar inte helt i den takt man kanske hade önskat. Övriga indikatorer där ser dock positivare ut. Andelen barn som har barnomsorgsplats enligt vårdnadshavares önskemål är 100 %, Barn/elever i förskola och skola har tillgång till fysisk aktivitet – dock i varierande omfattning. Inom samhällsbyggnad/service så är tillgången till byggklara villatomter mycket god, däremot är efterfrågan i nuläget mycket låg. Övriga indikatorer ligger i paritet med målsättningen.

Upplevelser

Effekterna av pandemin har dröjt sig kvar något och vi ser att det inte helt har återhämtat sig inom föreningslivet och inte heller sett till antalet gästnätter. Särskilt inledningen av 2022 påverkades av pandemin och det blir därför inte heller i år rättvisande att mäta av dessa indikatorer fullt ut jämfört med åren innan pandemin.

Offentlig service

Sjukfrånvarosiffrorna är under även det här året påverkade av pandemin och vissa fortsatta restriktioner kring i synnerhet anställda inom vården, vilket gör dem svåra att jämföra mot målsättningen som är satt ur ett normallägesperspektiv. Inom Bildnings verksamhetsområde har man fortsatt samverka med olika instanser som IFO, Familjecentralen, Första linjen osv. Nyttjandet av e-tjänster går fortsatt uppåt. Kostsektionen har som mål att öka andelen närproducerat respektive ekologiskt livsmedel, här har de kraftigt ökade livsmedelspriserna under 2022 gjort att man fått prioritera lite annorlunda, något som gör det svårare att nå målen.

Livslångt lärande

Andelen inskrivna hos AME som nått sitt mål om egen försörjning/studier vid avslut översteg målsättningen. I övrigt hittar vi de flesta indikatorer kopplade till detta mål inom Bildnings verksamheter. Målsättningen här är ju att nå upp till 100 % i samtliga mål kopplade till avgångsbetyg, gymnasiebehörighet och nationella prov vilket naturligtvis bör vara den ambition som finns men som däremot är svår att helt uppnå. Dock ser vi en fortsatt negativ utveckling sett till elever med fullständiga avgångsbetyg och andelen elever som är behöriga till gymnasiet understiger också riksgenomsnittet. Resultaten i de nationella proven är också svaga. Utvecklingen är oroande, och riskerar få konsekvenser på lång sikt.

Goda kommunikationer

Tillgången till fiber ligger nu på 100 % i kommunen till de som anmält sig. Medborgarundersökningarna om gator och vägar samt gång- och cykelvägar genomfördes under 2022 och resultatet är lägre än riksgenomsnittet.

Ett utvecklat näringsliv

Ett omtag har gjorts inom näringslivsutvecklingen i och med ny näringslivsstrategi. Tjänsten som

näringslivsutvecklare var vakant under större delen av 2021 men under 2022 har verksamheten återigen kunnat bedrivas som tidigare. Inom samhällsbyggnad/service har inga nya detaljplaner vunnit laga kraft, däremot finns ett antal som nått lite olika skeden i planprocessen. Antalet deltagare i AME som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden översteg målet och här nämns god samverkan med näringslivsutvecklaren som en starkt bidragande faktor.

Slutsats

Pandemins och dess efterdyningar har som beskrivits fortsatt haft inverkan på de övergripande målen. Inom verksamhetsmålen "*Offentlig service*" samt "*Goda kommunikationer*" kan man dock i huvudsak anse att måluppfyllelsen är god. Målen "*Bra boendemöjligheter*", "*Upplevelser*" samt "*Ett utvecklat näringsliv*" är sannolikt de som i störst utsträckning påverkats av pandemin och där återhämtning inte skett fullt ut, dock kan man nog till stor del anse att måluppfyllelsen är relativt god i de fall där verksamhet trots allt kunnat bedrivas på någorlunda normalt sätt. Måluppfyllelsen för "*Livslångt lärande*" kan däremot inte anses vara tillfredsställande, andelen elever med gymnasiebehörighet understiger riksgenomsnittet och utfallen på de nationella proven visar också i många fall på stora utmaningar framåt för att höja kunskapsnivån. Detta riskerar få konsekvenser på lång sikt då vi vet att det har stor betydelse för att snabbt kunna komma ut på arbetsmarknaden.

Personalekonomisk redovisning

Anställda (per 221231)

Antal anställda / Personalstruktur	2018	2019	2020	2021	2022
Årsarbetare kommunen	574	564	586	608	659
<i>Kommunledningsstaben</i>	37	36	36	27	29
<i>Bildning</i>	215	222	229	248	263
<i>Socialnämnden</i>	261	258	275	276	311
<i>Samhällsbyggnad</i>	61	48	36	47	46
<i>Miljö och Bygg</i>	-	-	10	10	10
Antal anställda (personer)	648	634	655	678	722

Antalet årsarbetare ökade totalt i kommunen med 51 st. Bildning har ökat med 15 st, Socialnämnden har ökat med 35 st jämfört med föregående år, varav vård och omsorg med 30.

Könsfördelning

Könsfördelning personer %

Kvinnor 88 %

Män 12 %

Könsfördelning personer %	2018	2019	2020	2021	2022
Kvinnor	82 %	89 %	89 %	88 %	88 %
Män	12 %	11 %	11 %	12 %	12 %

Eda kommun fortsätter att totalt sett vara en kvinnodominerad arbetsplats. Fördelningen är oförändrad jämfört med föregående år.

Ålder

Genomsnitt ålder	2018	2019	2020	2021	2022
Kvinnor	47	47	47	46	46
Män	49	48	48	47	46
Totalt	47	47	47	46	46

Genomsnittsåldern för kvinnor och män totalt är fortsatt 46 år. Den är oförändrad för kvinnor men har sjunkit med 1 år för män.

Medelpensionsålder

Medelpensionsålder för kommunens anställda är 65 år, ingen förändring jämfört med tidigare år. Siffran baseras på när anställda i praktiken går i pension oberoende av orsak.

Pensionsavgångar

Antalet personer mellan 61-68 år för respektive verksamhet och som inom en femårsperiod kommer att gå i ålderspension med antagandet om att pensionsåldern är 65 år. Av tabellen framkommer att arbetskraftsbehovet inom en 5 års period är stort i hela kommunen. Totalt kommer 114 personer att gå i ålderspension och det är en ökning med 6 personer jämfört med föregående år. Utöver dessa

finns de personer som slutar av egen vilja samt de som blir beviljade sjukersättning.

Pensionsavgångar antal/vht	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunledningsstaben	7	8	5	2	2
Bildning	39	37	39	39	36
Socialnämnden	54	56	57	53	59
Samhällsbyggnad	8	9	12	14	17
Totalt	108	110	113	108	114

Medellön

Siffrorna visar medellön för heltidsanställda oavsett befattning. Medellönen har totalt ökat med 1 931 kr jämfört med år 2020. Föregående år ökade medellönen med 1 371 kr.

Medellön	2018	2019	2020	2021	2022
Kvinnor	27 546	28 432	28 600	29 810	31 761
Män	29 189	30 068	30 381	31 437	33 250
Totalt	27 341	27 781	28 635	30 006	31 937

Arbetad tid - frånvarotid

	2018	2019	2020	2021	2022
Nettoarbetstid	75 %	74,6 %	75,6 %	74,6 %	72,4 %
Semester	8,9 %	8,9 %	8,5 %	8,4 %	8,5 %
Sjukdom	7,3 %	7,2 %	6,5 %	7,4 %	7,7 %
Föräldraledighet	4,8 %	5,3 %	4,7 %	5,2 %	6,1 %
Tjänstledigheter	2,5 %	2,6 %	3,1 %	2,8 %	3,3 %
Facklig verksamhet	0,2 %	0,1 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
Studier	0,7 %	0,7 %	1,0 %	0,9 %	1,2 %
Övrig frånvaro*	0,7 %	0,6 %	0,5 %	0,7 %	0,6 %
Total frånvaro	25,1 %	25,4 %	24,4 %	25,4 %	27,6 %

* Ex på övrig frånvaro är kompledighet, närståendevård, olovlig frånvaro mm

Nettoarbetstiden är den tid som blir kvar när all frånvarotid är avräknad från bruttoarbetstiden och har historiskt varit stabil med mindre svängningar upp och ner. Under 2022 har frånvarotiden ökat något och främst föräldraledighet har ökat.

Frånvarotimmar per verksamhet och orsak

	KLS	Miljö/Bygg	Bildning	Shb	V o S	Totalt
Facklig verksamhet	0	0	616	320	355	1 291
Föräldraledighet	1 377	1 803	35 243	2 520	47 160	88 103
Semester	6 209	1 914	40 303	11 109	62 860	122 396
Sjukdom	1 153	452	44 958	4 872	60 032	111 466
Studieledighet	6	725	9 775	901	5 665	17 072
Tjänstledighet	465	735	31 530	2 094	13 173	47 997
Övrig frånvaro	1 177	129	3 149	983	3 460	8 898
Totalt	10 387	5 758	165 574	22 799	192 705	397 223

Övertid och fyllnadstid per verksamhet under 2021–2022

	Bildning		KLS		Shb		Socialnämnd		Miljö/bygg		Totalt	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Fyllnadstid	4 556	3 083	121	174	149	194	11 887	14 199	-	0	16 713	17 649
Övertid	1 094	1 930	512	94	162	343	5 533	13 339	-	63	7 301	15 769
Timmar totalt	5 650	5 013	633	268	311	537	17 420	27 538	-	63	24 014	33 418
Kostnad totalt (tkr)	1 274	1 199	310	106	111	202	5 671	10 487	-	14	7 367	12 008

Mertidsuttaget för de anställda har ökat i omfattning och detta medför en kostnadsökning på totalt 4 641 tkr jämfört med föregående år.

Den klart största ökningen av mertid är inom Vård och Stöd där kostnaden ökat med ca 4 816 tkr jämfört med föregående år. Detta kan dock till stor del förklaras av att verksamheten under sommaren fått lösa semestersituationen genom att anställda fått jobbat övertid samt flyttat semesterveckor. Samhällsbyggnad har ökat sin kostnad med ca 90 tkr och Bildning har minskat med ca 75 tkr. Kommunledningsstaben har minskat sin kostnad med 204 tkr. Nedan visas en sammanställning över den totala kostnaden i tkr åren 2018–2022 (Miljö & bygg ingår i Samhällsbyggnads siffror till år 2021).

Verksamhet	2018	2019	2020	2021	2022
Bildning	1 699	1 240	1 151	1 274	1 199
Kommunledningsstaben	57	38	106	310	106
Vård och stöd	4 774	4 412	4 506	5 671	10 487
Samhällsbyggnad	540	148	105	111	202
Miljö & bygg	-	-	-	-	14
Totalt (kostnad i tkr)	7 070	5 838	5 867	7 367	12 008

Fyllnadstid är den extra tid som deltidsanställda jobbar upp till heltidsmättet för anställningen.

Övertid är den tid som anställda jobbar extratid utöver heltidsmättet för anställningen eller på fridag som infaller på lördag, söndag eller heldag.

Övertid och fyllnadstid i timmar per anställd person	2018	2019	2020	2021	2022
Fyllnad	29,52	23,34	22,16	24,65	24,45
Övertid	12,61	10,12	8,56	10,77	21,84
Total övertid/fyllnadstid	42,14	33,46	30,72	35,42	46,29

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden per 221231 var 23 462 tkr vilket är en ökning med 2 408 tkr från 2021.

Sjukfrånvaro

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Totalt sjuktal (%)</i>	<i>7,3 %</i>	<i>7,2 %</i>	<i>6,5 %</i>	<i>7,4 %</i>	<i>7,7 %</i>
<i>Sjukfrånvaro per vht (%)</i>					
Kommunledningsstab	2,95 %	2,41 %	2,39 %	4,96 %	1,94 %
Miljö & Bygg	-	-	1,81 %	0,99 %	2,38 %
Bildning	6,28 %	6,48 %	5,39 %	6,50 %	7,20 %
Samhällsbyggnad	4,17 %	5,35 %	2,84 %	2,90 %	4,93 %
Vård och stöd	9,73 %	9,11 %	8,97 %	9,63 %	9,58 %

Sjukfrånvaron totalt ökar med 0,3 procentenheter från föregående år.

Sjukfrånvaro i % avseende frånvaro under sammanhängande tid av 60 dagar eller mer

	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunledningsstab	39,08 %	45,09 %	0 %	73,37 %	27,36 %
Miljö & bygg	-	-	0 %	0 %	0 %
Bildning	40,69 %	46,40 %	24,60 %	29,48 %	35,48 %
Samhällsbyggnad	42,26 %	44,39 %	22,08 %	17,04 %	31,44 %
Vård och stöd	52,93 %	45,87 %	42,84 %	44,28 %	37,25 %
Totalt	47,64 %	45,97 %	34,57 %	38,60 %	36,02 %

När det gäller sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer har Bildning och Samhällsbyggnad ökat medan Socialnämnden och Kommunledningsstaben minskar sin sjukfrånvaro.

Total sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på åldersintervall

	2018	2019	2020	2021	2022
→ 29 år	6,52 %	6,47 %	4,85 %	6,31 %	7,02 %
30 – 49 år	8,25 %	7,31 %	6,02 %	7,07 %	7,01 %
50 år →	6,69 %	7,39 %	7,52 %	8,05 %	8,68 %
Totalt	7,32 %	7,25 %	6,51 %	7,39 %	7,73 %

Slutsats sjukfrånvaro

De åtgärder som kommunen främst har jobbat med för att bibehålla och sänka sjuktagen under 2022 är följande:

- Anställda erbjuds 1 timme/vecka för friskvård på betald arbetstid. Anställda som arbetar ständigt natt har fått friskvårdsbidrag.
- Punktsatser utifrån behov som framkommit. Ex utbildningar och handledning
- Arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud
- Kompetensutveckling för chefer och medarbetare
- Stödsatser pga upprepade korttidsfrånvaro
- Motionskampanjer
- Sponsring i motionslopp och Eda Klassikern
- Tidig-rehab som innebär möjlighet för alla chefer att kontinuerligt träffa företagshälsovården, för att tillsammans gå igenom de sjukskrivna i syfte att se vad som kan göras och i ett tidigt skede upptäcka tecken på eventuell ohälsa.
- Beslut riktlinje om 35 medarbetare per chef
- Fortsatt arbete med friskfaktorer från Sunt Arbetsliv
- Experio worklab, medverkan i ESF-projekt med mål om sänkta sjuktag t o m feb
- Kompetensutveckling, t.ex. hot och våld, psykisk ohälsa för chefer mm.

Utmaningar

För att kunna få ett bra personalekonomiskt ”boksamt” i framtiden finns en rad utmaningar inom personalområdet att ta tag i. Några av dessa insatsområden är följande:

Kompetensförsörjning

Enligt SCB kommer antalet äldre öka i Värmland samtidigt som andelen i arbetsför ålder inte kommer öka i samma takt. Det innebär att färre personer ska arbeta och ta hand om fler behov. Det är därav av stor vikt att varje person i arbetsför ålder kommer ut i arbete. Tillgången på arbetskraft i Värmland beräknas minska medan andelen äldre ökar. I Eda beräknas andelen i arbetsför ålder ligga kvar på ungefär samma nivåer som idag men andelen äldre beräknas öka, precis som i Värmland. Detta innebär att kompetensförsörjningen är och kommer vara en av kommunens viktigaste utmaningar.

Attraktiv arbetsgivare

Det är viktigt att kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både kunna rekrytera och behålla personal. Lön är ett styrmedel men forskning och medarbetarundersökningar visar att en god arbetsmiljö är lika viktigt för att medarbetarna ska vilja och orka stanna kvar. Vi fortsätter därför arbetet med att vara attraktiv arbetsgivare i framtiden för att behålla våra medarbetare.

Utbildningssatsningarna inom bildning, i form av rekryteringssatsning, och vård och stöd, i form av äldreomsorgslyftet, har fortsatt. Utöver detta har interna utbildningssatsningar på chefer gjorts för att öka deras kunskaper om arbetsmiljöarbete. Fokus har även lagts på att kommunen ska bli mer

synlig hos utbildningsgivare både på gymnasie- och högskolenivå. Detta har gjorts genom deltagande i olika mässor, informationsdagar samt aktivt mottagande av praktikanter från skolorna.

Utifrån resultatet i den medarbetarundersökning som genomfördes i februari 2022 har det under året bl.a. arbetats fram ett förslag på förmånspaket till kommunens medarbetare som syftar till att bidra till att bli en än mer attraktiv arbetsgivare.

Rekrytering

Bemanningsfrågan är stor och viktig för hela Eda kommun och vi behöver ta tillvara på alla resurser som finns på ett effektivt och ekonomiskt sätt. Vi behöver arbeta med tekniska och praktiska lösningar för att lösa problem som uppstår med kommunikation så att vi kan jobba på ett övergripande sätt och ha hela kommunen som målbild. Här har pandemin påskyndat den utvecklingen men arbetet är långt ifrån i mål.

Det är svårt att rekrytera personer till vissa befattningar med den kompetens som efterfrågas. Sökande finns till nästan varje ledigt arbete, men en allt lägre andel av dem motsvarar kraven för uppgiften. Detta är visserligen en allmän trend på arbetsmarknaden, men många glesbygdskommuner känner av den mer än andra arbetsgivare.

Kommunen behöver arbeta strategiskt med att de i arbetsför ålder faktiskt arbetar alternativt utbildar sig inom yrkesområden som kommunen behöver, både som arbetsgivare och för kommunens näringsliv. Här behöver flera verksamheter inom kommunen samarbeta så som t.ex. vuxenutbildningen, arbete och integration m. fl. men även samarbete med externa aktörer behövs för att klara den utmaning som vi står inför.

Kompetensutveckling

Kraven på den kommunala verksamheten skärps successivt hela tiden, både vad kommunerna ska klara och även med vilken kvalitet olika tjänster ska levereras till kommuninvånarna.

Denna utveckling ställer allt högre krav på medarbetarna. En avgörande förutsättning för att klara av de ökade kraven är att fortbildning och kompetensutvecklingen ligger i nivå med de yttre krav som ställs på medarbetarna.

En stor utmaning är därför att både få fram resurser för en sådan möjlighet och tillse att de fördelas på rätt typ av kompetensutveckling.

Personalrörlighet

En utmaning är att utveckla motivationen till att arbeta flexibla geografiskt i kommunen, men även inom olika verksamheter sk kombitjänster. Ett exempel som nämnts ofta är möjligheten att kunna kombinera en tjänst i deltidsbrandkåren med yrken i kommunen och förutsättningarna för att göra detta möjligt.

Hantering av kombinationstjänster, bemanningsfrågor och kompetensutveckling blir enklare att hantera i en kommungemensam personalpool och bemanningscentral som har mandat att arbeta kommunövergripande.

Att behålla och utveckla egen kompetens höjer kvaliteten på omsorgstjänsterna och kan på längre sikt bidra till en kostnadseffektivare verksamhet.

Heltid

I huvudöverenskommelse mellan Kommunal och SKR har parterna kommit överens om att alla kommuner och regioner ska eftersträva heltidsarbete som norm.

Att erbjuda heltidsarbeten bidrar till att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare. Heltidsanställningar är en viktig faktor i konkurrensen om arbetskraften. Om fler arbetar mer kan vi ta tillvara på kompetensen som redan finns i verksamheten. Utökad sysselsättningsgrad kommer också att medföra arbete på flera arbetsplatser som i sin tur bidrar till att öka den interna kompetensöverföringen och kvaliteten i verksamheten höjs därmed.

Vi har kommit en bit på väg i detta arbete men har en hel del kvar att göra i organisationen med organisatoriska förutsättningar, arbetsmiljö, översyn av möjlighet till professionsförskjutning och inställningen hos medarbetarna att arbeta mer och flexiblare. Under 2022 har det arbetats med en pilotgrupp inom äldreomsorgen och LSS i Åmotfors för att arbeta med heltidsresan i praktiken. I mars 2023 kommer första försöket med en heltidsorganisation att sätts i pilotgruppen.

Redovisningsprinciper

Den kommunala Redovisningslagen

Eda kommun följer Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning (RKR) med något undantag. Undantagen, som beskrivs nedan, gäller vissa avskrivningstider samt dokumentation av redovisningssystemet.

Materiella anläggningstillgångar

Har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för planerliga avskrivningar. Avskrivningarna påbörjas när anläggningen tas i bruk. Under år 2014 påbörjades arbetet med komponentavskrivning, denna metod kommer successivt införas.

Avskrivningstider

<i>Anläggningstillgång</i>	<i>Antal komponenter</i>	<i>Avskrivningstid</i>
Verksamhetsfastigheter	4	70, 30, 30, 20 år
Gator och vägar	5	0, 33, 10, 25, 5 år
VA-verkets anläggningar	5	50, 20, 5, 25, 10 år
Reningsverkets anläggningar	3	70, 10, 25 år
Maskiner, bilar och andra inventarier	Komponenter tillämpas ej	5, 10, 33 år

Nedskrivningar

Nedskrivning av tillgångar görs i enlighet med RKR rekommendation R6. Prövning av nedskrivning görs om tillgången inte längre använts och det finns beslut om att avveckla tillgången, tillgången har blivit skadad, eller att tekniska eller legala förändringar har gjort att tillgången inte längre kan användas för sitt ursprungliga ändamål. Om en tillgång vid prövning har lägre återvinningsvärde än det bokförda värdet görs en nedskrivning enligt RKR R6.

Bidrag infrastrukturella investeringar

I enlighet med RKR rekommendation R2 redovisas bidrag till infrastrukturella investeringar som finansiell anläggningstillgång och upplöses i takt med avskrivningstiden på investeringen.

Redovisning av finansiella tillgångar

I enlighet med RKR rekommendation R7 har omklassificering från och med 2011 gjorts av finansiella tillgångar. Detta har inneburit att de finansiella tillgångar som inte brukas stadigvarande omklassas från anläggningstillgång till omsättningstillgång.

Exploateringsfastigheter

Från och med år 2011 har exploateringsfastigheter omklassificerats från materiell anläggningstillgång till omsättningstillgång enligt god redovisningssed.

Leasing

Från och med 1 september 2020 redovisas leasing enligt RKR R5 på alla nya leasingavtal avseende bilar för kommunen. Före detta klassades samtliga leasingavtal som operationella, för dessa görs ingen justering och dessa kommer att fortsätta att redovisas som kostnad till dess att avtalen löper ut. Från och med 1 januari 2021 har de hyresavtal avseende fastigheter som uppfyller kraven för att

betraktas som finansiell leasing omklassificerats till finansiella leasingavtal och redovisas enligt RKR R5.

Anslutningsavgifter.

Eda kommun periodiserar anslutningsavgifter enligt RKR R2. Anslutningsavgifter intäktsredovisas i takt med avskrivningstiden på anläggningen.

Skatteintäkter

Redovisningen av kommunala skatteintäkter sker efter Rådet för kommunal redovisningsrekommendation R2 Intäkter.

Periodiseringar

Leverantörsfakturer på väsentliga belopp som inkommit efter årsskiftet men som är hänförliga till redovisningsåret, har skuldbokförts och belastar 2022 års redovisning. Löner som intjänats i december 2022 men utbetalas i januari 2023 (timlöner, OB-ersättning och övertidsersättning) har periodiserats som kortfristig skuld och belastar 2022 års resultat. Arbetsgivaravgiften för december 2022 har också periodiserats som en kortfristig skuld.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar, okompenserad övertid och därpå upplupen arbetsgivaravgift. Semesterlöneskulden har klassificerats som kortfristig skuld.

Pensionsskuld och pensionskostnader

Årets pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, som utgörs av inbetalningar till KPA och alternativa lösningar, redovisas bland verksamhetens kostnader. Pensionsförmåner intjänade fr.o.m. 1998 samt garanti- och visstidspensioner, inklusive särskild löneskatt, redovisas som avsättning.

Pensionsskuldens finansiella kostnader redovisas som finansiell kostnad i resultaträkningen. Den individuella delen som intjänats under 2022 och som utbetalas i mars 2023 redovisas som kortfristig skuld. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser, inklusive löneskatt, som är intjänade av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Ansvarsförbindelsen ligger utanför balansräkningen och påverkar inte resultaträkningen. I enlighet med Redovisningsrådets rekommendation periodiserar kommunen den särskilda löneskatten för samtliga pensionsförpliktelser.

Pensionsförpliktelser till förtroendevalda som ännu ej börjat utbetalas redovisas i enlighet med RKR rekommendation R9 som ansvarsförbindelse.

Övriga avsättningar

Övriga avsättningar redovisas enligt RKR R9. Eda kommuns övriga avsättningar avser deponi Lunden. Avsättningen för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen.

Personalomkostnadspålägg

Arbetsgivaravgifter/personalomkostnader har påförts respektive verksamhet genom procentuellt påslag i samband med löneutbetalningen. Följande procentpåslag har använts under 2022:

Anställda	40,15
Förtroendevalda	35,92

Kapitalkostnader

Nämndernas driftkostnader belastas med en internt kalkylerad kapitalkostnadsränta. Räntan beräknas på bokfört värde och räntesatsen har varit 1,50 procent.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt LKBR kap 12. I koncernbokslutet ingår Eda kommun och de bolag i vilka kommunen innehar en röstandel av minst 20 procent, nämligen Eda

Bostads AB (100 procent), Eda Energi AB (100 procent) och Valfjället Skicenter AB (100 procent). Teknik i Väst AB (10 procent) ingår också i koncernbokslutet då det är att betraktas som ett kommunalt koncernföretag enligt 2 kap LKBR. Kommunen har också små ägarandelar i Kommentusgruppen AB och Kommunassurans Syd Försäkrings AB, vilka inte ingår i den sammanställda redovisningen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Koncerninterna poster av väsentlig betydelse har uppskattats och eliminerats.

Sammanställd redovisning

RESULTATRÄKNING					
(Belopp i tkr)		Koncernen		Eda kommun	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	Not 1	186 520	189 889	145 491	138 140
Jämförelsestörande intäkt	Not 2	0	1 328	0	1 328
Verksamhetens kostnader	Not 3	-732 901	-701 201	-704 853	-661 134
Jämförelsestörande kostnad	Not 5	0	-507	0	-507
Avskrivningar	Not 6	-42 694	-41 317	-34 107	-32 568
Verksamhetens nettokostnader		-589 075	-551 808	-593 469	-554 741
Skatteintäkter	Not 7	354 259	348 618	354 259	348 618
Generella statsbidrag och utjämning	Not 8	244 374	227 295	244 374	227 295
Verksamhetens resultat		9 558	24 105	5 163	21 171
Finansiella intäkter	Not 9	943	422	1 710	1 277
Finansiella kostnader	Not 10	-2 879	-1 855	-1 415	-1 941
Resultat efter finansiella poster		7 622	22 672	5 458	20 508
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Årets resultat	Not 11	7 622	22 672	5 458	20 508
Förändring ansvarsförbindelse pensioner		5 537	2 554	5 537	2 554
Res. pensioner enl. fullkostnadsmodell		13 160	25 225	10 995	23 061

KASSAFLÖDESANALYS					
(Belopp i tkr)					
		Koncernen		Eda kommun	
LÖPANDE VERKSAMHET		2022	2021	2022	2021
Årets Resultat		7 622	22 672	5 458	20 508
Av- och nedskrivningar		45 037	43 465	34 107	32 568
Uppl bidrag statlig infrastruktur		1 162	-2 642	1 162	-2 642
Förändring pens avs		1 988	1 909	1 988	1 909
Förändring övriga avsättningar	Not 12	1 103	2 529	359	-262
Justering övriga ej likviditetspåverkande poster		-1 013	-5 004	-1 017	-3 421
Medel från verksamheten före förändr av rörelsekapital		55 899	62 930	42 057	48 661
Kortfristiga fordringar		-24 948	-9 203	-25 399	-10 824
Förråd		1 075	91	0	0
Kortfristiga skulder		34 036	-9 780	21 372	-13 971
Kassaflöde från den löpande verksamheten		66 062	44 037	38 030	23 865
INVESTERINGAR					
Investering av materiella tillgångar		-106 619	-83 793	-98 692	-75 505
Försäljning av materiella tillgångar	Not 14	1 078	6 485	1 017	6 378
Investering av finansiella tillgångar		-739	-2	-391	0
Försäljning av finansiella tillgångar		-19	0	0	0
Investeringsbidrag övr inkomster	Not 15	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-106 299	-77 310	-98 065	-69 127
FINANSIERING					
Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag	Not 16	22 572	1 030	22 572	1 030
Amortering av långfristiga skulder	Not 17	-7 554	-4 978	-679	-608
Förändring av långfristiga skulder		-11 981	35 226	-62	32 270
Förändring av kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Förändring av långfristiga placeringar		69	120	0	120
Aktieägartillskott		0	0	0	0
Kassaflöde från finansverksamheten		3 106	31 397	21 831	32 812
Årets Kassaflöde		-37 131	-1 876	-38 204	-12 450
Likvida medel vid årets början		68 498	70 374	48 416	60 867
Likvida medel vid årets slut		31 367	68 498	10 213	48 417

BALANSRÄKNING		Koncernen		Eda kommun	
(Belopp i tkr)					
		2022	2021	2022	2021
<i>Tillgångar</i>					
<i>Anläggningstillgångar</i>					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Not 18	776 574	718 417	541 743	481 960
Maskiner och inventarier	Not 19	65 317	59 575	61 400	56 598
Finansiella anläggningstillgångar	Not 20	10 674	10 024	20 873	20 482
Bidrag till infrastruktur	Not 21	23 192	24 355	23 192	24 355
<i>Summa anläggningstillgångar</i>		875 757	812 371	647 209	583 395
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Exploateringsmark och förråd	Not 22	5 432	5 442	4 915	4 915
Kortfristiga fordringar	Not 23	87 319	54 664	86 559	61 160
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	Not 24	31 367	68 497	10 213	48 416
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		124 117	128 603	101 686	114 491
<i>Summa tillgångar</i>		999 875	940 974	748 895	697 886
<i>Eget kapital, avsättningar och skulder</i>					
<i>Eget kapital</i>		456 290	448 668	410 212	404 754
Därav årets resultat		7 622	22 672	5 458	20 508
Varav resultatutjämningsreserv		4 169	4 169	4 169	4 169
<i>Summa eget kapital</i>		456 290	448 668	410 212	404 754
<i>Avsättningar</i>	Not 25				
Avsättning för pensioner		33 985	31 997	33 985	31 997
Andra avsättningar		25 171	22 519	6 001	5 641
<i>Summa avsättningar</i>		59 159	54 516	39 986	37 639
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 26	318 652	326 526	174 702	152 871
Kortfristiga skulder	Not 27	165 776	111 264	123 994	102 622
<i>Summa skulder</i>		484 428	437 790	298 697	255 493
<i>Summa eget kapital, avsättningar och skulder</i>		999 875	940 974	748 895	697 886
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>					
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	Not 28	178 585	184 123	178 585	184 123
Ansvarsförbindelser	Not 29	16 003	15 984	15 700	15 700
Koncerninterna	Not 31			185 870	192 745
Borgensåtagande, övriga förpliktelser	Not 31	666	718	666	718

NOTER (tkr)					
1. Verksamhetens intäkter	2022	2021	9. Finansiella intäkter	2022	2021
Kommunen			Koncernen		
Taxor och avgifter	55 659	52 766	Eda kommun	1 710	1 277
Hyror och arrenden	15 977	14 887	Eda Bostads AB	126	16
Bidrag från staten	49 041	46 905	Valfjället Skicenter AB	9	0
Övriga bidrag	6 179	6 316	Eda Energi AB	19	6
Reavinster (förs. av anlägggn.tillg.)	1 017	3 421	Teknik i Väst AB	46	88
Övriga intäkter	17 617	13 845	Eliminering interna intäkter	-967	-966
S:a verksamhetens intäkter:	145 491	138 140		943	421
2. Jämförelsestörande intäkt			Kommunen		
Momsbidrag	0	1 328	Ränteintäkter på kundfordringar	171	90
	0	1 328	Ränteintäkter på lånefordringar	185	6
			Övriga ränteintäkter	0	34
3. Verksamhetens kostnader			Borgensavgift koncernbolag	967	960
Kommunen			Utdelning aktier/andelar	386	188
Löner och sociala avgifter	-392 582	-371 030	Övriga finansiella intäkter	2	0
Pensionskostnader	-31 466	-30 532	S.a finansiella intäkter kommun	1 710	1 277
Bidrag	-21 317	-21 701			
Köp av huvudverksamhet	-127 491	-108 798	10. Finansiella kostnader		
Förändring avsättning	-360	262	Koncernen		
Övriga kostnader	-131 639	-129 335	Eda kommun	-1 415	-1 941
S:a verksamhetens kostnader:	-704 853	-661 134	Eda Bostads AB	-2 123	-2 027
			Valfjället Skicenter AB	-68	-59
4. Kostnader för räkenskapsrevision			Eda Energi AB	-191	-250
Total kostnad för räkenskapsrevision	-621	-566	Teknik i Väst AB	-48	-44
			Eliminering interna kostnader	967	2 466
5. Jämförelsestörande kostnad				-2 879	-1 855
Avgångsvederlag	0	-256	Kommunen		
Förlikningskostn. överförmyndarvht	0	0	Ränta på pensionsskuld	-236	225
Provision återsök momsersättning	0	-251	Räntekostnader leverantörsskuld.	-6	-11
	0	-507	Övriga räntekostnader	-1 089	-578
			Bankkostnader	-83	-74
6. Avskrivningar			Aktieägartillsk. Valfjället skicenter AB	0	-1 500
Koncernen			Övriga finansiella kostnader	-1	-3
Eda kommun	-34 107	-32 568	S.a finansiella kostnader kommun	-1 415	-1 941
Eda Bostads AB	-7 298	-7 259			
Valfjället Skicenter AB	-879	-959	11. Avstämning av balanskravet		
Eda Energi AB	-2 087	-2 086	Kommunen		
Teknik i Väst AB	-666	-593	Årets resultat enligt resultaträkn.	5 458	20 508
Eliminering interna poster	2 343	2 148	Avgår: samtliga realisationsvinster	-1 017	-3 421
	-42 694	-41 317	Tillägg: realisationsvinster enligt undantag		
Kommunen			<i>Synnerliga skäl enligt KL 11 kap, 13 §:</i>		
Maskiner och inventarier	-6 194	-5 708	Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar		
Fastigheter och anläggningar	-27 913	-26 860	Justerat resultat	4 441	17 087
	-34 107	-32 568	Avgår medel till resultatutjämn.reserv		-3 321
			Årets balanskravsresultat	4 441	13 766
7. Skatteintäkter			Synnerliga skäl att inte återställa	0	0
Kommunen			Justerat resultat från föregående år	0	-8 006
Preliminär kommunalskatt	341 329	337 004	Kvar att återställa	0	0
Preliminär slutavr. innevarande år	9 920	9 769			
Slutavräkning föregående år	2 730	1 415	12. Förändring övriga avsättningar		
Mellankommunalutjämning	280	430	Eda kommun, Sluttäckning soptipp	359	262
S:a skatteintäkter:	354 259	348 618	Eda Energi AB, skatter	0	0
			S:a förändring övriga avsättningar	359	262
8. Generella statsbidrag och utjämning			13. Reavinst / reaförlust		
Kommunen			Eda kommun	1 017	-3 421
Strukturbidrag	2 491	2 513	Eda Bostads AB	0	-49
Inkomstutjämningsbidrag	172 834	156 325	Valfjället Skicenter AB	0	0
Kommunal fastighetsavgift	20 807	20 935	Teknik i Väst AB	0	-34
Övriga bidrag från staten	5 552	939	Eliminering interna poster	0	211
Regleringsbidrag	23 384	25 411	S:a reavinst / reaförlust	1 017	-3 293
Kostnadsutjämningsbidrag	19 566	23 137			
Avgift för kostnadsutjämning	0	0	14. Försäljning av materiella tillgångar		
Utgjenningsavgift LSS	-259	-1 964	Kommunen		
S:a statsbidrag och utjämn:	244 374	227 295	Övrig fsg	1 017	6 378
			S:a försäljning materiella tillgångar	1 017	6 378

15. Investeringsbidrag övr ink.	2022	2021
Kommunen		
Övrig investeringsinkomst	1 633	263
S:a investeringsbidrag övr ink.	1 633	263

16. Nyupptagna lån / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun upptaget lån	20 000	0
Eda kommun, statl. investeringsb.	2 572	1 030
Eda Bostads AB	0	0
Eda Energi AB	0	0
Valfjället Skicenter AB	0	0
Teknik i Väst AB	0	0
S:a nyuppt. lån/statl. investeringsb.	22 572	1 030

17. Amortering av långfristiga skulder / Statliga investeringsbidrag		
Eda kommun, statl. investeringsb.	-679	-608
Eda Bostads AB	-4 000	0
Eda Energi AB	-2 000	-3 250
Valfjället Skicenter AB	-875	-1 120
Teknik i Väst AB	0	0
S:a amort. långfr skulder/statl. invb	-7 554	-4 978

18. Mark, byggn, tekn. anlägggn.

Koncernen		
Eda kommun	541 743	481 960
Eda Bostads AB	218 521	219 747
Eda Energi AB	28 374	30 291
Valfjället Skicenter AB	3 224	4 336
Teknik i Väst AB	3 009	2 723
Eliminering interna poster	-18 297	-20 640
	776 574	718 417

Kommunen		
Fastigheter och anläggningar		
Ingående balans	481 960	443 113
Årets utgifter	88 681	68 664
Avskrivningar	-27 913	-26 860
Årets inkomster	-986	0
Årets justering bokfört värde	0	-2 957
Utgående balans	541 743	481 960

<u>Specifikation (tkr)</u>		
Mark	0	0
Markreserv	7 559	7 505
Verksamhetsfastigheter	20 589	21 569
Skolfastigheter	154 519	160 576
Servicehus	112 056	48 409
Fritidsfastigheter	15 315	14 859
Va-verkets anläggningar	69 489	63 838
Reningsverkets anläggningar	25 432	26 543
Gator, vägar, allmänna platser	84 065	81 731
Fastigheter för annan verksamhet	365	460
Industri- o hantverkshus	11 084	11 915
Övriga fastigheter o anläggningar	11 504	11 403
Leasade fastigheter	29 766	33 152
	541 743	481 960

Finansiell leasing ingår med 29,8 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för
mark, byggn, tekn. anläggningar är 31 år.

19. Maskiner och inventarier	2022	2021
Eda kommun	61 400	56 598
Eda Bostads AB	1 095	1 006
Valfjället Skicenter AB	2 122	1 392
Teknik i Väst AB	700	579
	65 317	59 575

Kommunen Maskiner, inventarier, transport- medel, konstverk och samlingar

Ingående balans	56 598	55 465
Årets utgifter	11 644	6 841
Årets inkomster	-647	0
Avskrivningar	-6 194	-5 708
Utgående balans	61 400	56 598

<u>Specifikation (tkr)</u>		
Maskiner	2 544	3 180
Inventarier	49 104	45 789
Bilar, övriga transportmedel	9 611	7 481
Konstverk o samlingar	89	89
Övriga maskiner och inv	53	59
	61 400	56 598

Finansiell leasing ingår med 8,7 mkr
Genomsnittlig nyttjandetid för
maskiner och inventarier är 12 år.

20. Finansiella anläggningstillgångar

Koncernen		
Eda kommun	20 873	20 482
Eda Bostads AB	529	200
Teknik i Väst AB	25	94
Eda Energi AB	5	5
Eliminering interna poster	-10 757	-10 757
	10 674	10 024

Kommunen Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper, andelar		
Aktier Eda Bostads AB	2 652	2 652
Aktier Valfjället Skicenter AB	4 005	4 005
Aktieägartillsk. Valfjället Skicenter AB	21 020	21 020
Nedskrivning " Valfjället Skicenter AB	-21 020	-21 020
Aktier Eda Energi AB	4 000	4 000
Teknik i Väst AB	100	100
Aktier KommentusGruppen AB	2	2
Andelar Stiftelsen Glasskolen	9	9
Andelar Kommuninvest ek förening	6 608	6 218
Visit Värmland	44	44
Inera	43	43
Kommunassurans Syd Försäkrings AB	576	576
Långfristiga kapitalplaceringar	0	0

<u>Långfristiga fordringar</u>		
Eda Golfklubb	2 833	2 833
Valfjället skicenter AB	0	0
S:a finans. anl. tillgångar kommun	20 873	20 482

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening
avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk
förening har därefter beslutat om insatsemission
för Eda kommun. Eda kommuns totala andelskapital
i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår till 9 298 300 kr.

	2022	2021
21. Bidrag till infrastruktur		
Ombyggnad länsväg 631 i Korterud.	2 575	2 575
Ombyggnad Riksväg 61	26 480	26 480
Summa	29 055	29 055
Upplösning	-5 863	-4 701
S:a bidrag till infrastruktur	23 192	24 355

Bidragens tid för upplösning är 25 år.

22. Exploateringsmark o förråd		
Kommunen		
Bostadsmark under exploatering	4 915	4 915
Varulager i Morokulien turistbyrå	0	0
S:a exploateringsmark o förråd	4 915	4 915

23. Kortfristiga fordringar		
Koncernen		
Eda kommun	86 559	61 160
Eda Bostads AB	2 006	2 421
Valfjället Skicenter	1 681	1 963
Eda Energi AB	1 439	1 347
Teknik i Väst AB	2 921	2 093
Eliminering interna poster	-7 287	-14 320
	87 319	54 664
Kommunen		
Kundfordringar	10 567	11 866
Interimsfordringar	22 244	20 331
Momsfordran	12 604	8 166
Kommunal fastighetsavgift	17 302	14 499
Skatteverket	450	370
Kortfristig del av långfristig fordran	0	0
Upplupna skatteintäkter	22 419	5 057
Övriga fordringar	973	872
	86 559	61 160

24. Kassa och bank		
Koncernen		
Eda kommun	10 213	48 416
Eda Bostads AB	16 217	15 851
Valfjället Skicenter	1 873	1 383
Eda Energi AB	3 064	2 847
Teknik i Väst AB	0	0
	31 367	68 497
Kommunen		
Westra Wermlands sparbank	10 015	48 070
Handelsbanken	0	146
Skandinaviska Enskilda Banken	197	199
S:a kassa och bank kommun	10 213	48 416

25. Avsättningar		
Koncernen		
Eda kommun, pensioner	33 985	31 997
Eda kommun, återställande av soptipp	6 000	5 641
Eda Energi AB, uppskjuten skatt	13 949	14 021
Eda Bostads AB, uppskjuten skatt	4 857	2 491
Teknik i Väst AB, bokslutsdisposition	365	365
	59 156	54 516

	2022	2021
Kommunen, förändring pensionsavsättning		
Ingående avsättning	31 997	30 088
Pensionsutbetalningar	-754	-822
Nyintjänad pension	1 718	0
Ränte- o basbeloppsuppräknings	630	394
Övrig post	7	1 964
Förändring av löneskatt	387	373
Utgående avsättning	33 985	31 997

Kommunen, specifikation pensionsavsättning		
Förmånsbestämd AP	23 057	21 303
Ålderspension PA-KL	3 698	3 844
Pension till efterlevande	0	14
Visstidspensioner	596	589
Löneskatt avsättning	6 634	6 247
Utgående avsättning	33 985	31 997

Politiker	1	1
Aktualiseringsgrad	95%	95 %

26. Långfristiga skulder		
Koncernen		
Eda kommun*	174 702	152 871
Eda Bostads AB	129 700	171 250
Valfjället Skicenter AB	4 250	5 125
Eda Energi AB	7 000	14 920
Teknik i Väst AB	3 000	3 000
Eliminering interna poster	0	-20 640
	318 652	326 526

*5 696 tkr avser överskott VA som ska återföras inom 3 år.
4 309 tkr avser anslutningsavg. som periodiseras över anläggningens livstid.

27. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	35 875	20 034
Anställdas skatter och intresseavdrag	6 377	5 666
Upplupna sociala avgifter	7 588	6 929
Interimsskulder	9 806	11 880
Semesterlöneskuld	23 462	21 054
Upplupna löner inkl sociala avgifter	4 161	4 112
Momsskuld	3 267	563
Förutbetalda skatteintäkter	0	0
Uppl pensionsskuld, individuell del	11 959	11 756
Uppl löneskatt på pensionskostn ind del	2 901	2 852
Övriga kortfristiga skulder	18 598	17 777
S:a kortfristiga skulder kommun	123 994	102 622

28. Pensionsförpliktelser		
Kommunen		
<u>Ansvarsförbindelse</u>		
Ingående ansvarsförbindelse	184 123	186 676
Pensionsutbetalningar	-8 181	-8 355
Ränte- o basbeloppsuppräknings	4 392	2 661
Förändring av löneskatt	-1 081	-499
Aktualisering m m	-667	3 638
Utgående ansvarsförbindelse	178 585	184 123

	2022	2021		2022	2021
29. Ansvarsförbindelser			32. Finansiella skulder		
Koncernen			Kommunen		
Eda kommun, Länsstyrelsen	15 700	15 700	Lån i banker och kreditinstitut		
Eda Bostads AB	303	284	Genomsnittlig upplåningsränta	1,47 %	0,30 %
	16 003	15 984	Genomsnittlig räntebindingstid	1,5 år	2,07 år
			<i>Låneskuldens förfallostruktur</i>		
30. Operationella och finansiella leasingavtal, kommunen			Inom 1 år	20 000	20 000
Operationell leasing			1-2 år	20 000	20 000
<i>Minimileaseavgifter förfaller enligt följande</i>			2-3 år	20 000	20 000
Inom 1 år	577	949	3-4 år	20 000	20 000
1-5 år	0	1 333	4-5 år	10 000	10 000
			Tillsvidare	20 000	0
Finansiell leasing				110 000	90 000
<i>Inventarier</i>					
Redovisat värde inventarier	8 702	6 160			
Totala minimileaseavgifter	8 808	6 070			
Nuvärde minimileaseavgifter	8 361	5 923			
<i>Förfaller enligt följande</i>					
Inom 1 år	3 810	0			
1-5 år	4 551	5 923			
<i>Fastigheter</i>					
Redovisat värde fastigheter	29 766	33 152			
Totala minimileaseavgifter	30 616	34 095			
Nuvärde minimileaseavgifter	29 359	32 797			
31. Borgensåtaganden					
Koncernen					
<i>Eda kommun</i>					
Borgensåtag. Eda Bostads AB	165 700	169 700			
Borgensåtag. Eda Energi AB	12 920	14 920			
Borgensåtag. Teknik i Väst AB	3 000	3 000			
Borgensåtag. Valfjället Skicenter AB	4 250	5 125			
Övriga förpliktelser	666	718			
	186 536	193 463			
Kommunen					
Under året har inga utbetalningar skett avseende borgensansvar.					

Eda kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått med ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Eda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Eda kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 359 527 683 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 351 271 514 kronor.

Driftredovisning (tkr)

	Urspr. ram	Tilläggs- anslag	Total budget	Utfall	Budgetav- vikelse
Kommunstyrelsen	41 058	0	41 058	38 483	2 575
Gemensam förvaltning	32 929		32 929	30 460	2 469
Politisk verksamhet	6 715		6 715	6 705	10
Infrastruktur, näringsliv m m	1 114		1 114	864	250
Fritid och kultur	300		300	452	-152
Skogsdrift	0		0	2	-2
Bildning	237 633	0	237 633	250 059	-12 426
Gemensam förvaltning	58 199		58 199	65 051	-6 852
Musikskola	2 643		2 643	2 324	320
Förskoleverksamhet o skolbarnsomsorg	17 051		17 051	16 130	921
Grundskola inkl grundsärskola	116 353		116 353	121 462	-5 109
Gymnasieskola inkl gymnasiesärskola	37 250		37 250	38 378	-1 128
Vuxenutbildning o övrig utbildning	4 902		4 902	5 427	-525
Vård o omsorg	1 235		1 235	1 287	-52
Jämförelsestörande	0		0	0	0
Vård och stöd	232 335	0	232 335	245 407	-13 072
Gemensam verksamhet	14 391		14 391	12 465	1 926
Vård och omsorg	133 068		133 068	143 889	-10 820
Individ- och familjeomsorg	45 665		45 665	42 890	2 775
LSS/Psykiatri	39 211		39 211	46 164	-6 954
Jämförelsestörande				0	
Samhällsbyggnad	57 439	0	57 439	54 155	3 284
Gemensamma Lokaler	-1 192		-1 192	861	-2 053
Gemensam verksamhet	5 504		5 504	3 325	2 179
Gator, vägar, parker	19 814		19 814	19 546	268
Räddningstjänst	11 073		11 073	11 092	-19
Fritidsverksamhet	15 381		15 381	14 776	605
Särskilt riktade insatser	9 146		9 146	8 529	617
Flyktningmottagande	-606		-606	-1 824	1 218
Vatten och avlopp	0		0	0	0
Avfallshantering	-1 000		-1 000	-1 019	19
Övrig verksamhet	-681		-681	-1 132	451
Jämförelsestörande				0	0
Finansiering	0		0	0	0
Miljö och hälsoskyddsnämnd	3 786		3 786	2 524	1 262
Fysisk/teknisk planering	618		618	120	498
Miljö- och hälsoskydd	3 168		3 168	2 404	765
Jämförelsestörande				0	0
Summa utskotten	572 251	0	572 251	590 628	-18 377
Finansförvaltningen	-1 380		-1 380	2 546	-3 927
Finansiering	-1 380		-1 380	2 546	-3 927
Verksamhetens nettokostnader	570 871	0	570 871	593 175	-22 304
Skatter och avgifter	-580 173		-580 173	-598 632	18 459
Summa / resultat	-9 302	0	-9 302	-5 458	-3 844

Driftredovisning per verksamhet

	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022	Utfall 2021
SERVICEVERKSAMHET	32 154	33 024	-870	32 232
POLITISK VERKSAMHET	6 715	6 706	10	6 431
INFRASTRUKTUR, SKYDD M M	38 475	35 208	3 267	30 294
FRITID OCH KULTUR	18 325	17 552	773	16 978
PEDAGOGISK VERKSAMHET	233 755	246 321	-12 566	232 705
VÅRD OCH OMSORG	233 570	246 624	-13 054	229 858
SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	8 540	6 706	1 834	6 639
AFFÄRSVERKSAMHET	-520	-1 612	1 093	-876
FINANSIERING	-580 315	-595 985	15 670	-574 770
	-9 302	-5 458	-3 844	-20 508

Investeringsredovisning (tkr)

	Total budget	Redovisning: Inkomst	utgift	Avvikelse
Serviceverksamhet*	316 068	-647	73 741	242 974
Infrastruktur, skydd mm	12 733	-50	7 535	5 248
Fritid och kultur	2 791	0	461	2 330
Pedagogisk verksamhet	2 391	0	902	1 489
Vård och omsorg	4 233	0	796	3 437
Affärsverksamhet*	102 393	-936	12 434	89 960
	440 609	-1 633	95 869	345 437

★

Serviceverksamhet består främst av kommunens lokaler, både egna och inhyrda. I mindre omfattning även möbler, informationsteknologi med mjukvara och personbilar.

Affärsverksamhet består av vattenförsörjning, avlopp- och avfallshantering samt fjärrvärme. I mindre omfattning även industrifastigheter och skogsdrift.

Investeringsprojekt 2022

	Budget	Redovisat	Kvar av budget
Större investeringsprojekt			
1001 - Renovering Stall Norra Mon	1 644,9	451,5	1 193,4
1002 - Lagerlokal	20 000,0	0,0	20 000,0
1003 - Polisstation Gränsen	50 000,0	0,0	50 000,0
1004 - Ombyggn Kopparen 11	6 000,0	72,9	5 927,1
1005 - Släckbil	5 000,0	0,0	5 000,0
1006 - Skogsborg 8 LSS	0	820,8	-820,8
1258 - Utbyggnad Gunnarsbyskolan	111 981,8	2 070,3	109 911,5
1805 - Demensboende Cbg	170 130,7	64 870,6	105 260,1
Större projekt VA/Renhållning			
1101 - Spillvattenrening Noresund	12 000,0	1 216,6	10 783,4
INVESTERINGSRAMAR			
Investeringsram Fastighet	20 603,1	2 010,3	18 592,8
1203 - 1:or bes o toaletter komhus		260,6	
1204 - Kompressor Gränshallen		171,5	
1205 - Tillbyggn o tak Morukulien		336,1	
1207 - Omb rehab Åmotfors		33,1	
1210 - Älvg. brand/utrymn.larm		197,4	
1211 - Omkl.rum Gränshallen		313,4	
1212 - Omb. hemkunskap Hiernes		15,3	
1217 - Utr takstolar Gränshallen		195,4	
1218 - Kök Hiernegården		85,2	
1219 - Musiksal Gärdeskolan		118,7	
1220 - Hiernegården TA1		50,0	
1221 - FÖP Charlottenberg		-50,0	
1260 - Solskydd förskolor		283,7	
Investeringsram Gata/Park	7 538,4	6 958,9	579,5
1301 - Underhåll GC-vägar		400,1	
1302 - Återst gata e VA sanering		2 798,7	
1303 - Omb plankorsn Cbgv Storgatan		1 766,5	
1304 - Beläggning		1 605,0	
1305 - Lekplatser		141,6	
1308 - Gatubelysning		247,0	
Investeringsram VA	13 454,9	6 874,7	6 580,2
1401 - Dagvattensanering		465,9	
1402 - Styr/regler ny och ombyggnad		414,8	
1404 - Drickvattenförs VAomr Åfs		209,2	
1405 - Flockningsomrörare Åfs		148,2	
1406 - Slamavvattning Cbg arv		1,3	
1407 - VA-sanering		2 952,2	
1408 - Utbyte av pumpstationer		1 460,3	
1410 - Överbyggnad Eda Glasbruk borrhål		1,3	
1413 - Driftoptimering Cbg/Åmotfors		33,4	
1414 - Dagvatten ny utled Pbg		1 180,3	
1415 - Skillingsfors vattenverk		7,8	
Investeringsram Renhållning	4 250,0	2 946,9	1 303,1
1502 - Insamlingssystem matavfall		2 451,1	
1505 - Staket		495,8	
Investeringsram Räddningstjänst	180,1	0,0	180,1
2100 - Utrustning		0,0	

Investeringsram Fritid & Kultur	1 146,3	1 338,4	-192,1
2202 - Multiplan Gärdesskolan		1 252,9	
2203 - Interbook Fritid/Kultur		85,5	
Investeringsram KLS	2 073,8	1 312,7	761,1
2300 - IT investeringar		201,7	
2302 - Kommersiellt bredband		1 111,0	
Investeringsram Kost	1 479,6	388,0	1 091,6
2401 - Köksinventarier		388,0	
Investeringsram Miljö & Bygg	268,8	0,0	268,8
2501 - Digitalt ärendesystem Bygg-R		0,0	
Investeringsram Bildning	2 390,7	938,5	1 452,2
2601 - Inventarier fsk/grundsk		178,0	
2602 - Lekutrustn Gärdesskolan		455,0	
2604 - Staket Hierneskolan		210,0	
2605 - Idrottsredskap Gärdeshallen		95,5	
Investeringsram Vård & Stöd	671,5	497,0	174,5
2700 - Investeringsram VoS		428,6	
2735 - Nyckelfritt system VoS		68,4	
Investeringsprojekt utanför ramarna	9 794,3	1 467,9	8 326,4
1241 - Låssystem Gunnarsbyhallen	170,3	124,7	45,6
1249 - Tillgänglighetsanpassning	216,0	0,0	216,0
1251 - Förvärv Folkets Hus	542,2	4,6	537,6
1268 - Tak äldreboenden	619,2	0,0	619,2
1269 - Inlösen	645,7	55,0	590,7
1272 - Samlingslok Trygghetsb	2 176,0	0,0	2 176,0
1286 - Energioptimering	879,2	0,0	879,2
1294 - Tak & toaletter kommunhus	1 316,5	164,4	1 152,1
1380 - Lokalgata Eda Glasbruk	-533,8	0	-533,8
1393 - GC-väg Ringvägen	155,6	107,6	48,0
1399 - Korsnåtg Rv61/Rastavägen	-753,4	375,8	-1 129,2
1486 - VA Valfjället	438,3	272,6	165,7
1515 - Tälthall Lunden	0,0	0,3	-0,3
1801 - Fredsmonumentet	0,0	95,2	-95,2
2031 - Bredband år 2020	0,0	-182,3	182,3
2045 - Införande Office365	129,6	0	129,6
2139 - Diariesystem gata/VA	231,1	150,8	80,3
2736 - Nytt admsystem VoS	3 561,8	299,2	3 262,6
Summa investeringar	440 608,9	94 236,0	346 372,9

VA-VERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING 2022-12-31	2022	2021
Verksamhetens intäkter	19 992	20 176
Verksamhetens kostnader	-14 685	-14 632
Avskrivningar	-4 407	-4 407
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	901	1 136
Finansiella kostnader	-901	-1 136
Årets resultat	0	0

Verksamhetens intäkter		
Konsumtionsavgifter	19 400	18 705
Intern överföring slam	512	462
Anslutningsavgifter	218	126
Övr intäkter	-138	884
	19 992	20 176
Verksamhetens kostnader		
Löner bokf 865	0	-13
Köp av verksamhet TiVAB	-11 335	-7 343
Anlägggn mtrl	-173	-1 939
Entr o konsulttjänster	-154	-2 102
Övr verksamhetskostn	-2 620	-2 835
	-14 282	-14 231
Fördeln kostn SB-förvaltn (8%)	-322	-321
Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
	-14 685	-14 632

BALANSRÄKNING 2022-12-31	2022	2021
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Fastigheter och anläggningar	94 921	90 381
Summa tillgångar	94 921	90 381
Skulder och eget kapital		
Avräkningspost Eda kommun	89 225	85 425
Skuld till VA kollektivet	5 696	4 956
Årets resultat	0	0
Summa skulder och eget kapital	94 921	90 381

Överskott/underuttag

VA kollektivet ska vara självfinansierat och över/underuttag ska återföras till kollektivet inom 3 år. År 2022 har 740,2 tkr bokförts som en ökad skuld till VA kollektivet. Resterande del av VA verksamhetens resultat, 0 tkr, avser oreglerad verksamhet och ingår i Eda kommuns resultat år 2022.

Fondering för nyinvesteringar

Om bruksavgifterna överstiger kostnaderna kan medel sättas av för fondering till nyinvesteringar. År 2016 har 195 tkr fonderats till nyinvesteringar.

Periodisering anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter ska periodiseras över anläggningens avskrivningstid för att finansiera investeringar i anläggningen. År 2022 har 112,7 tkr satts av för periodisering av anslutningsavgifter.

RENHÅLLNING

(tkr)

RESULTATRÄKNING 2022-12-31	2022	2021
Verksamhetens intäkter	11 368	10 833
Verksamhetens kostnader	-11 829	-11 200
Avskrivningar	-368	-94
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>	-829	-460
Finansiella kostnader	-77	-26
Årets överskott att balansera	-906	-486

Verksamhetens intäkter		
Konsumtionsavgifter	10 459	10 079
Övr intäkter	908	754
	11 368	10 833

Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	0	-21
Köp av verksamhet TiVAB	-11 181	-5 762
Köp av verksamhet övr	0	-2 310
Övr verksamhetskostn	<u>105</u>	-2 865
	-11 076	-10 959
Fördeln kostn SB-förvaltn (4%)	-673	-161
Fördeln kostn KL-förvaltn	-80	-80
	-11 829	-11 200

FEM ÅR I SAMMANDRAG

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare 31/12	8 535	8 490	8 550	8 564	8 575
Skattesats kommunen, kr	22,27	22,27	22,27	22,27	22,25
Skattesats Regionen, kr	11,68	11,68	11,68	11,68	11,20
Årets resultat, tkr	5 458	20 508	12 276	-2 530	-33 539
Budgetavvikelse	-3 844	14 863	3 904	-4 062	-34 181
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, och generella bidrag, %	99,1	96,3	97,4	100,6	108,2
Nettokostnad per invånare, kr	52 449	65 341	62 381	59 723	62 472
Nettoinvesteringar, tkr	94 236	38 159	75 362	41 224	48 248
Långfristiga skulder, tkr	174 702	152 871	120 180	61 560	61 560
Soliditet, %	47,7	58,0	58,5	65,4	67,1
Soliditet inkl pensionsåtagande, %	30,9	31,6	30,1	32,1	32,1
Balanslikviditet, %	116	112	100	80	77
Borgens- och ansvarsförbindelser, inkl åtagande för pensionsförpliktelser, tkr	380 821	393 285	399 979	417 805	422 689

Redogörelse över kommunens pensionsförpliktelse	tkr
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	33 985
Ansvarsförbindelser - pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar	178 585
Finansiella placeringar, bokfört värde	0
Totala förpliktelser / Finansiella placeringar	212 570
Finansiella placeringar, marknadsvärde	0
Aktualiseringsgrad	95 %

Verksamhetsberättelser

Verksamhetsområde Kommunledningsstaben

Årets verksamhet

Ekonomi och planering

Arbetet med sammanställning och färdigställande av den strategiska planen, årsredovisning, delårsrapport och prognoser har utgjort en väsentlig del av arbetet under året.

Ekonomi och planering hanterar den löpande ekonomiadministrationen i två av kommunens bolag, Valfjällets Skicenter AB och Eda Energi AB.

Ekonomi och planering har ansvaret för att samordna upphandling av varor och tjänster för kommunen. Detta har skett i samverkan med andra kommuner och myndigheter för att uppnå ekonomiska fördelar genom ramavtal eller samlade specifika inköp. Från och med 1 januari 2020 så har Eda kommun och Arvika Kommun en gemensam upphandlingsenhet.

IT-avdelningen

IT-avdelningen skall medverka till att lösa, utveckla och förenkla för verksamheterna och politiken utifrån de IT-behov som finns, avdelningen ska med kunden och användarupplevelsen i fokus, se till att den kan bedriva sitt arbete så produktivt som möjligt med IT som stöd till sin verksamhet.

Samordning: Avdelningen svarar för kommunövergripande samordning, strategier, standards, säkerhet, planering och upphandling inom IT-området. Det kommunövergripande arbetet utförs i samverkan med verksamheterna samt övriga Värmlands kommuner. IT-avdelningen kan genom förtroende och nära dialog ge förutsättningar för att använda rätt IT som stöd.

Drift: IT-miljö är vårt samlingsnamn för de tjänster, komponenter och teknik som används för att hantera samtliga IT-funktioner. IT-avdelningen ansvarar för drift, underhåll, support och utveckling av den IT-miljö som är en förutsättning för att verksamheterna skall kunna arbeta med IT som verksamhetsstöd.

Support: IT-avdelningen erbjuder en centraliserad IT-support för hela vår IT-miljö.

Vi har fortsatt att utveckla vår nära samverkan med IT-funktionen i Arvika kommun med syftet att kunna möta ökande krav från verksamheterna, våra bolag och från andra myndigheter samt att möjliggöra för samverkande kommuner att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet inom kommunala IT-området, till efterfrågad kvalitet.

Målsättningen är att skapa en gemensam IT-funktion för Arvika och Eda från och med årsskiftet 2024 utifrån politiskt uppdrag.

Teknikutvecklingen öppnar för både effektiviseringar och helt nya möjligheter, där spelar IT-funktionen en allt viktigare roll som möjliggörare utifrån och kompetens och befintlig infrastruktur.

Ju mer digitalisering man går in med, desto mer IT-resurser krävs i regel i bakgrunden. Avdelningens grundläggande uppdrag med drift, utveckling och support av befintlig IT-miljö tar mycket resurser i anspråk samtidigt som behovet av ett nära användarstöd för våra kunder blivit ännu tydligare i takt med att verksamheterna och bolag blir alltmer digitaliserade.

Det oroliga omvärldsläget har tvingat oss ha högre beredskap och lägga mer fokus på informationssäkerhet och cybersäkerhet än normalt under året.

Turism, Information och Administration

I avdelningens uppdrag ingår att ansvara för kommunens och några av de kommunala bolagens posthantering, registrering och diarieföring av handlingar samt för kommunarkivet och arkivtjänster. Avdelningen ansvarar för administrationen kring politiska sammanträden och att ge service till politiken. Avdelningen samordnar och leder utredningsinsatser enligt uppdrag och

samordnar kommunens dataskyddsarbete. Medborgarkontoret med kommunens och bolagens telefonväxel är kommunens ansikte utåt och svarar för kundtjänst till medborgare som information, service och vägledning i kommunala ärenden. I uppdraget ingår också ansvar för kommunens besöksnäring, informationsverksamhet, kvalitetsarbete, EU-frågor och omvärldsbevakning. Arbetet inriktas på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer göra kommunen attraktiv.

Turismen är en viktig näring för kommunen och shoppingturismen är stor. Eda är en internationell mötesplats som ger mervärde, inte minst för handeln. Under ett normalår besöker ca 4,8 miljoner människor kommunen för att gränshandla. Coronakrisen innebar att omsättningen inom såväl besöksnäring som gränshandel sjönk drastiskt under år 2020 och 2021. Under år 2022 var gränshandeln tillbaka på nästan samma nivå som tidigare. Handeln bidrar indirekt till många fler jobb inom till exempel hotell- och restaurangbranschen.

Enligt SCB:s statistik för övernattande gäster i hotell, stugbyar, vandrarhem och camping var antalet gästnätter i Värmland under 2022 totalt 2 599 495. Det är en ökning med 41,1 procent jämfört med år 2021 då antalet gästnätter var 1 842 123. Det är övernattningar på camping som ökat mest. Svenska gäster står för 71% av alla övernattningar i Värmland medan utländska gäster står för 29%. Antalet utländska gäster har ökat under året. Ökningen av antalet gäster på hotell ger också en förhoppning om att affärsresandet är på väg att återhämta sig efter två års uppehåll. Turismen har stadigt återhämtat sig men är ännu inte helt tillbaka till nivån innan pandemin.

Eda kommun deltar i SKL:s kvalitetsundersökning Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK, tillsammans med 170 andra kommuner i landet. Det är ett nationellt jämförelsenätverk som ger en lägesbild av kommunen som kan utgöra grund för den egna styrningen av kommunen, och i dialog med medborgarna samt för utveckling.

KKiK tar fram resultat inom tre viktiga områden; Barn och unga, Stöd och omsorg samt Samhälle och miljö. Eda har fyra nyckeltal där resultatet är sämre än andra kommuner samtidigt som trenden är negativ: kostnaden per inskrivet barn i förskola ökar, kostnaden per elev i grundskolan ökar, kostnaden för äldreomsorgen per invånare 80+ ökar och andelen nöjda brukare i särskilt boende minskar.

Eda har ett nyckeltal där resultatet är bra och kommunen har starka resultat jämfört med andra: väntetiden till särskilt boende minskar. Den kommunspecifika rapporten 2022 för Eda har spridits i verksamheten.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Befolkning	Antal invånare	8 537	8 650	8 650
Ohälsotal hos kommuninvånarna	Dagar	33 (år 2021)	35	35
Arbetslöshet	%	7,0	7,5	7,5

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Gästnätter (SCB)	Antal	31 019 (30/6)	125 000	125 000

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Sjukfrånvaro kommunen	%	7,73	5,0	4,5
Sjukfrånvaro kommunledningsstab	%	1,94	2,0	1,8
Frisknärvaro	%	46,17 1)	75	75

1) Andelen anställda utan någon sjukanmälan under 2022.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Tillgång till fiber	%	100	80	80

Kommunen har tillsammans med Arvika, Sunne och Torsby kommuner deltagit i en förstudie: Finnskogen utveckling. Syftet med projektet var att identifiera vilka potentialer kommunerna, näringslivet och föreningslivet ser i Finnskogen. En slutrapport har tagits fram för en eventuell ansökan till Interreg Sverige-Norge och ett EU-projekt.

I Samverkansprojekt utvecklingskontor Västra Värmland har det genomförts en attitydundersökning. Kommunen valde ut två fokusområden; Noresund och Valfjället. Syftet var att ta reda på närområdets syn på de båda områdena, vad som är bra och vilka svagheter som finns. Frågorna gick ut i Värmland samt närområdet på den norska sidan. I svaren fick man möjlighet att med ord beskriva vad man verkligen tycker. Resultatet ger användbar statistik, nulägesanalys, nyttiga insikter och förbättringsåtgärder. Projektet fortsätter och steg två är att ta fram handlingsplaner för respektive område.

Kommunen har tecknat avtal om att producera och publicera ett professionellt kommunikationspaket. En digital folder och filmer har tagits fram. Materialet ska användas i olika sammanhang för att presentera hur det är att bo, verka och leva i kommunen. Den digitala foldern finns tillgänglig på ny.kommun.se; en site där kommunen presenteras i syfte att locka nya invånare.

I september 2022 var det allmänna val. Valnämnden hade det yttersta ansvaret för valets genomförande i Eda kommun. Det var ökat fokus på säkerhetsfrågor, vilket krävde fler röstmottagare. Ett 80-tal röstmottagare genomgick obligatorisk utbildning. Totalt inträffade 12 incidenter som rapporterades in till Valmyndigheten men inga av större dignitet. Målsättningen var att öka valdeltagandet i kommunen. Kommunikationsplanen utvecklades genom att använda en SMS- tjänst till alla invånare med registrerad mobiltelefon. Trots alla kommunikationsinsatser sjönk valdeltagande i kommunen jämfört med valet 2018, från 70,46 procent till 68,92 procent. Kommunen fick beröm av Länsstyrelsen för valets genomförande.

Efter valet påbörjades den nya mandatperioden i oktober 2022. Val till styrelser och nämnder skedde under december månad. Kommunledningsstaben har administrerat alla uppdrag. Förvaltningen samordnar utbildning för alla förtroendevalda. Det är både generell utbildning och verksamhetsspecifik för utskotten och nämnderna.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att återinrätta nämndorganisation från och med 1 januari 2023. Detta kommer att påverka utskottskansliets arbete genom utökade behov av resurser för det administrativa arbetet. Ett tiotal styrdokument reviderades under hösten. Arbetet kommer att fortsätta under 2023.

Kommunen har inrättat en ny tjänst som hållbarhetsstrateg. Tjänsten är placerad på avdelningen för turism, information och administration. Arbetet med miljööverenskommelserna har påbörjats. Det har beslutats om att en miljö- och energiplan ska tas fram. Detta arbete pågår.

Under hösten 2022 har kommunarkivet flyttat från Petersborg i Charlottenberg till ny lokal på kommunkontoret. Arbetet med flytten var intensivt. Det materiel som är äldre än 1971 deponeras hos Arkivenheten i Karlstad. Denna tjänst köps av Arkivenheten som vårdar och förvaltar handlingarna.

Personalavdelningen

Personalavdelningen ansvarar för strategisk och operativ personalledning. Avdelningen är den centrala funktionen för personalfrågor, arbetsgivarfrågor och löneadministration.

Den största delen av arbetsinsatserna inom avdelningen är att stödja verksamheterna och bolag med lag och avtalstolkning, förhandlingsverksamhet, rehabilitering, pension och lönefrågor. Även flertalet övergripande arbetsgivaruppgifter sorterar under avdelningen som t.ex. tvisteförhandlingar,

företagshälsovård, friskvård, utbildning till chefer och utarbetande av riktlinjer, tolkningar och policys. Hit hör även övergripande ansvar för verksamhetsmålen att skapa goda förutsättningar för en god arbetsmiljö för medarbetarna, ökad jämställdhet och mångfald och att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Under året har fokus lagts på eftersatt digitalisering och effektivisering på avdelningen. Det är först vid årsskiftet 2022/23 som avdelningen blivit fullbemannad igen, vilket innebär att användandet av konsultstöd bedöms minska 2023.

Näringsliv

Under året har fokus varit kontakter och dialog med kommunens företag och företagare.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Budget 2023	Budget 2024
Intäkter	-1 880	-3 732	1 852		
Kostnader	42 938	42 215	723		
Nettokostnader	41 058	38 483	2 575		
Avvikelse mot budget		2 575			
Kommunchef	3 328	2 856	472		
Ekonomi	4 853	4 089	794		
IT	8 873	8 542	331		
Turism, info, adm	14 178	12 847	1 331		
Personal	8 776	9 363	-587		
Näringslivsenheten	1 050	816	234		

Kommunledningsstaben redovisar sammantaget ett överskott gentemot budget på 2 575 tkr.

Kommunchef

Redovisar ett överskott på 472 tkr. Anledningen till överskottet är att vissa centrala poster inte utnyttjats fullt ut, såsom arbetskläder samt heltidsresan.

Ekonomi och planering

Totalt visar ekonomi och planering ett överskott på ca 794 tkr. Det positiva resultatet beror till största delen på vakans samt återhållsamhet med inköp under året.

IT-avdelningen

Överskott på 331 tkr, där överskottet beror på att vi sålt 50 % IT-chef till Arvika.

Turism, Information och Administration

Avdelningen redovisar ett överskott på 1 331 tkr.

Bland de större avvikelserna märks ett överskott för kommunstyrelsen med 150 tkr. Det allmänna valet 2022 gör ett budgetöverskridande med 155 tkr. Detta beror på ökade kostnader för arvoden till röstmottagare då det ställdes högra krav på valsäkerheten jämfört med tidigare år.

Anslaget till överförmyndarverksamheten ger ett budgetöverskott med 250 tkr. Kommunen har ett avtal med Arvika kommun om gemensamt överförmyndarkansli. Kostnaderna för arbetet blev lägre än beräknat.

Avdelningens verksamhet gör ett överskott på 1200 tkr. Detta beror bland annat på föräldraledighet samt att 50% tjänst som utskottssekreterare tillsattes först 1 oktober då det varit svårt att rekrytera till tjänsten. Det har också varit stor återhållsamhet med medel såsom bidrag till nya projekt.

Anslaget till övergripande administration redovisar ett budgetöverskott med 213 tkr. Kostnaderna för porto, kopiatorer samt användande av leasingbilar har minskat.

Personalavdelningen

Personalavdelningen redovisar ett underskott på 587 tkr. Underskottet härrör sig främst till vissa överlappande kostnader i samband med tidigare personalomsättning där det funnits behov av konsulttjänster samt systemförvaltning tills dess att ordinarie personal kommit på plats. Behovet har successivt minskat under året.

Näringsliv

Överskottet på 234 tkr kan huvudsakligen förklaras med att del av tjänst finansieras via projektmedel.

Framtiden

Ekonomi och planering

Arbetet med att effektivisera och automatisera ekonomiprocessen fortskrider. Bolagen har infört elektroniska leverantörsfakturer vilket snabbar upp betalprocessen betydligt. Vi har dock fortfarande kvar en del manuella processer som är tidskrävande.

IT-avdelningen

IT-avdelningen är indirekt beroende av de omvärldsförändringar som sker i verksamheterna, IT-avdelningen styr inte över framtida volymförändringar.

Behovet av IT-stöd kommer fortsätta öka, då verksamhetsutveckling genom digitalisering, automatisering av processer, nya IT-system och IT-utrustning är exempel på ökade ambitionsnivåer.

Vi fortsätter arbetet med att starta upp en gemensam IT-funktion för Arvika-Eda för att möjliggöra för kommunerna att långsiktigt säkerställa kostnads- och kompetenseffektivitet inom kommunala IT-tjänster till efterfrågad kvalitet.

Turism, Information och Administration

Styrgruppen för Pilgrimsleden Västra Värmland, där Eda kommun ingår, tittar på möjligheterna att koppla ihop leden med Dalsland och Västra Götaland i söder samt mot Norge och Trondheim i norr. Detta skulle nå en bredare publik. Det är påtryckningar från båda håll att göra leden till en nationell led. Kontakter med Västra Götalandsregionen, Pilgrim i Sverige, Pilgrimscentrum i Vadstena, Nasjonalt Pilegrimssenter i Trondheim och Visit Värmland finns. Slutmålet är att Pilgrimsleden Västra Värmland blir en del av Cultural Route/Europeisk kulturväg.

Det är viktigt att arbetet med hållbarhetsfrågor är långsiktigt. Nu börjar arbetet med att ta fram handlingsplaner för kommunorganisationen utifrån kommunens hållbarhetsstrategi i form av en miljö- och energiplan. Kommunens nuvarande hållbarhetsstrategi fokuserar främst på ekologisk hållbarhet. För ett framgångsrikt arbete enligt Agenda 2030, måste kommunen arbeta även med den sociala och ekonomiska hållbarheten. Inte minst kopplingen till Värmlandsstrategin. Det är viktigt att kommunledningen har en gemensam syn och prioritet på hållbarhetsarbetet.

År 2024 är det val till EU. Valet kommer med sannolikhet att äga rum i maj månad. Arbetet med att öka säkerheten och tillgängligheten har redan påbörjats på nationell nivå. Det är valnämnden i Eda kommun som ansvarar för genomförandet av valet i kommunen, förberedelserna startar under hösten 2023.

Personalavdelningen

En av de viktigaste frågorna framöver är att arbeta med arbetsmiljöfrågor för att alla medarbetare ska trivas och må bra. I den närmaste framtiden står vi inför en stor utmaning när det kommer till kompetensförsörjning. Kommunen har ett stort rekryteringsbehov och vi behöver därför arbeta med värdegrund, lönebildning, förmåner och att vara attraktiva arbetsgivare, för att behålla och rekrytera medarbetare.

Långsiktigt behöver resurserna till personalutveckling ökas betydligt. Det kan då handla om ledarprogram, särskilda åtgärder för ”bristyrken” och fortsatt arbete för att förstärka friskfaktorer och arbetsmiljö.

Verksamhetsområde Bildning

Årets verksamhet

Bildnings verksamhetsområde omfattade 2022:

- *förskola, pedagogisk omsorg, familjecentral, bemanningscentral*
- *grundskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundsärskola*
- *vuxenutbildning (Folkuniversitetet)*
- *Kulturskola*

Förskola

Förskolan i Eda har under året haft ca 60% av förskollärartjänsterna tillsatta med legitimerade förskollärare. 10 förskollärare från olika förskolor i kommunen slutförde under våren en satsning via Karlstads Universitet med inriktning digitalisering i förskolan. Under året har det pågått ett arbete med fokus på språkutveckling. Det pågår ett arbete med tillgänglighet i förskolan. Specialpedagogens arbete, organisering av barngrupper och personalens planeringstid är viktiga faktorer för att minska behovet av särskilt stöd och anställda extra resurser. Antalet handlingsplaner har tredubblats och behovet av personella resurser har ökat.

Grundskola

På alla grundskolor är andelen elever som är i behov av extra anpassningar ökat markant de senaste åren. Behovet av stöd krävs för att skoldagen ska fungera både i undervisningssituationen och i alla sociala situationer som sker under skoldagen.

På Gunnarsbyskolan är det flera elever som har stöd av elevassistenter både utifrån medicinska, sociala samt pedagogiska behov. Det finns behov av stöd på grund av ökad social problematik, vilket har ökat mycket under innevarande år vilket kräver mycket resurser.

På Gärdesskolan ökar antalet elever som av olika orsaker som medicinska, social och/eller pedagogiska, behöver stöd av elevassistenter.

Vuxenutbildning

Den verksamhet som finns som närundervisning i Eda är SFI (svenska för invandrare) och grundläggande svenska (svenska som andraspråk på grundläggande nivå). I övrigt har medborgarna i Eda möjlighet att läsa gymnasiala kurser och yrkesutbildningar på distans eller på annan utbildningsort. Folkuniversitetet driver Eda kommuns vuxenutbildning på entreprenad.

Kulturskolan

Kulturskolan har under året erbjudit terminskurser i fiol, piano, gitarr, brass, sång, dans, konst och Musikleis för barn 4-6 år. Kulturskolan har även erbjudit kurser i brasslek och kör samt haft orkesterverksamhet på kvällstid. Utöver ordinarie verksamhet har bland annat genomförts musikteater för förskola, förskoleklass, sarskola samt åk 1-2, sagoprojekt i förskolan, instrumentlek i förskoleklass, elevkonserter i musikskolans lokaler samt i Eda och Åmotfors kyrkor, lägerverksamhet och lovaktiviteter såsom läderslôjd och glasblåsning.

Måluppfyllelse

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer

Verksamhetsmål:

- *Ett barn bör erbjudas plats vid en förskoleenhet. Hänsyn ska tas till vårdnadshavares önskemål.*
- *Genom fysisk aktivitet och utbildning kring vikten av sunda levnadsvanor, bidra till god hälsa hos barn/elever*

Aktiviteter för att nå målen:

- *Vårdnadshavare erbjuds förskola nära hemmet i mån av plats.*
- *Alla barn/elever ska ges möjlighet till daglig fysisk aktivitet i förskola/skola/fritidshem.*
- *Alla barn/elever ska få utbildning i kost och livsstilsfrågor.*
- *Bildnings verksamheter följer riktlinjerna vad gäller frukost/mellanmål, som ska vara näringsriktiga.*
- *Inventera skolgårdar och lekplatser så att de lockar till fysisk aktivitet.*
- *Familjecentralen erbjuder stöd och utbildning i sunda levnadsvanor.*
- *Eda kommuns elevhälsa arbetar med utgångspunkt i "ELSA" (elevhälsodatabas)*
- *Alla grundskolor arbetar aktivt för att förebygga tobaksanvändning.*
- *Grundskolan i Eda genomför föräldramöten med teman kring alkohol, tobak och drogprevention.*
- *Eda kommun samverkar med Första linjen (Region Värmland).*

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Andel barn som har barnomsorgsplats enligt vårdnadshavares önskemål	%	100 % av barnen har den plats de önskat	100	100
Redovisning av data i "ELSA" som direkt relaterar till målet	%	Redovisas i bildningsutskottet varje höst.	Arbeta för att minska psykisk ohälsa	Färre barn/unga med psykisk ohälsa
Andel barn/elever som har tillgång till planerad fysisk aktivitet varje dag	%	Gunnarsbyskolan - Förutom den ordinarie idrottsundervisningen integreras SMARTIS i den dagliga verksamheten för alla årskurser. I de lägre årskurserna finns styrd rastaktivitet delar av dagen. Fritidshemmet har fysisk aktivitet som prioriterat mål i sin verksamhet. Vi kan se ett ökat intresse för fysisk aktivitet bland de yngre eleverna, men att det är än större när det är en styrd aktivitet. För de äldre eleverna (åk 4-9) finns inte denna möjlighet att genomföra rast-aktiviteter varken genom personella resurser eller ytor att genomföra på. Hierneskolans - SMARTIS är, visserligen schemalagd till viss del men till största delen en spontanaktivitet som är integrerad i undervisningen när man behöver komplettera lektionen med rörelseaktiviteter. I perioder leder äldre elever yngre. Idrottslärare och elever arrangerar fysiska aktiviteter. Gärdesskolan har utöver den ordinarie idrottsundervisningen integrerade tillfällen under skoldagen där pedagoger lägger in fysisk aktivitet. Både under skoldagen och fritidstiden sker utflykter till skolskogen, för de lägre åldrarna på regelbunden	100	100

		basis. Rastaktivitet ledd av pedagog sker minst 3 dagar/vecka. Adolfsfors skola - alla elever har någon form av fysisk aktivitet varje dag. Detta är inte schemalagt utan pedagogerna lägger in rörelsepass och "brainbreaks" under längre arbetspass. Fritidspersonal ordnar smartisspass minst en rast/vecka och från VT23 ska "faddergrupper" hålla i rastaktiviteter tre lunchraster/vecka. Förskolan: Alla barn i förskolan erbjuds daglig fysisk aktivitet både inne och ute.		
--	--	--	--	--

Kommentarer kring måluppfyllelsen: Familjer har fått erbjudande om förskoleplatsplatser inom garantitiden. Upprustning av förskolegårdar har påbörjats. Vi har fler förskolor med äldre lekutrustning som är i behov av att bytas ut. Förskolan har under året beslutat ge en förskollärare uppdraget att ansvara för ämnet rörelse och hälsa. Gärdesskolan har under året fått en upprustad skolgård med multiplan som leder till ökat rastaktivitet.

Upplevelser

Eda kommun ska erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

- *Verksamhetsmål:*
- *Kulturskola ska finnas tillgänglig för alla grundskole- och gymnasieelever, samt vuxna i kommunen.*
- *Möjligheter till kulturupplevelser skapas för barn och unga inom kommunens verksamheter*
- *Möjligheter till friluftsupplevelser skapas för barn och unga inom kommunens verksamheter*

Aktiviteter för att nå målen:

- *Kulturskolan marknadsför sin verksamhet så att alla elever och vårdnadshavare har tillgång till information och eleverna ges likartade förutsättningar att delta.*
- *Kulturskolan erbjuder kulturupplevelser för alla barn genom egna aktiviteter (konserter, workshops, kurser och projekt) eller i samverkan med Kultur och Fritid.*
- *Skapande-skola bidrag från Kulturrådet, nyttjas i förskolan, förskoleklass och grundskola. Via bidraget ges möjligheter till barnens eget skapande tillsammans med professionella kulturaktörer på skolan, i närmiljön och utanför kommunen.*
- *Kulturskolan skall i samarbete med Kultur och Fritid ta fram en Kulturhandlingsplan för barn och unga.*
- *Förskolan erbjuder kulturupplevelser genom barnteater, besök på bibliotek osv.*
- *Friluftsupplevelser inom grundskolan, erbjuds via SMARTIS, friluftsdagar, skolskog mm*
- *I ämnet Idrott och hälsa ingår friluftsliv*
- *Förskolan erbjuder varierande utomhusaktiviteter*

Indikationer	Enhet	Utfall 2022 (juni)	Plan 2022	Mål 2023
Kulturskolan antal elever	antal	165 st våren 2022 170 st hösten 2022	200 st	220 st

Antal kulturupplevelser via Skapande skola	antal	2 st våren 2022 2 st hösten 2022	2 st våren 2022 2 st hösten 2022	3 st per stadie (totalt 9 st)
--	-------	-------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Kommentarer kring måluppfyllelsen: Upplevelser har genomförts i olika former som musik, teater, dans, konst, biblioteksbesök, idrottsaktiviteter och friluftsliv. Kulturhandlingsplanen för barn och unga i kommunen färdigställdes under året och även namnbyte från Musikskola till Kulturskola genomfördes 1/1 2022. Det saknas dock fortfarande medel för att kunna säkra ett långsiktigt och likvärdigt kulturutbud för alla barn i kommunen. De flesta kulturaktiviteter utöver musikskolans instrumentalundervisning genomförs i dag med hjälp av statliga bidrag som inte är garanterat i framtiden.

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål:

- Bildning ska samverka kring barn och unga, med övriga verksamheter i förvaltningen
- Nyttjande av e-tjänster ska öka

Aktiviteter för att nå målen:

- Utveckla samverkan med IFO samt med andra aktörer
- Arbeta med anmälningmöten inom grundskolan
- Fungerande barnhälsoteam kring barn i förskolan
- Familjecentralen ger stöd och service
- Samverkansavtal finns mellan bildning och IFO
- E-tjänster finns att tillgå för att förenkla kommuninvånarnas kontakter med bildnings verksamheter

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Redovisning av vilka forum för samverkan som finns	Benämning	Familjecentralen Barnhälsoteam SIP-möte Första Linjen IFO	Familjecentralen Barnhälsoteam SIP-möte Första Linjen IFO	Familjecentralen Barnhälsoteam SIP-möte Första Linjen IFO
Nyttjande av e-tjänster	Antal/ansökan	Inackorderingstillägg: 46 st Förskoleplatser: 118 st	Ökad användning	Ökad användning

Kommentarer kring måluppfyllelsen: Erbjudna e-tjänster har utökats och nyttjas i allt högre grad för varje år.

Livslångt lärande

Kunskaper för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål:

- Skapa förutsättningar för att alla elever i grundskolan minst ska klara kunskapskraven
- Skapa förutsättningar för att förskolans verksamhet ska uppfylla målen i Läroplanen för förskolan

- Skapa god tillgång till digitala verktyg och internetuppkoppling, för lärare och barn/elever i förskola, grundskola och vuxenutbildningen
- Genom ett aktivt likabehandlingsarbete skapa en trygg skolgång
- Elevehälsan ska bidra till att skapa miljöer både ute och inne, som främjar utveckling och hälsa
- Goda möjligheter till vuxenstudier för ungdomar och vuxna i kommunen
- Skapa intresse hos kommuninvånarna att arbeta i förskola och skola
- Alla kommuninvånare ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledning

Aktiviteter för att nå målen:

- Lärarna i Eda undervisar i enlighet med sin behörighet och ämneskompetens
- Utvecklingsarbete pågår på alla enheter i syfte att utveckla undervisningen och leds av rektor tillsammans med förstelärare/processledare
- Förskolan arbetar systematiskt med dokumentation och uppföljning
- Alla elever som behöver får studiehandledning på sitt modersmål, samt undervisning i modersmålet och svenska som andraspråk
- Kommunen samverkar med andra utbildningsanordnare för att ge invånare möjlighet till studier i behovsanpassad studiemiljö
- Forum finns i alla verksamheter – där man träffas regelbundet för att följa upp elevernas upplevelse av trygghet
- Arbetsmiljö- och trygghetsfrågor lyfts bland annat på arbetsplatsträffar och i likabehandlingsteam
- Det finns en IT-grupp som ansvarar för frågor kring IT-uppbyggnad
- Pedagoger utbildas för att digitalisera undervisningen
- Genom ett entreprenöriellt förhållningssätt hos pedagogerna uppmuntras och möjliggörs entreprenörskap hos barn/elever i förskolan och skolan
- Fritidshemmen kompletterar skolan genom att ge eleverna andra erfarenheter och kunskaper än de normalt får i skolan
- Studie- och yrkesvägledning finns i kommunen
- Möjligheter till distansstudier
- Marknadsföring av en arbetsmarknad inom förskola och skola i kommunen

Indikatorer	Enhet	Utfall ht 2022	Plan 2022	Mål 2023
Elever i åk 9 som har minst betyg E i ämnena Ma, Sv och Eng (dec 22)	Procent	Totalt kommunens skolor: 70 %	100	100
Elevernas måluppfyllelse, december 2022	Procent	Åk 9: Svenska 67 % Åk 9: Matematik 66 % Åk 9: Engelska 81 % Åk 6: Svenska 74 % Åk 6: Matematik 72 % Åk 6: Engelska 74 % Åk 3: Svenska 54 % Åk 3: Matematik 78 % Åk 3: Engelska 90 %	100	100
Andel elever som är behöriga till gymnasiet	Procent	Yrkesprogram 55 % Studieförberedande 52 %	100	100
Antal likabehandlings-ärenden per enhet	Antal	Totalt 135 st (varav 1 st i förskolan, 134 st i grundskolan)	0	0

Antal vuxenstuderande	Antal	Yrkes Sfi: Vår – ej start Höst – 21 Gymnasiet: Vår – 53 Höst – 44 Säffle: Vår – 1 Höst – ej start Grundskola: Vår – 27 Höst – 26 Karlstad: Vår – 2 Höst – 3 Barnskötare: 12 Sfi: Vår – 100 Höst – 128 ANC: 6		
-----------------------	-------	---	--	--

Kommentarer kring måluppfyllelse: Under året har digitala verktyg i förskolan köpts in och uppdaterats. Förskolan behöver fortsätta utöka med mer digitala resurser, för att möta de krav som ställs i Läroplanen för förskolan. Det har startats ett arbete för att skapa rutiner och säkra verksamhetssystem för att kunna arbeta fullt ut med säker lagring av dokumentation. Under hösten har en förskollärare fått ett extra ansvar för att utveckla det pedagogiska arbetet med digitala verktyg i förskolan. Förskolan har under året haft hög frånvaro av personal och det har påverkat måluppfyllelsen, det har även påverkat arbetsmiljön. Barn i behov av särskilt stöd har ökat under året, specialpedagogens arbete och insatser har varit viktiga för alla barns utveckling och lärande.

Elevernas låga resultat behöver följas upp på alla nivåer, organisations-, grupp- och individnivå. Vad har vi, hur används detta, och vad behöver vi ytterligare? Vi behöver fortsätta diskussionerna kring:

- Vilken undervisning behöver bedrivas för att öka måluppfyllelsen?
- Hur stötta eleverna med särskilda behov på bästa sätt?
- Utveckla samarbete speciallärare, specialpedagog, förstelärare och undervisande lärare.
- Utveckla samarbete med andra instanser och myndigheter för att arbeta både förebyggande och åtgärdande med elevernas psykiska hälsa.

För att grundskolan på sikt ska nå en högre måluppfyllelse är det flera faktorer som det systematiskt måste arbetas med, vilket är: närvaro i skolan, ge eleverna det stöd de har rätt till efter behov, arbeta hälsofrämjande, personal med behörighet och legitimation, trygghetsskapande relationer mm. Måluppfyllelsen för eleverna kan möjligtvis ha påverkats av pandemin.

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Budget 2023	Budget 2024
Intäkter	-24 708	-37 851	-23 702	-23 702	
Kostnader	262 341	287 910	-25 569	273 412	
Nettokostnader	237 633	250 059	-12 426	249 710	249 710
Avvikelse mot budget		-12 426			
Verksamhetschef	72 194	79 282	-7 088	80 805	
Gärdesskolan (inkl Fb-klass)	15 803	16 784	-981	15 676	
Adolfors Skola	6 213	6 378	-165	6 203	
Gunnarsbyskolan	56 689	57 853	-1 164	56 095	
Förskola Åmotfors, Koppom	17 705	17 274	431	19 239	
Hierneskolans	20 813	23 357	-2 544	21 289	
Fsk Ch-berg (Nya Grottan/Gullvivan)	14 199	13 681	518	15 927	
Vuxenutbildning, SFI	4 180	5 061	-881	4 660	
Förskola Adolfors/Sk.mark/Bysjön	12 662	13 751	-1 090	12 384	
Fsk Ch-berg (Solrosen/Hjorten)	17 175	16 639	536	17 432	

Bildning totalt sett redovisar ett underskott gentemot budget med 12 426 tkr.

Förskolan, ca +400 tkr

Förskolan har under året organiserat och anpassat verksamheten utifrån antal barn. Förskolan har ett fortsatt behov av att rekrytera förskollärare, det finns fortfarande förskollärartjänster som ej är tillsatta av utbildade. Vi ser att behovet av personella resurser i barngrupperna har ökat, det finns olika anledningar till det. Orsaker till det är att barn i behov av särskilt stöd har ökat, och att grundbemanningen är låg efter förtätning av barn i barngrupperna.

Grundskolan inkl. grundsärskolan, ca -4 850 tkr

Adolfors skola visar på ett ok resultat på grund av ökat elevantal och prognosen för 2023 ser bra ut. Pedagoger som jobbar på skolan måste vara inställda på att ha undervisning i flera årskurser samtidigt, i B-form. I ämnena matematik, engelska och svenska (lägre årskurser) är det nödvändigt att dela upp i respektive årskurs. Klasserna blir nu stora när vi slår ihop två årskurser, åk 2 och 3 består detta läsår av 25 elever.

Andelen elever som är i behov av särskilt stöd samt elever med NPF-problematik är stor och det krävs en högre personaltäthet i form av resurspersonal. Utan tilldelning från den specialpedagogiska potten skulle resultatet se annorlunda ut. Budgeten för fritidshemmet är ofta svår att få ihop, här räcker skolpengen inte till för att täcka upp öppning och stängning. Barnen med NPF-problematik finns också på fritids och det krävs extra resurs även under fritidstid.

Utifrån 2022 års budget har både Gärdesskolan och Hierneskolans behövt göra neddragningar i personalstyrkan för att komma i budgetram 2022, men behovet som elever visar både pedagogiskt och socialt har tydliga andra signaler. Neddragningar med färre vuxna/assistenter, ingen speciallärare och ingen med SVA-kompetens innebär svårigheter att nå målen för eleverna och en ökad otrygghet samt att studieron i klassrummen påverkas när den specifika eleven inte får det stöd den har rätt till. Skolornas fortsatt ökade kostnader för att öka vuxennärvaron påvisar behovet av stöd från vuxen, både i undervisningssituationen samt i sociala interaktioner för enskilda elever. Dels för att säkerställa arbetsmiljön för den enskilda eleven, samt för resterande elevgrupp och innebär att både studiero och trygghet är i fara. Elevassistenter behövs som stöd för pedagoger i och med att elever med olika former av NPF-problematik/trotssyndrom/flyktbeteende gör arbetsmiljön för pedagoger mycket påfrestande. Elevassistenterna följer även med till fritidshemmets verksamhet för att säkerställa arbetsmiljön för elever och personal under fritidshemmets verksamhet.

Gunnarsbyskolornas kostnader för elevassistenter har återigen ökat, utifrån att fler elever finns med behov av stöd, exempelvis diabetes, NPF-problematik, fysiska funktionshinder, vilket gäller både förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Gunnarsbyskolorna har en ökad inflyttning av elever med särskilda behov och det har skett med kort varsel och varit svårt att budgetera för. Stor ökning av personalkostnader utifrån hög sjukfrånvaro, korttid. Detta påverkar inte enbart ekonomi utan även den psykosociala arbetsmiljön.

Vuxenutbildning, ca -880 tkr

Vuxenutbildningen redovisar ett minusresultat, utifrån en ökad efterfrågan från kommuninvånarna på utbildning, det är på alla nivåer från Sfi till yrkesutbildningar som barnskötare, kockar och undersköterskeutbildningar.

Staben inom bildning inkl kulturskolorna, ca -7 100 tkr

Kostnader för skolskjutsar har ökat och förväntas gå upp ytterligare på grund av ökade drivmedelskostnader. Interkommunala ersättningar, inackorderingstillägg har också ökat i kostnader, där ser man att elever i grundskolorna som går i skola utanför hemkommunen har ökat totalt sett samt ökning av de elever som är placerade på annan ort än hemkommunen (via IFO) och har sin skolgång på annan. Såväl skolskjutskostnaderna som de interkommunala kostnaderna medför ett underskott mot budget på ca 2 600 tkr vardera. Resterande del av underskottet centralt härrör sig främst till att verksamheten inte fullt ut kunnat nyttja tilldelade statsbidrag, samt en ökad skuld för upparbetad ferie- och uppehållslön. Kulturskolorna redovisar ett något positivt resultat gentemot budget.

Framtiden

Barn och elever med särskilt stöd har ökat i alla verksamheter och stora insatser behövs.

Förtätning i förskolorna ger fler barn i barngrupperna vilket leder till ökat behov av särskilt stöd och resurs i verksamheten, specialpedagog och rektorer fortsätter det förebyggande arbetet. Planeringstid i förskolorna är en viktig förutsättning som det kommer att jobbas vidare med under 2023. Förskolorna fortsätter satsningarna kring språkutveckling och digitalisering.

Pedagoger utan lärarlegitimation finns i alla våra verksamheter och det finns rekryteringsutmaningar inom skolorna. Inom vissa skolor kommer det fortsatt att bli svårt att organisera i grupper om minst 20 elever fullt ut. Olika årskurser behöver blandas vid olika tillfällen och i olika ämnen där personalen ser att det är möjligt. De barn som har särskilda behov är kvar på skolorna några år till och fler kommer till. Behovet av extra resurspersoner kvarstår framöver både i skolorna och på fritidshemmet.

På Gärdesskolorna har det varit översyn av textilslödssalen och verksamheten ser fram emot att Gärdesshallen kommer att rustas upp 2023. Trafiksituationen på Gärdesskolorna behöver ses över för lämnings/hämtning samt skolskjutsar ska kunna få ett flöde som minimerar risken för olyckor. Dock gör det minskade elevunderlaget de kommande läsåren att skolpengen minskar, vilket betyder färre personal. Detta är en svår ekvation då antalet elever i behov av stöd ökar stadigt. Att anpassa verksamheten enligt en minskad budgetram, samtidigt som behoven är stora och individuella kommer att bli en stor utmaning som påverkar trygghet och studiero på Gärdesskolorna.

På Gunnarsbyskolorna ser verksamheten positivt på framtiden, inte minst inväntas att tillbyggnaden av skolorna ska komma i gång, då det är fortsatt ökning av elevunderlaget. Dock finns stora utmaningar med bland annat rekrytering, ökad korttidsfrånvaro, ökad psykisk ohälsa bland elever och personal samt att verksamheten inte passar in i byggnaden som det ser ut idag.

På Hiernes skolorna finns det behov av en anpassning av lokaler, så att undervisningen blir bättre anpassad till dagens krav på möjligheter till fullgod undervisning i framför allt i klassrummen för hemkunskap och kemi. Ombyggnad av hemkunskapssalen är på planeringsstadiet. Trenden de senaste åren har varit att skolorna får allt färre antal elever, vilket medför att skolpengen blir mindre

och att då anpassa verksamheten efter en mindre kostym är mycket utmanande. Att organisera efter tjänster som inte är heltider är svårt då rekrytering av behörig personal blir näst intill omöjlig.

Även Kulturskolan ser behov av större lokaler kopplat till såväl arbetsmiljö som att verksamheten i större omfattning bedrivs i gruppform och med ett bredare kursutbud.

Verksamhetsområde Vård och Stöd

Årets verksamhet

Årsrapport och prognos för 2022 har upprättats i enlighet med de ekonomiska styrprinciperna för Eda kommun. Som grund ligger områdeschefernas delårsrapporter och överläggningar i verksamhetens ledningsgrupp. Uppföljning har skett regelbundet under året och har varit en återkommande punkt på socialnämnden och i verksamhetens ledningsgrupp. Verksamhetschefen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av verksamheten vård och stöd som består av följande huvudgrupper:

- **Biståndsenhet** - fattar beslut om insatser enligt styrande socialtjänstlag (SoL).
- **Vård och omsorg** - särskilt boende, hemtjänst, kommunal hälso- och sjukvård, korttidsvård, rehabilitering och bostadsanpassning.
- **LSS/socialpsykiatri** - gruppboende, servicebostad, daglig verksamhet, personlig assistans, ledsagare, kontaktpersoner, korttidsvistelse, elevhem i annan kommun och boendestöd.

Verksamheten styrs av ett flertal lagar, t ex socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), arbetsmiljölagen (AML) och arbetstidslagen (ATL). Verksamheten ska enligt socialtjänstlagen tillförsäkra enskilda individer skäliga levnadsförhållanden, goda levnadsvillkor för personer med omfattande funktionsnedsättningar enligt LSS, god och säker hälso- och sjukvård genom att förebygga eller lösa behov utifrån sociala problem, funktionsnedsättningar, åldrande eller sjukdom enligt HSL.

Arbetsmiljölagens ändamål är att erbjuda en god säker arbetsmiljö för anställda inom vården och styr även arbetstiden och rätten till viloperioder från arbetet.

Sammanfattning övergripande

Helårsprognos efter augusti rörande socialnämnden visade på ett underskott med 6 000 tkr och utfallet blev 15 800 tkr. Underskottets största poster var inom LSS-verksamheten och hemtjänsten.

Externa placeringskostnader överstigande budget inom gruppboende LSS och demensboende för brukare vars behov inte kunde tillgodoses i kommunen. Det har även inneburit ett ökat antal brukare med behov av externa elevhem inom LSS.

Året har innefattat flera större resurskrävande ärenden samt en ökning av antal ärenden totalt inom hemtjänst. Inom några särskilda boenden, främst demensenheten, samt korttidsboendet fanns behov av personalförstärkning, överstigande budget avseende vårdtagare med speciella behov, krävdes för en säker vård och acceptabel arbetstyngd. Verksamheten märkte tydligt av de ökade kostnaderna i samhället för drivmedel, livsmedel samt skydds-/sjukvårdsmaterial.

Inom delar av hemtjänsten, särskilda boenden och gruppboende LSS fanns periodvis en hög korttidsfrånvaro (1–14 dagar) bland personalen vilket lett till höga kostnader. Delvis beroende på rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och Smittskydd Värmland avseende covid-19. Utöver detta fortsättningsvis höga kostnader under året för användning av skyddsmaterial vid nära vård.

Den totala sjukfrånvaron låg kvar på en hög nivå och de påbörjade åtgärderna för att motverka detta fortsatte. Områdeschefer hade ett nära samarbete med rehabiliteringssamordnare, företagshälsovård och stöd av ”Sunt arbetsliv” vilket gett effekt över tid. Verksamheten sökte och fick statsbidrag bl.a. till projekt för att avlasta vårdpersonal arbetsuppgifter med serviceinsatser inom hemtjänst och särskilt boende, samt för ökad nattbemanning inom demensenheten och ett särskilt boende p.g.a. ökad vårdtyngd.

Politiken beslutade om en utveckling av bemanningscentralen, ökad personaltäthet i särskilt boende samt ett maximalt tak för antal timmar med hemtjänstinsatser per månad. Periodvis var det utbrott

av covid-19 inom LSS-verksamheten och flera särskilda boenden. Verksamheten planerade på ett konstruktivt sätt semesterperioden trots rekryteringssvårigheter av vikarier. Rekryteringen underlättades dock av att politiken beslutade om en extra sommarersättning till personal som flyttade sin semester eller tog extra pass. Områdeschefer hade en hög arbetsbelastning under sommaren då de ansvarade för flera områden.

Centralt: Områdeschefstjänster var under delar av perioden vakanta men var från september tillsatta på samtliga områden. Under rekryteringstiden fick tjänstgörande områdeschefer ansvara för flera områden.

Arbetet med att få kontroll på ekonomiskt utfall och andra parametrar inom internkontroll fortsatte. En extern konsult anlätades för att genomlysade delar av LSS-verksamheten. Flera riktlinjer och rutiner för verksamheten skapades/reviderades.

Fokus har varit på följande förbättringsområden:

- lägre sjukfrånvaro och högre frisknärvaro
- säkra kompetensförsörjning inom flera områden
- öka kontinuiteten hos hemtjänsttagarna

Digitalisering: Det fortsatta arbetet med att utveckla digitaliseringen inom vården pågick i mindre skala och fokus lades på förebyggande åtgärder som skyddsmaterial, riktlinjer, rutiner, hygienutbildningar och information relaterat till covid-19.

Det påbörjades utbyte av moduler i verksamhetssystemet Procapita till Lifecare, handläggare och utförare LSS under hösten. Antal läkemedelsautomater, tillsynskameror och e-tjänster för medborgare bibehölls eller utökades.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Läkemedelsautomater	st	23	16	30
Tillsyn via kamera	st	13	13	16
E-tjänster	st	13	13	13

Hemtjänsten: Svårigheter fanns att rekrytera vikarier med rätt kompetens, (undersköterskeutbildning samt körkort). Det förekom ett nära samarbete mellan områdeschefer och planerare vilket också är en förutsättning för snabba omställningar vid förändrat behov.

Områdeschefer och medarbetare arbetade mycket med följsamhet till basala hygienrutiner och skyddsutrustning. Arbetssättet med "Ökad delegering för undersköterskor" (avlastning för sjuksköterskor) fortsatte inom tilldelad budgetram.

Mängden resurskrävande ärenden var fortsatt högt vilket till stor del påverkade personalbudgeten negativt. Städsinsatser lades från juli ut på extern utförare, ett tidsbegränsat projekt. Glädjande var att den nationella brukarundersökningen visade en ökning av antalet nöjda brukare.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Hemtjänst				
Andel vårdtagare med genomförandeplan	%	73	100	100
Antal helt nöjda brukare inom hemtjänst	%	95	98-100	98-100
Korttidsvård Åmotfors				
Antal dygn med betalningsansvar till Regionen	st	3	< 6	< 6

Korttidsvården: Beläggningen var hög under året. Det vistades samtidigt vårdtagare med demenssjukdom, stroke, frakturer och palliativ vård vilket ställde höga krav på personalen och periodvis behövdes personalförstärkning för en säker vård och arbetsmiljö.

Samarbetet mellan ansvariga områdeschefer för korttidsplatser och särskilda boendeplatser är väl fungerande och ger flexibilitet. Eda kommun hade kostnad för tre dygn avseende en person som inte erhållit boende inom tre dagar efter utskrivning från slutenvård.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en god behovsrelaterad vård.

Särskilt boende: Särskilda boenden fanns i de tre tätorterna. Under året ansökte 36 personer om särskilt boende och alla fick ett positivt beslut. De som ansökte om särskilt boende och hade ett omedelbart behov fick plats på något av kommunens korttidsboende under väntetiden som normalt inte översteg tre månader. En extern placering gjordes då behovet av demensboende med en specialiserad inriktning inte kunde tillgodoses i kommunen. För att undvika betalningsansvar till regionen för medicinskt färdigbehandlade användes vid behov lediga lägenheter i särskilt boende till korttidsplatser.

Personalen förstärktes periodvis inom några boenden p.g.a. vårdtagare med speciella behov, vilket krävdes för en hanterbar arbetsmiljö. Nattbemanningen på två orter utökades för att kunna möta vårdtagares behov. Svåra beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (BPSD) krävde mycket tid och resurser.

Den nationella brukarundersökningen i särskilt boende visade ett försämrat resultat, främst avseende aktiviteter. En ökning av personaltäthet planeras till 2023 bl.a. för att möta den ökade vårdtyngden och ge större möjligheter till aktiviteter för de boende.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes, medborgarna fick en trygg och bra boendemiljö. Det ska jobbas vidare med att utveckla delar som aktiviteter, möjlighet till utevistelse och motverka ensamhet.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Antal helt nöjda brukare inom				
Särskilt boende	%	69	95-100	95-100
Gruppboende LSS	%	92	93-100	95-100
Antal ej verkställda beslut inom 3 mån				
Särskilt boende	st	0	0	0
Parboende	st	0	0	0
Gruppboende LSS	st	0	0	0

Rehabilitering/Sjuksköterskeenheten/Bostadsanpassning och hjälpmedel: På grund av rekryteringssvårigheter fanns under året vakanser för sjuksköterskor, främst natt. Vakanserna innebar en högre personalkostnad då bemanningsföretag för sjuksköterskor anlätades. Även områdeschefstjänsten var vakant under året, ny tillträde i augusti.

Mål: Bedömningen är att del av målen uppfylldes och ska bibehållas/förbättras.

Fortbildning fortsätter avseende användande av hjälpmedel. Det ska följas noga om införandet av digitala signeringslistor fortsätter minimera brister i läkemedelshanteringen.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Seniorträning, deltagare i genomsnitt/mån	st	Pausad	20	20
Läkemedelshantering				
Utförda ordinationer	%		98-100	98-100
Ordinationer utförda i tid	%		95-100	95-100
Omvårdnad och träning				
Utförd omvårdnad	%		95-100	95-100
Utförd träning	%		95-100	95-100
Hjälpmedel				
Kontroll av lyftselar	%		100	100

LSS-verksamheten: Kostsamma externa placeringar i gruppboende där behovet av insatser inte kunde tillgodoses i kommunen, flera av dessa belastade tidigare individ- och familjeomsorgens budget men fick nu en ny bedömning. Antal brukare med behov av externa elevhem ökade.

Verksamheten jobbade hårt för att rekrytera stödpedagoger och lyckades. Rekrytering av vikarier upplevdes som svårare än tidigare år.

Mål: Bedömningen är att målen uppfylldes.

För indikatorer/mål gruppboende se rubrik ”Särskilt boende”.

För indikatorer/mål aktiviteter se rubrik ”Upplevelser”.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Antal brukare med genomförandeplan inom LSS	%	100	100	100
Utöka antal externa platser för daglig verksamhet	st	9	8	12
Antal utifrån behov upprättade SIP inom socialpsykiatri	st	4	10	Indikator bort

Socialpsykiatrin: En väl fungerande grupp med i stort sett ingen personalomsättning eller sjukfrånvaro. Rekryteringssvårigheter av vikarier med rätt kompetens medförde en risk för uteblivet boendestöd, vilket leder till avvikelser. För att förhindra detta fanns en hög flexibilitet hos ordinarie personal.

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes.

Upplevelser:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Träffpunkten, antal deltagare genomsnitt/månad	st	Jan-juni: 44 Aug-dec: 85	100	100
Alla genomförandeplaner inom LSS, ska beskriva behov av aktivitet på fritiden	%	100	100	100
Antal genomsnitt egna aktiviteter/vecka/vårdtagare inom SoL	st	1	1	1
Antal genomsnitt egna aktiviteter/vecka/brukare inom LSS	st	1*	> 1	> 1

*= Genomsnitt för 8 brukare

Mål: Bedömningen är att målen delvis uppfylldes. Restriktioner avseende covid-19 påverkade till viss del möjligheten till aktiviteter. Byggstart av nytt demensboende gjorde att Träffpunkten i Charlottenberg fick tillfälliga lokaler längre från seniorboendet, Petersborg och Demensenheten vilket troligtvis till en början påverkade antal besökare.

Medarbetarrelaterade mål:

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Mål 2022	Mål 2023
Korttidsfrånvaro dag 1-14, genomsnitt/månad	%	4,97	3,0	3,0
Frisknärvaro totalt (ingen sjukfrånvaro 6 mån)	%	Ingen mätning	60	Indikator bort
Antal rapporterade tillbud/arbetsskador	st	48/9	100/0	80/0

Mål: Bedömningen är att målen inte uppfylldes. Åtgärder för att minska sjukfrånvaron genomfördes tillsammans med personalavdelning och företagshälsovård. Korttidsfrånvaron var hög i början av året samt under stora delar av hösten. Den totala sjukfrånvaron låg i stort sett kvar på samma höga nivå. Generellt över hela verksamheten ses en ökad vårdtyngd vilket påverkar personalens arbetsmiljö. De flesta tillbud/arbetsskador avsåg hot/våld i det dagliga arbetet med demenssjuka samt olycksfall relaterat till vinterhalvåret och utomhusmiljö vid hemtjänstbrukares hem samt utanför.

Årets ekonomiska resultat (tkr)

Drift	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Budget 2023	Budget 2024
Intäkter	-23 396	-39 840	16 444		
Kostnader	255 731	285 248	-29 517		
Nettokostnader	232 335	245 408	-13 073		
Avvikelse mot budget		-13 073			
Verksamhetschef	23 059	22 711	348		
Hemtjänst Koppom, Petersborg Ch-berg	18 784	23 209	-4 425		
Hemtjänst Åmotfors	11 151	9 340	1 811		
Hemtjänst och bemanning Ch-berg	13 787	15 388	-1 601		
Resursenheten, Sjuksköterskor, Rehab	26 174	28 777	-2 603		
Demensenheten Charlottenberg	16 430	16 611	-181		
Älvgården Åmotfors	13 261	14 455	-1 194		
Korttidsvården, Nattpatrull	10 626	10 886	-260		
Hiernegården Koppom	12 268	13 377	-1 109		
LSS	16 117	17 573	-1 456		
Socialpsykiatri	23 677	28 903	-5 226		
IFO	47 001	44 178	2 823		

* = IFO ligger från och med 2022 som en separat verksamhet

Positiva/negativa avvikelser i verksamheten

Verksamhetsarbete centralt: Det systematiska arbetet gällande sammanställning och analys av avvikelser, klagomål och synpunkter samt brister och fel fortsatte för att höja kvaliteten. Statsbidrag rekvirerades under perioden och fördelades ut inom berörda områden.

Underskott avseende drivmedel gentemot budget, har påverkats av att priset på diesel ökat och att det utöver budgeterade leasingbilar används tre-fyra kommunägda bilar vid flertalet insatser inom hemtjänst. Vid byte av leasingbilar till nya dieslbilar blev också fordonsskatten dyrare än budgeterat.

Den extra sommarersättningen gav ett underskott relaterat ordinarie budget för vikarier, redovisas per enhet. Arbetstidsmålet för nattpersonal sänktes under året vilket medförde högre tjänstgöringsgrad för all nattpersonal, detta genererade ingen ekonomisk kompensation i budgetram.

Hemtjänsten inkl. nattpatrullen: Hemtjänsten tillämpade till viss del behovsstyrd bemanning men det finns en stor förbättringspotential. Arbetet har krävt ett nära och dagligt samarbete mellan områdeschef och planerare för att kunna uppnå insatser av kvalitet. Området har under året belastats av hög korttidsfrånvaro (1-14 dagar) på grund av rådande covid-19 rekommendation från Folkhälsomyndigheten samt Smittskydd Värmland. Hemtjänsten har även haft många resurskrävande ärenden under året och dessa två faktorer tillsammans har i sin tur lett till höga personalkostnader. Användandet av skyddsmaterial vid nära vård har även det inneburit fortsatta höga kostnader som ej funnits med i befintlig budgetram.

Särskilt boende: Vårdtyngden var periodvis hög på vissa boenden, det var då nödvändigt att förstärka personalbemanningen för att trygga en god och säker vård samt arbetsmiljö. Särskilt boende har likt hemtjänsten påverkats av restriktioner kring covid-19 och därav höga arbetskostnader p.g.a. korttidsfrånvaro (1–14 dagar) bland personalen.

Korttidsvården: Kostnader för medicinskt färdigbehandlade personer har debiterats kommunen under perioden. Förstärkning av personal krävdes p.g.a. hög vårdtyngd hos vårdtagare. Det fanns vissa perioder en kö till demensboende vilket medförde ökad beläggning på korttidsvården.

Rehabilitering/sjuksköterskeenheten/biståndsenheten/dagverksamhet/bostadsanpassning och hjälpmedel: Köp från bemanningsföretag bidrog under året till kostnader överstigande budget. Det var höga kostnader för sjuk- och omläggningsmaterial samt hjälpmedel p.g.a. vårdtagare med stora behov.

LSS-verksamheten: Externa placeringar som tidigare belastade individ- och familjeomsorgens budget överfördes till LSS-verksamheten utifrån en ny bedömning av behov, ingen omföring av budget gjordes.

Socialpsykiatrin: I stort sett ingen personalomsättning och relativt låg sjukfrånvaro, kortsammanfattat har det varit en väl fungerande grupp.

Framtiden

Arbetet med utveckling inom verksamhetsområdet behöver fortsätta systematiskt på följande områden:

- Följa verksamheten ur olika perspektiv, kvalitet, produktion och ekonomiskt, samt analysera och dra slutsatser som leder till utveckling.
- Löpande ta fram riktlinjer och rutiner för att stödja verksamhetens processer.
- Långsiktig och hållbar strategi/planering krävs för att lösa framtida rekryteringsbehov. Kräver ”nytänk” och andra bemanningsstrukturer för att säkerställa tillgången.
- Utredda framtida lokalbehov.
- För att klara framtidens kompetenskrav är det nödvändigt att finna former för att stödja befintlig personal med kortare och längre utbildningssatsningar. Dels p.g.a. svårigheter med att rekrytera medarbetare med specialistutbildningar, samt dels för att behålla utbildad personal.

- Prioritera arbetet med gallring och arkivering av dokument.
- Tillämpa behovsstyrd bemanning inom alla områden, personella resurser ska användas där behovet är störst.
- Fortsätta utveckla och använda välfärdsteknik inom verksamheten för att bibehålla en god omsorg och hålla god kvalitet, det ger också möjligheter till att frigöra resurser.
- Arbeta för attraktiva och friska arbetsplatser.
- Utveckla bemanningscentralen i syfte att minska administration vid korttidsrekrytering. Ger ökad kontinuitet, bättre arbetsmiljö, minskad sårbarhet och minskad övertidsersättning.
- Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (LSS) trädde i kraft 1 januari 2022, kan påverka kommunen på sikt.
- Fler multisjuka vårdas i hemmet med stora omvårdnadsbehov och insatser både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Kan innebära mer resurskrävande hemtjänst och hemsjukvård samt ökat behov av legitimerad personal samt baspersonal.
- Fortsatt samverkan kring mobila team i Västra Värmland med Region Värmland.
- Omställningen "Nära vård" kommer medföra ökade krav på verksamheten, främst avseende kompetens och personella resurser. I Västra Värmland finns idag ett samarbete i omställningen mellan kommunerna och Region Värmland.
- Ombyggnation/nybyggnation av demensboende.
- Kontinuerligt analysera förutsättningar och behov för ett boende inom socialpsykiatri/LSS/individ- och familjeomsorg.
- Behov av boendestöd kan komma att öka i takt med att externa placeringar minskas.
- Påbörja arbetssätt med dokumentations- och utredningsmodellen IBIC (individens behov i centrum). Modellen utgår från den enskildes behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i det dagliga livet. IBIC bidrar till en likvärdig hantering av ansökan, utredning och uppföljning.
- Heltid som norm införs enligt SKL:s överenskommelse. Kommunals avtalsområde ska ha heltid i maj 2024 och det kommer ställa krav på nytänkande inom verksamheten och troligen ökade personalkostnader.
- Jobba aktivt med arbetsvillkor för att vara konkurrenskraftiga mot handel och industri.

Verksamhetsområde Samhällsbyggnad

Årets verksamhet

I samhällsbyggnad ingår: plan/fastighetssektion, kostsektion, fritid/kultur, AMI och räddningstjänsten. Samhällsbyggnad lämnar via verksamhetschefen, årligt beställningsuppdrag till Teknik i Väst AB, för drift och skötsel av gator och vägar, renhållning samt VA.

Verksamhetschef, plan- och fastighet

Det finns nu ett förslag till utbyggnad av Gunnarsbyskolan innehållande lektionssalar, slöjdsal, kök och matsal som har godkänts av styrgruppen, nästa steg är att upphandla en gemensamhetsentreprenad för projektet.

Utbyggnad av demensplatser vid Kv Violon pågår och kommunfullmäktige har beslutat om byggnation av etapp 2 & 3. Behov finns om ytterligare platser och byggnation.

Byggnation av LSS boende Skogsborg 8 i Åmotfors upphandlas och beräknas kunna påbörjas under första kvartalet.

Verksamheter i fastighet Skolan 7 Åmotfors har behov av mera utrymmen, en lokalutredning är genomförd och arbete kommer att påbörjas enligt fastställt förslag.

Lokaler vid Morokulien Infocenter har iordningställts för den norska polisen och planarbete pågår om ett nytt polishus placerat mitt på riksgränsen.

Ett antal detaljplaner är i olika skeden i planprocessen och förhoppningsvis kommer flertalet att färdigställas under 2023.

TIVAB

Vatten och avlopp, Gata och Renhållningsverksamheten sköts av Teknik i Väst AB sedan 1 januari 2019.

Vatten och avlopp

VA-kollektivets verksamhet är taxefinansierad och utgörs av samtliga fastigheter som är anslutna till kommunalt VA. Förnyelse av ledningsnätet (dricksvatten, spill och dagvatten) samt övrig reinvestering i VA-verksamheten har bedrivits enligt plan.

Gata

Drift och underhåll av gator och vägar har utförts enligt avtal av Teknik i Väst AB.

Renhållning

Den kommunala renhållningsskyldigheten innebär ett kommunalt ansvar för omhändertagande av hushållsavfall, vilket inkluderar slamtömning, grovavfall och kärlavfall med mera. Denna verksamhet är inte vinstdrivande och är taxefinansierad. Övrig avfallsverksamhet som bedrivs av kommunen utanför det så kallade renhållningskollektivets ram, utgör affärsverksamhet kopplat till verksamhetsutövares hantering av verksamhetsavfall.

Eda kommuns renhållningsverksamhet sköts av Teknik i Väst AB. Bolaget sköter både återvinningsverksamhet och deponering vid Lunden samt insamling av avfall från hushållen.

Ca 1 000 abonnenter har hittills börjat sortera sitt matavfall och resten av kommunen kommer att erbjudas insamling under år 2023.

Från och med år 2022 har ansvaret för returpapper lämnats över från producenterna till kommunerna. I samverkan med övriga kommuner i Värmland har en entreprenör anlitats för att sköta hämtning vid återvinningsstationerna och ta hand om återvinningen. Övertagandet har gått bra och invånarna har troligtvis inte märkt av någon förändring.

Kostsektion

Kostsektionen är en serviceenhet som säljer frukost, lunch, mellanmål och middag till förskola, fritids, skola, vård och stöd inom Eda kommun.

Arbetsmarknad och integration – AME

Sektionen arbetar med att bistå kommunens invånare med insatser som leder till egen försörjning. Bosättningen och etableringen av nyanlända i kommunen sker via oss. Uppdragen utförs på uppdrag av, och i samverkan med, statliga parter såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Migrationsverket liksom kommunala verksamheter såsom individ- och familjeomsorgen.

Under 2022 har Arbete och Integration drivit och medverkat i projekt som finansierats genom Europeiska socialfonden samt länsstyrelsens §37-medel. Genom ESF, Värmland ReAct som bedrivits som en förlängning av Värmlands Arbetskraft, ReAct fortsätter under 2023. Det har också varit uppstart för projektet Yrkesväg. Genom Länsstyrelsen och §37 har det under året funnits en studieverkstad på Arbete och Integration som till viss del kommer leva vidare genom Yrkesväg. Samverkan med den ideella organisationen Civilisationen fortlöper under 2023, idag pågår 4 projekt i samverkan där vår målgrupp får ta del av anpassade insatser.

Fritid och kultur

Fritids- och kulturavdelningen svarar för kommunens verksamhet när det gäller fritid, folkhälsa, folk-/skolbibliotek, allmänskultur, verksamhet för barn/unga med fritidsgård, skollovsaktiviteter och simskola.

Fritidsverksamheten: Förutom det övergripande verksamhetsansvaret för avdelningen inkluderat ekonomi och personal med arbetsmiljö, ingår följande arbetsuppgifter: administration av olika former av kommunalt stöd – bidrag/service till föreningslivet, utveckling av fritidsaktiviteter i samverkan med föreningslivet, lokalupplåtelse/uthyrning av kommunens fritidsanläggningar, lotteriverksamhet – tillståndsgivning/ registrering, enligt Spellagen. Kommunalt föreningsstöd består av flera delar, bidrag har lämnats med totalt 2 748 tkr, enligt följande fördelning fritid: 2 363 tkr och kultur: 385 tkr. Därtill kommer upplåtelsen av kommunens fritidsanläggningar och utlåning av en del kommunal utrustning, som är helt avgiftsfri för föreningslivet. Föreningsverksamheten, antal föreningar uppgår till ca 150, varav barn-/ungdomsföreningar 22. Föreningsaktiviteter (7-20 år), antalet aktiviteter ca 3 000. Kommunens fritidsanläggningar, antalet besökande ca 120 000.

Fritidsgårdsverksamheten: Under året har det bedrivits fritidsgårdsverksamhet i Koppom och Charlottenberg för unga i åldern 13-18 år. Öppethållandet har varit regelbundet, 3 ggr/vecka under 45 veckor. Lovverksamhet, som har arrangerats under sport-, påsk-, sommar-, höst- och jullov har resulterat i 26 särskilda aktiviteter med totalt 885 deltagare. Simskoleverksamheten, antalet deltagare 160 barn. En del av verksamhetskostnaderna har finansierats genom bidrag via projektet Edas Framtid (statligt stöd från Tillväxtverket). Inom verksamheten har det även handlat om fältarbete och arbetsledning för kommunens barn- och ungdomsarrangemang - simskola, skollovsverksamhet-Sommarskoj.

Folkhälsoverksamheten / Edas Ansvar: Folkhälsoverksamheten riktar sig till edaborna med allmänt folkhälsoarbete, friskvård och ANDT-förebyggande arbete genom Edas ansvar, som också omfattar brottsförebyggande arbete. Verksamheten är kopplad till Eda kommuns Folkhälsoråd.

Folkhälsoarbetet i kommunen bedrivs utifrån Eda kommuns Hälsoplan 2020-2023. Dessutom finns ett alkohol-/drogpolitiskt program för Eda kommun, som gäller sedan 2012. Samverkansavtal med Friskvården Värmland. Tjänsten som folkhälsosamordnare har varit vakant eller endast delvis tillsatt under året, därför har det varit en mycket begränsad verksamhet under 2022.

Biblioteksverksamheten / folk- och skolbibliotek: I kommunen finns ett huvudbibliotek i Charlottenberg och biblioteksfilialer i Koppom och Åmotfors. Verksamheten riktar sig till en bred allmänhet och omfattar kulturupplevelser, lärande och samhällsinformation. Fokus ligger på tillgänglighet samt bred och kostnadsfri service. Biblioteksverksamheten styrs utifrån Bibliotekslagen 2013:800. Skolbiblioteksverksamheten regleras även av Skollagen 2010:800.

Biblioteket har under året fått bidragsmedel för uppsökande verksamhet riktad mot äldre. En skaparverkstad riktad mot barn och unga har startats upp under året.

Antal besökare vid biblioteken:	58 630	(51 321)
Antal utlån/kommuninvånare:	4,5	(4,4)
Antal utlån/barn 0-14 år:	10,6	(10,82)
Antal utställningar, vuxna/barn:	20	(17)

Allmän kulturverksamhet: Till största delen handlar den allmänna kulturverksamheten om kulturaktiviteter som bedrivs av kultur-, hembygds- och museiföreningar. Det ingår ansvar för administration av kommunalt stöd i olika former till kulturarrangemang, museiverksamhet och olika verksamheter inom studieorganisationer. Arbetet med skolprojektet "Eda i närmiljö" har fortsatt och numera är Kulturtrappan det nya projektnamnet. Det ska vara en form av "kulturgaranti" för edas skolelever fsk-klass t o m årskurs 9. Projektet är ett samarbete med Karlstads Universitet. Vikten av att koppla den lokala historien till den "stora historien" är betydelsefull för vårt kulturarv i Eda. Storyspot, digitala kulturupplevelser ingår i Eda i närmiljö. Kulturjakten, en aktivitet för allmänheten i vilket ligger besök vid 16 olika kulturella besöksplatser. Vidare ingår ansvaret för kommunens konstinnehav, utlåning av konst, inköp/underhåll av konst. Antal kulturarrangemang: 24 och antal museibesökare ca 4 500.

Fritids- och idrottsanläggningar: Kommunens fritids- och idrottsanläggningar är Gillevihallen, Gränshallen, Gunnarsbyhallen, Gärdeshallen, Eda Ridcenter och Sparbanksvallen. Eda Bostads AB svarar för förvaltningen av anläggningarna och viss samverkan sker med Fritids- och kulturavdelningen och föreningarna Charlottenbergs Hockeyclub, Eda Ryttarförening, Koppoms Idrottsklubb och Åmotfors Idrottsförening. Föreningarna har anställda vaktmästare. Fritids- och kulturavdelningen har ansvaret för driftersättningen och lönebidragen till föreningarna.

Räddningstjänsten

Det är en ständig utmaning att upprätthålla bemanningen men under 2022 har det fungerat relativt bra. Skogsbrandssäsongen har varit relativt "normal". Antalet IVPA-larm är nu tillbaka på normala nivåer efter att ha varit under restriktioner under pandemin. Antalet bränder utomhus samt automatlarm är fler än tidigare år, i övrigt ligger de flesta larmtyper i linje med tidigare år.

För säkerhetssamordningen har året inneburit att följa utvecklingen i flera oroande skeenden såsom pandemin, den fullskaliga invasionen av Ukraina och den initiala flyktingströmmen efter denna och elförsörjningen.

Måluppfyllelse

Bra boendemöjligheter

Skapa en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer.

Verksamhetsmål

Öka bostadsbyggandet

Förebygga bränder

Verka för inkludering av alla medborgare

Genom miljöarbete öka kommunens insatser för att invånarna ska kunna leva miljövänligt

Aktiviteter för att nå målen

Arbeta efter kommunens antagna klimatstrategiplan.

Räddningstjänsten ska genom information och uppsökande verksamhet verka för att alla boende i Eda Kommun skall ha fungerande brandvarnare.

Erbjuda relevanta insatser för människor i utanförskap

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Kommunen har som helhet ca 80 byggklara villatomter. Mycket låg efterfrågan på kommunala villatomter.

Antalet bränder i byggnader och antalet larm totalt ligger högre än målet. För att nå målet krävs fortsatt förebyggande arbete.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Tillgång byggklara villatomter	Antal	80	30	30
Brand i byggnad	Antal	22	<20	<20
Total antal räddningsinsatser	Antal	154	<140	<140
Utbetalt försörjningsstöd i kr/inv enl Kolada	Kr	Ej tillgängligt	1 100 kr/inv	1 000 kr/inv

Goda kommunikationer

Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.

Verksamhetsmål

Arbeta för goda kommunikationer inom kommunen.

Tillgänglighetsanpassad gatuanläggning med hög trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter.

Digitala lösningar som underlättar kommunikationen med kommunen.

Aktiviteter för att nå målen

Anlägger, underhåller och förnyar kommunens gator samt gång- och cykelvägar. Genom undersökningen Kritik på Teknik mäts nöjdheten vart tredje år.

Införande av digitalt felanmälningsystem för den kommunaltekniska verksamheten.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Eftersatt underhåll på våra gång- och cykelvägar samt lokalgator.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Medborgarna om gator och vägar	Nöjda medborgare	23	Sverige medel 36	Ingen mätning
Medborgarna om gång- och cykelvägar	Nöjda medborgare	45	Sverige medel 54	Ingen mätning

Ett utvecklat näringsliv

Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

Verksamhetsmål

Arbeta med fysisk planering, bygglovsgivning och tillsyn

Aktiviteter för att nå målen

Arbeta med mark och exploateringsfrågor

Planberedskap för olika typer av verksamheter

Företagsbesök och väl planerade insatser i form av praktik för deltagare genom Arbete och Integration.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Ingen detaljplan har antagits under 2022, flera planer är pågående varav några är i antagandeskedet, detta gäller detaljplaner för Noresunds herrgård och närområde, polisstation vid Morokulien, del av kvarteret Kojan 2 & 3. Målet för antal deltagare verksamheten inom Arbete och integration som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden 2022 nåddes då det under året arbetades fram en mycket god samverkan med näringslivsutvecklaren.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Antal deltagare inom Arbete och Integration som avslutas i jobb på öppna arbetsmarknaden.	Antal	33	30	40
Planberedskap	Antal	0 planer	2 nya planer	2 nya planer

Upplevelser

Eda kommun skall erbjuda ett attraktiv kultur- och fritidsutbud som är berikande för både invånare som besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.

Verksamhetsmål

Inom Samhällsbyggnad ingår kontrollområde, utveckling av fritids- och kulturaktiviteter.

Aktiviteter för att nå målen

Antalet föreningsaktiviteter och antalet deltagartillfällen redovisas av föreningslivet.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Har inte kommit igång fullt med föreningsaktiviteter efter pandemin.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Antal föreningsaktiviteter	Antal	2 995	3 200	3 200

Offentlig service

En god och behovsrelaterad offentlig service till kommunens innevånare

Verksamhetsmål

Levererar tjänster som medborgare, brukare och kunder är nöjda med.
Ekologiska livsmedel

Medarbetare

Personalen ska känna stolthet och trygghet i sitt arbete och sin kommun.

Aktiviteter för att nå målen

Informationsåtgärder samt utveckling av Lundens verksamhet ökad återanvändning och återvinning.
Successiv förnyelse av VA-anläggningen.
Kostsektionen jobbar med att utöka närproducerade och ekologiska livsmedel inom ram.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

På grund av ökade livsmedelspriser har målen för andelen svenskt närproducerat samt ekologiskt inte uppnåtts.

Reinvesteringstakten i VA-anläggningarna på minst 1% är bra och nödvändigt för att möjliggöra god kvalitet och leveranssäkerhet av VA-tjänsterna. Tyvärr nåddes inte målet då planerade investeringar har försenats.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Svenskt närproducerat	%	64	75	75
Ekologiska livsmedel	%	23	30	30
Reinvesteringar i förhållande till nuanskaffningsvärdet (NUAK) VA ska uppgå till minst 1%	%	0,65	1	1
Kundnöjdhet renhållning	%	80	80	80

Livslångt lärande

Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Verksamhetsmål

Att måluppfyllelsen bland personer som skrivs in för arbete eller utbildning ska öka årligen. Att genomföra specifika uppdrag åt exempelvis försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten enligt överenskommelse och med god kvalitet.

Aktiviteter för att nå målen

Kartläggningssamtal, individuella handlingsplaner, praktik, vägledning.

Ett fungerande integrationsarbete där nyanlända blir medvetna om rättigheter och skyldigheter i Sverige.

God samverkan internt i kommunen likaså med externa aktörer såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, och Migrationsverket.

Kommentarer kring måluppfyllelsen:

Under 2022 nåddes målet och vi ser på våra deltagare som kommer ut i egen försörjning eller studier att det är viktigt med parallella insatser och tydliga handlingsplaner.

Indikatorer	Enhet	Utfall 2022	Plan 2022	Mål 2023
Andel inskrivna som nått sitt mål om egen försörjning/studier vid avslut av ärendet	%	87	75	75

Årets ekonomiska resultat

Drift	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse	Budget 2023	Budget 2024
Intäkter	-109 258	-120 303	11 045		
Kostnader	166 697	174 458	-7 761		
Nettokostnader	57 439	54 155	3 284		
Avvikelse mot budget		3 284			
Verksamhetschef	1 694	1 184	510		
Gata, VA & Renhållning	15 206	14 973	233		
Fritid & kultur	11 940	11 185	755		
Kost	1 742	1 740	2		
Räddningstjänst	11 073	11 092	-19		
AME, Integration	8 640	6 771	1 869		
Plan & fastighet	7 144	7 209	-65		

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad redovisar totalt ett positivt resultat på 3 284 tkr.

Verksamhetschef

Verksamhetschef visar ett överskott på 510 tkr. Försäljning av mark, intäkter från diverse sammanträden och mindre kostnader av förbrukningsmaterial är orsaken till överskottet.

Gata

Gatuverksamheten visar positivt resultat på 233 tkr. Vinterväghållningen har överskridit budget men detta vägs i huvudsak upp av lägre elkostnader för gatubelysning. Även verksamheten för parker och planteringar visar ett litet överskott mot budget.

VA

Resultatet från VA visar ett överskott före reglering från VA-kollektivet. Detta innebär att 740 tkr tillförs förbetalda avgifter.

Renhållningsverksamheten

Resultatet från den taxefinansierade renhållningsverksamheten är bättre än budget och innebär ett mindre uttag från tidigare års förinbetalda avgifter än planerat. Verksamheten har haft högre kostnader för slamtömning och drivmedel jämfört med budget, men denna avvikelse vägs upp av höga metallpriser under året och reavinst vid försäljning av maskiner.

Överskottet från den affärsmässiga verksamheten blev 2 000 tkr, dvs 1 000 tkr bättre än budget vilket avsätts för framtida sluttäckning. Intäkterna blev högre än budgeterat tack vare höga metallpriser och att Lunden har tagit emot mer massor än planerat. Även kostnaderna har varit högre, främst på grund av ökad masshantering på anläggningen.

Plan/fastighetssektion:

Plan/fastighet visar totalt ett underskott på 65 tkr. Skogsdriften har medfört ett överskott på 429 tkr men verksamheten har också fått tagit en kostnad för rivning och sanering på ca 650 tkr efter brand i en fastighet i Koppom.

Kostsektion:

Resultat enligt budget.

AME/Integration:

Visar en positiv avvikelse totalt på 1 869 tkr. AME positivt överskott med ca 650 tkr Integration positivt överskott med ca 1 200 tkr. Detta pga lägre personalkostnader samt att

finansiering till vissa tjänster hittas genom effektivt nyttjande av statsbidrag. Statlig ersättning för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet bidrar också.

Fritid och kultur:

Fritids- och kulturavdelningen redovisar ett positivt resultat med 755 tkr.

Orsaken till det positiva resultatet är generellt att personalkostnaderna blev lägre än budgeterat, vilket i sin tur beror på helt eller delvis vakanta tjänster och en långtidssjukskrivning.

Även i år ska det särskilt omnämnas att tack vare personalens kompetens, engagemang och flexibilitet, så har avdelningen trots begränsade resurser kunnat genomföra det mesta av den planerade verksamheten.

Räddningstjänsten:

Resultat enligt budget. En relativt ”normal” skogsbrandssommar men fortsatt hög personalomsättning och kostnader för utbildning.

Framtiden

Verksamhetschef, plan- och fastighet

Planarbete gällande polisstation på gränsen pågår och färdigställs förhoppningsvis under 2023.

Kommunerna ska under perioden från ordinarie val till kommunfullmäktige år 2022 fram till senast 11 september 2024 antingen ha antagit en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan.

Delar av kommunens fastighetsbestånd har ett eftersatt underhåll och extra medel skulle behövas för att hamna på en acceptabel underhållsnivå. En långsiktig plan på vilka fastigheter som skall prioriteras utifrån verksamheternas behov och framtidsplaner skulle underlätta den fortsatta planeringen och prioriteringen.

Prisökningar har skett inom de flesta områden vilket innebär en större kostnadsökning vid vår bygg- och anläggningsprojekt.

Gata

För att upprätthålla en god standard på gator och vägar där inte kapitalförstöring sker krävs det rätt insats i rätt tid. Det är viktigt att samordningen med VA är god då många VA-ledningar ligger i gatumark. Samarbete inom upphandlingar och drift är en förutsättning för att detta kan ske så kostnadseffektivt som möjligt.

VA

Kraven på VA-verksamheten att leverera ett gott och säkert dricksvatten samt rena avloppsvatten kommer sannolikt att öka från både medborgare och myndigheter i framtiden. Detta ställer krav på god planering och framförhållning i verksamheten. Vittenstens vattenverk som försörjer Åmotfors är under utredning och där måste inom snar framtid ett beslut tas om hur den långsiktiga vattenförsörjningen skall ordnas. Fortsatt arbete med att upprätta vattenskyddsområde där det saknas och att revidera gamla.

Renhållning

Renhållningsverksamheten står inför stora förändringar. Ökade krav på återbruk samt utsortering och insamling av olika avfalls- och återvinningsfraktioner ställer nya krav på verksamheten och kommer att kräva höjning av taxan de kommande åren.

Från och med år 2023 får kommunen ansvar för allt bygg- och rivningsavfall från hushåll, och att det ska sorteras.

Från och med 1 januari 2024 blir det obligatoriskt med matavfallsinsamling och kommunen kan inte längre erbjuda osorterade renhållningsabonnemang. Regeringen har ännu inte fattat beslut om hur EU-krav på insamling av annat biologiskt avfall (trädgårds- och parkavfall) ska genomföras i Sverige.

Regeringen har beslutat att kommunerna övertar ansvar för insamling av förpackningar från hushåll och vissa mindre verksamheter från och med 1 januari 2024. Senast 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling ha startat och kommunen har fram till hösten 2023 på sig att redovisa sin plan för införandet. Kostnaden kommer att ligga kvar hos producenterna och kommunen får ersättning via schablon.

En sluttäkningsplan för deponin på Lunden ska tas fram och medel bör avsättas för att täcka kostnader för sluttäckningen.

En ny avfallsplan har tagits fram för kommunen och väntas antas politiskt i början av år 2023. I planen implementeras nya regler och förhållanden.

Kostsektion

Förväntningarna ökar på kommunerna att satsa mer på lokala livsmedel för att stärka försörjningen i närområdet för att stå bättre rustade i en krissituation.

Arbete och integration

Under 2023 ser vi positivt på att fortsätta utveckla verksamheten och skapa fler insatser för våra deltagare att närma sig arbetsmarknaden och etablera sig i samhället, både inom verksamheten och i samverkan. Samverkan överlag är en viktig del för att nå verksamhetens mål. Men vi står också inför utmaningar kopplade till oroligheterna i vår omvärld och samhället. Ett minskat inflöde av nyanländ och de nyanlända vi tar emot har en längre väg för att etablera sig i samhället/arbetsmarknaden. Vi har också en oro för ett ökat inflöde av deltagare i det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), vi ser redan idag att många som kommer via KAA är i behov av mer resurskrävande insatser.

Fritid och kultur:

I likhet med tidigare årsredovisningar är det viktigt att inför framtiden poängtera att ett rikt och omväxlande fritids- och kulturutbud är ett stort omistligt värde för kommunen, dess invånare och besökare. En kommun som saknar detta riskerar mista en del av dess attraktionskraft. Det är väl känt att fritids- och kultursektorn med dess olika verksamhetsgrenar är oerhört viktig för framförallt invånare i en kommun, men även för besökare/turister. Därför är sektorn en bärande del i kommunens övergripande mål med att försöka göra kommunen än mer attraktiv. Ambitionen är att på olika sätt tillsammans med vårt aktiva föreningsliv verka för att utveckla fritidsutbudet, så att både edaborna och gäster/turister kan erbjudas olika alternativ till en meningsfull och kvalitativ fritid

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten behöver fortsatt utveckla sitt arbete för att rekrytera och behålla sin personal. En mycket viktig fråga för framtiden är arbetsmiljön på våra brandstationer som behöver förbättras och förslag på detta kommer att tas fram.

Under 2023 kommer de första satsningarna göras för att stärka räddningstjänstens förmåga att agera vid höjd beredskap och ytterst krig. Denna utveckling kommer att ta ytterligare fart i och med förväntade statliga satsningar runt 2025 och framåt.

Under 2023 kommer en ny lag om kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete. Inför den nya lagen har en organisation för detta kommit på plats, metoder för arbetet tagits fram och den gemensamma säkerhetssamordningen har bemannats upp för att kunna hantera de tillkommande arbetsuppgifterna.

Investeringsredovisning

De större investeringarna under året har varit byggnation av Kv Violen (demensboende) etapp 1-3 är beslutat och beställt, behov finns om fler platser samt ombyggnation av korset Charlottenbergsvägen - Storgatan.

Verksamhetsberättelse Miljö- och byggsektionen

Årets verksamhet

Verksamheten har i huvudsak bedrivits i utifrån avdelningens framtagna tillsynsplaner (Tillsynsplan Miljöskydd, Tillsynsplan Hälsoskydd, Kontrollplan Livsmedel, Tillsynsplan Alkohol & Tobak). Tillsynsplanerna är baserade på respektive områdes behovsutredning och anpassade efter tillgängliga resurser. Genomförandegraden speglar därför enbart vad man förväntade sig genomföra under 2022 och inte det totala behovet inom respektive område.

Under året har verksamheten haft stor personalomsättning och stundtals vakanta tjänster vilket har påverkat genomförandegraden. Miljötillsynen hade under året en genomförandegrad på 44%. Hälsoskydd hade under året en genomförandegrad på 62,5%. Livsmedelstillsynen hade en genomförandegrad på 84%. Inom alkohol och tobaksområdet har samtliga verksamheter erhållit tillsyn. Inom Plan och byggområdet har 77% genomförts utifrån gjorda prioriteringar.

Årets ekonomiska resultat

Miljö- och byggavdelningen redovisar totalt ett positivt resultat på 1 262 tkr vilket är bättre än förväntat. Avvikelsen jämfört med prognos kan till största del härledas till lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster/tjänstledigheter. Avdelningen har även avyttrat ett av sina fordon.

Framtiden

Framtiden för verksamheten är illavarslande, om verksamheten skulle ha samtlig personal på plats skulle man sannolikt gjort ett negativt ekonomisk resultat 2022. Utifrån avdelningens behovsutredningar saknar verksamheten resurser inom samtliga områden för att kunna utföra lagstadgade arbetsuppgifter. Utifrån den budgetram och de resurser som verksamheten har måste man årligen göra prioriteringar bland de lagstadgade arbetsuppgifterna.

Verksamhetsberättelse Eda Bostads AB

Eda Bostads AB är ett kommunalt aktiebolag som ägs till 100% av Eda kommun. Verksamheten i bolaget består av att äga, förvalta och utveckla fastigheter, som inrymmer bostäder, affärslokaler och kollektiva anordningar. Bolaget har uppdraget att förvalta stora delar av kommunens fastighetsbestånd för vilket förvaltningsersättning erhålls. Verksamheten i bolaget ska bidra till att främja bostadsförsörjningen inom Eda kommun.

Årets verksamhet

Under året har en större renovering och lokalanpassning genomförts på Hoppet 14-16 i Charlottenberg. Boda röda nybygget 1 har fått ett nytt tak, avvattningsystem, värmesystem och ventilation. Under senare delen av 2022 har ett omfattande projekt gällande Hjorten 1 påbörjats.

Ekonomi

<i>Ekonomisk översikt</i>	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning (tkr)	76 669	75 108	72 491	69 819
Resultat efter finansiella poster (tkr)	2 450	7 158	1 379	99
Balansomslutning (tkr)	238 367	239 900	230 196	237 539
Soliditet (%)	22	21	20	19

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 2 450 tkr vilket är 4 708 tkr lägre än föregående år. Förutom större kostnader för underhållsåtgärder förklaras resultatutvecklingen med utebliven ersättning från FORA (sk AFA-medel) 757 tkr som tillhandahölls år 2021.

Framtiden

Hyrehöjningen för år 2023 är framförhandlad till en ökning med 3,95 % fr o m 1 januari 2023.

Under år 2023 pågår ett större projekt avseende en av bolagets fastigheter. Åtgärderna omfattar ett nytt ventilationssystem, invändiga åtgärder i lägenheter samt utvändiga åtgärder avseende fasaden. I planeringen ingår också ombyggnad av taket och tillförandet av en solcellsanläggning. Investeringar för energibesparande åtgärder kommer de närmaste åren att öka för att bemöta förväntade kostnadsökningar. I övrigt förväntas verksamheten bedrivas i enlighet med bolagets plan för underhåll och löpande förvaltningsåtgärder.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Det senaste året har kostnader för material ökat väsentligt. Bedömningen är också att de taxebundna kostnaderna (exempelvis energipris) ökar. På grund av det makroekonomiska läget med rådande inflation så är sannolikheten hög att 2023 kommer bestå av ränteökningar. Det finns risk att oroligheterna på den finansiella marknaden påverkar bolagets verksamhet. Omsättning av flera lån sked under 2023. Ett omfattande projekt sker också inom bolagets verksamhet. Bevakning av likviditeten blir således viktig till följd av stora utbetalningar.

Verksamhetsberättelse Eda Energi AB

Årets verksamhet

Eda Energi AB distribuerar fjärrvärme till kunder i Åmotfors. Bolaget erhåller sina värmeleveranser från Åmotfors Energi AB och dess avfallsförbränningsanläggning på orten. För att säkerställa värmeleveranser då Åmotfors Energi AB inte kan leverera värme har bolaget två reservoljepannor med en sammanlagd effekt på 4 MW vid Älvgårdens panncentral samt en oljepanna om ca 1 MW vid Patronen, totalt alltså 5 MW i reservkapacitet.

Anläggningstillgångarna, som består av fjärrvärmenätet, panncentralerna vid Älvgården och kv. Patronen med reservoljepannor samt bolagets distributionsanläggning vid Åmotfors Energi AB, uppgår till sammanlagt 28 374 tkr.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Eda Energi AB har under 2022 tecknat nytt avtal för värmeleveranser med Åmotfors Energi AB från 2023-01-01 vilket givit bolaget anledning att se över sin prissättningsmodell samt att i utskick kommunicera framtida prishöjning och prisprognoser till kunderna. Ägaren, Eda kommun, gav Eda Energi AB uppdraget att teckna avtal gällande minst en sexårsperiod och meddelade samtidigt att de avbröt pågående arbete med försäljning av bolaget.

Under 2022 har 1 st villa anslutits till fjärrvärmenätet och totala antalet anslutna fastigheter uppgår till sammanlagt 128 st. Samtliga av kommunens och Eda bostads AB fastigheter är anslutna. Av fastigheterna är 10 st flerbostadshus, 18 st lokaler, 4 st industrier (3 till Norma) och 96 st villor.

Under 2022 levererades totalt 8,24 GWh (8,86) GWh varav 1,61 GWh till flerbostadshus 1,64 GWh till småhus 2,00 GWh till industri och 2,99 GWh till offentliga lokaler. Verksamhetsåret har gett ett lägre resultat än budgeterat då resultatet har belastats med kostnader för utsläppsrätter som prismässigt har skjutit i höjden samt ökade energikostnader för el och olja.

Framtiden

Eda Energi AB planerar att utöka samarbetet med Åmotfors Energi AB för att se över möjligheter till framtida energieffektivisering.

Anslutning av nya abonnenter sker oftast enbart av fastigheter som ligger efter befintlig fjärrvärmeledning. Det beror på att vi närmar oss den effekt, 4 MW, bolaget får köpa av Åmotfors Energi AB. Vi kan ansluta motsvarande några villor ytterligare.

Under 2023 planeras för förbättrad hemsida.

Förebyggande underhåll fortgår prioriterat under 2023 för att förbättra anläggningarna och förbättra rutiner och arbetssätt för att motverka störningar. Reservoljepannan som är placerad vid Patronen kommer att avyttras under året.

Miljöpåverkan

Fjärrvärme ger hushållen möjligheten till miljövänligt uppvärmningsalternativ. Bolaget verkar för att distribuera energi med låg miljöpåverkan. Andelen avfallsbaserad, förnybar, energi som köps från Åmotfors Energi AB utgör 97 %. I resultatet för 2022 redovisas kostnaden för utsläppsrätter till 1 493 tkr.

Verksamhetsberättelse Teknik i Väst AB

Arvika Teknik AB, som är en del av en helägd kommunal koncern, äger 90 % av aktierna i Teknik i Väst AB. Eda kommun äger resterande 10 %.

Teknik i Väst AB har till uppgift att skapa förutsättningar för god livskvalitet för dagens och morgondagens invånare genom att tillhandahålla hållbara tjänster med stort kundvärde och hög driftsäkerhet. Bolaget arbetar på uppdrag av Arvika Teknik AB, Arvika kommun, Eda kommun, Arvika Fjärrvärme AB, Arvika Kraft AB, Arvika Kommunnät AB, Eda Energi AB, Årjängs Nät AB och några ytterligare kommunala uppdragsgivare.

Uppdragen består av drift och underhåll av anläggningar, projektledning, att tillhandahålla kompetens inom miljö och ekonomi samt inom marknad, försäljning och kundservice.

Årets verksamhet

Bolaget har under året tagit över ansvaret för Eda kommuns kundtjänst för kunder inom vatten och avlopp samt renhållning.

Under året investerades totalt 6 046 (9 936) tkr i förnyelse och nyanskaffning av fordon och maskiner.

Under 2021 har covid-19 haft en stark påverkan på samhälle och näringsliv. Bolagets verksamhet, ställning och resultat har inte påverkats väsentligt under räkenskapsåret.

Uppdrag

Bolagets uppdrag har inneburit drift, skötsel och investeringsinsatser i anläggningar för vatten och avlopp, renhållning, gator, elnät, fjärrvärmenät, bredbandsnät och kraftstationer. Detta görs på uppdrag av åtta olika uppdragsgivare i form av Arvika och Eda kommuners förvaltningar, fyra av Arvikas kommunala bolag samt ytterligare några kommunala organisationer.

Verksamheten har bedrivits på ett bra sätt och bolagets och uppdragsgivarnas mål har i huvudsak uppfyllts.

Medarbetare

Bolagets personal har inte drabbats av några större sjukdomsutbrott med hänsyn till covid-19 men korttidssjukskrivning på grund av försiktighet vid förkylningssymptom gör att sjukfrånvaron varit högre än normalt, 5,0 %.

Smittorisen har gjort att insatser hemma hos fastighetsägare och byten av el- och vattenmätare som inte varit akuta senarelagts. Digitala möten har tillämpats, kundbesök vid anläggningarna har minimerats, medarbetarna har hållit avstånd och tvättat sina händer.

En medarbetarundersökning med fokus på Hållbart Medarbetarengagemang, HME, genomfördes under hösten. Resultatet var vid jämförelsen högt med Nöjd medarbetarindex på 79 (78), detta ligger i nivå med kommunens övriga verksamheter. Övriga resultat var Ledarskap 81 (82), Motivation 79 (79) och Styrning 75 (73). Resultat inom parentes avser medarbetarundersökningen 2020.

Framtiden

Arbetet med att utveckla den nya organisationen kommer att fortgå i syfte att skapa en ökad samverkan mellan såväl ägarkommunerna, de kommunala bolagen som avdelningarna inom Teknik i Väst AB. Beställardialoger med de olika uppdragsgivarna kommer att utvecklas.

Bolaget kommer även fortsättningsvis lägga fokus på reinvesteringar och förnyelse av fordon och maskiner för att på ett säkert och kvalitetsmässigt bra sätt kunna leverera de tjänster som efterfrågas och samtidigt sörja för en god miljö och arbets-miljö.

Det är också viktigt att fortsätta med en intensiv branschbevakning, att följa teknikutvecklingen i samhället liksom utvecklingen inom digitalisering.

Även efter räkenskapsårets utgång har covid-19 påverkan på samhälle och näringsliv. Bolaget noterar fortsatt endast en marginell påverkan på affärsvolymen och ser inget hot mot företagets ekonomiska ställning. I bedömningen har beaktats idag kända effekter av covid-19.

Miljöpåverkan

Teknik i Väst AB har som övergripande strategiskt mål att låta miljö- och klimatfrågorna stå i fokus med syfte att bidra till ett hållbart samhälle.

Bolagets största miljöpåverkan är utsläpp från fordon som används i verksamheten. För att minska utsläppen ställs krav på hög miljöklass vid inköp och leasing, dessutom tankas egna fordon med förnybart bränsle.

För att minska utsläppen uppmuntras personalen att, när det är möjligt, arrangera och delta i digitala möten, resa miljövänligt, cykla eller promenera till möten i arbetet. På flertalet av bolagets arbetsplatser finns det en eller flera elcyklar att låna. Under året har samtliga medarbetare genomgått en grundläggande miljöutbildning.

Teknik i Väst AB har tagit fram en klimat-anpassningsstrategi för uppdragsgivarnas verksamhetsområden: renhållning, elnät, fiber, vatten och avlopp, gata, kraft och fjärrvärme. Detta är en stor satsning som bolaget gjort i syfte att arbeta så hållbart som möjligt med uppdragsgivarnas anläggningar och strategin syftar till att anpassa verksamhet och anläggningar till nutidens och framtidens klimat.

Förslag till resultatdisposition

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten:

Balanserat resultat	-159 920
Årets resultat	1 640
Kronor	-158 280

Behandlas så att:

I ny räkning överförs	-158 280
Kronor	-158 280

Verksamhetsberättelse Valfjället Skicenter AB

Valfjället Skicenter AB är ett 100 % ägt kommunalt bolag vars ändamål är att ”främja turismnäringens utveckling inom Eda kommun”. Bolaget bedriver för närvarande Valfjället Skicenter AB kompletterat med camping och boende i villavagnar.

Årets verksamhet

Inledningsvis kom även 2022 att påverkas av pandemin Covid-19. Gränsen mellan Norge och Sverige var stängd under inledningen av 2022 vilket medförde att en stor marknad inte varit tillgänglig. Restriktioner för Sverige hävdades av Regeringen/FHM den 9 februari 2022..

Restriktionerna hävdades i mitten av februari 2022. Under normala förhållanden bidrar norska gäster med betydande intäkter. Påverkan av pandemin Covid-19 har för bolaget varit stor ett antal år och kommer att kräva betydande insatser inom marknads- och försäljningsområdet för att återuppväcka våra kunders intresse.

Snöläggningen inför säsongen 2021/2022 påbörjades under november och familjebacken kunde öppnas 18 dec 2021. Matts Olsson backen snölades under början av januari 2022 och kunde öppnas i mitten av januari 2022. Anläggningen stängde för säsongen i slutet av mars. Säsongen 2022/2023 kunde starta under julhelgen då huvuddelen av pisterna var snölagda och pistade. Endast kompletteringar i Matts Olsson backen krävdes under första veckan i januari.

Kostnaden för snöläggning och preparering av pister har påverkats av höga energi- och drivmedelspriser. Anläggningens tekniska utförande gör det svårt att styra tillverkningen till dygnets timmar med lägre energipriser. Styrelsen har av kommunens ombud fått i uppdrag att inhämta förslag på en modernare och mer kostnadseffektiv anläggning. Detta arbete pågår och kommer att beredas av styrelsen under första halvåret 2023. Bolaget har deltagit i en samordnad upphandling av el eftersom avtalet med tidigare leverantör löpt ut 31/12 2022. Ny leverantör är Vattenfall för hela kommunkoncernen och de erbjuder under rådande förhållanden endast rörligt pris. Effekterna av detta är i dagsläget svårbedömt.

Beläggningen i och intäkterna rörande Drömbyn har succesivt ökat under året, delvis beroende på högre grundbeläggning samt dynamisk prissättning vilket attraherat kunder. Säsongsplatserna för husvagnar inklusive utökningen vid Norli har i princip varit fullbelagda. Verksamheten påverkas i hög grad av klimateffekter samt pandemin Covid-19 under åren 2020, 2021 och inledningen av 2022.

Genom den branschorganisation bolaget tillhör har vi haft framgång i vårt gemensamma överklagande av Skatteverkets beslut där de tidigare nekat återbetalning av punktskatter men nu ändrat sitt beslut.

Bolagets intäkter för år 2022 har ökat med 1,6 Mkr jämfört med år 2021, vilket främst beror på ökade intäkter av liftkort, skiduthyrning samt boende i Drömbyn. Ett resultat på +80 tkr redovisas för verksamhetsåret, vilket i jämförelse med -1 460 tkr är en förbättring med 1 540 tkr.

Bolaget beviljades i april 2021 en kapitaltäckningsgaranti av Kommunfullmäktige i Eda, som sträcker sig till 2023-05-30. Denna garanti är och kommer att vara nödvändig för att parera effekterna av klimateffekter samt osäkerheten kring energikostnadernas utveckling framgent. Under första halvåret 2023 har bolaget för avsikt att lämna in en ny begäran gällande kapitaltäckningsgaranti likt den förra.

Bolaget har under året ingått ett nyttjanderättsavtal på 10 år med Valfjället Slalomklubbs avseende rätten för bolaget att nyttja anläggningar inom slalomklubbens projekt ”Valfjället Utveckling”. Efter periodens slut är avsikten att bolaget ska ta över ägandet av bland annat den nya tillgänglighetsanpassade servicebyggnaden.

Styrelsen har till Kommunfullmäktige i Eda hemställt om kommunal borgen för att utveckla områdets verksamhet, i detta fall med en höghöjdsbana. Beslut om detta förväntas under första kvartalet 2023. Bolaget har för verksamhetsåret 2023 budgeterat med ett nollresultat.

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag 2023-04-05

§ 65 Årsredovisning 2022 för koncernen Eda kommun

Diarienummer: KS/2023:75

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige följande:

- godkänna upprättat förslag till årsredovisning 2022.
- överföra investeringsmedel från föregående år enligt förslag i sammanfattning av ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Under sammanträdet

Ekonomichefen redovisar kommunens och de kommunala bolagens resultat för 2022 samt resultaträkningen kopplat till de finansiella målen. Respektive verksamhets budgetavvikelse samt balanskravsutredningen redovisas för kommunstyrelsen. Äskande gällande omföring av investeringar presenteras också.

Resultatutveckling

Årets resultat för kommunen är ett överskott på 5,5 mkr, vilket är en försämring med 9,4 mkr jämfört med föregående år.

Verksamheternas nettokostnader ökade med 38,7 mkr i kommunen. Ökningen är i större än föregående år. Avskrivningarna i kommunen har ökat med 1,5 mkr vilket till största delen kan förklaras med att i takt med att i huvudsak leasingbilar byts ut klassificeras de nya som finansiell leasing vilket gör att hyran bokförs som en amortering och avskrivning av leasingskulden.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 22,7 mkr och uppgick sammanlagt till 598,6 mkr. Kommunens skatteunderlag uppgick till 354,3 mkr vilket motsvarar 59,2 % av de totala intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Verksamheternas största avvikelser mot budget

Kommunledningsstaben visar ett överskott gentemot budget på 2,6 mkr, i huvudsak med anledning av vakanser och att olika kommunövergripande insatser och aktiviteter inte kommit igång fullt ut efter pandemin.

Bildning redovisar ett underskott gentemot budget på -12,4 mkr. Grundskolorna (med fritidshem och grundsärskola) redovisar ett underskott på 4,9 mkr. Främsta orsakerna till detta är höga personalkostnader gentemot budget. Andra större negativ poster är interkommunal ersättning samt skolskjutsar (totalt ca 5,2 mkr). Förskolan redovisar ett litet överskott gentemot budget på 0,4 mkr. Vuxenutbildningens nettokostnader överstiger budget med ca 0,9 mkr.

Socialnämnden redovisar ett underskott gentemot budget på -13,1 mkr. De största avvikelserna hittar vi inom hemtjänsten samt externa placeringar inom LSS. För att lösa semesterperioden har särskild ersättning erbjudits, något som också betingat högre kostnader. IFO redovisar ett överskott på ca 2,8 mkr, men där har en del kostnader istället hamnat inom LSS vilket gör att det endast skett en omfördelning av kostnader inom nämnden gällande dessa.

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott på 3,3 mkr. Den största delen av överskottet, ca 1,9 mkr kommer från Arbetsmarknad och Integration. Detta främst med anledning av lägre personalkostnader samt effektivt nyttjande av statsbidrag. Fritid och kultur redovisar ett överskott mot budget på ca 0,8 mkr, detta på grund av vakanser och någon långtidssjukskrivning. Verksamhetschef visar också ett överskott med ca 0,5 mkr. Övriga verksamheter i paritet med budget.

Den stora positiva avvikelserna hittar vi på finansförvaltningen (14,5 mkr) där skatteintäkter och generella statsbidrag vida överskred vad som prognostiserades i samband med budgetbeslutet inför 2022. Även kostnaden för pensioner också blev något lägre än budget. Kapitaltjänstkostnaderna samt räntekostnader blev däremot något dyrare.

Investeringsverksamheten

Kommunen hade en investeringsnivå på 94,2 mkr 2021. Den budgeterade investeringsvolymen var 440,6 mkr inklusive omföringar från 2021.

Aktuella större projekt som slutförts och påbörjats under året är demensboende i Charlottenberg (Kv Violen), ombyggnad plankorsning Charlottenbergsvägen-Storgatan, multiplan vid Gärdesskolan och spillvattenrening Noresund. Utöver dessa stora investeringar har mycket tid gått åt till förarbete och projektering av andra större framtida möjliga investeringsbehov.

Kommunen hade materiella anläggningstillgångar till ett bokfört värde på 603,1 mkr varav

541,7 mkr i mark, byggnader och tekniska anläggningar. Avskrivningarna uppgick till 34,1 mkr. Årets investeringsnivå finansierades till största del med egna medel, ett lån på 20 mkr togs upp i slutet av året. Kassa och banktillgångar uppgick per 31/12 till 10,2 mkr (ifjol 48,4) i kommunen.

Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning av balanskravet är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning görs.

Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultat-räkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar.

Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (till exempel kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Nedan följer balanskravsutredningen med jämförelse ett år tillbaka.

Balanskravsutredning	2021	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	5 458	20 508
- Samtliga realisationsvinster	-1 017	-3 421
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4 441	17 087
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-3 321
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
= Årets balanskravsresultat	4 441	13 766
- Justerat resultat från föregående år	0	-8 006
= Kvar att återställa	0	0

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- Det finns inget historiskt underskott att återställa
- Intäkterna justerades för realisationsvinster på 1 017 tkr
- En reservering till RUR är inte möjlig enligt fullmäktiges regelverk.

Investeringsprojekt

Nedan redovisas förvaltningens förslag till omföring av investeringsmedel.

Kod	PROJ	Budget inkl tilläggsanslag	Redovisat 2022	Äskande omföring	
1001	RENOVERING STALL N MON	1 644,9	451,5	1 193,4	Överföres, arbete pågår
1004	OMBYGGN KOPPAREN 11	6 000,0	72,9	5 927,1	Överföres, arbete pågår

1005	SLÄCKBIL	5 000,0	0,0	5 000,0	Överföres, beställd, leverans 2023
1006	SKOGBORG 8 LSS	0,0	820,8	-820,8	Överföres, budget finns från 2023
1101	SPILLVATTENR EN NORESUND	12 000,0	1 216,6	10 783,4	Överföres, arbete pågår
1249	TILLGÄNGLIG HETSANP	216,0	0,0	216,0	Överföres, arbete utförs löpande
1251	FÖRVÄRV FOLKETS HUS	542,2	4,6	537,6	Överföres, läggs till proj 1294
1258	UTBYGGNAD GUNNARSBYS KOLAN	111 981,8	2 070,3	109 911,5	Överföres, arbete pågår
1268	TAK ÄLDREBOEND EN	619,2	0,0	619,2	Överföres, önskas nyttjas till lokalutredni ng Skolan 7 (ram 2023)
1269	INLÖSEN	645,7	55,0	590,7	Överföres
1272	SAMLINGSLOK AL TRYGGHETSBO	2 176,0	0,0	2 176,0	Överföres, läggs till proj 1805
1286	ENERGIOPTIM ERING	879,2	0,0	879,2	Överföres, arbete utförs löpande
1294	TAK O TOALETTER KOMMUNHUS	1 316,5	164,4	1 152,1	Överföres, läggs samman med proj 1251

1303	OMBYGGNAD PLANKORSNIN G	824,7	1 766,5	-941,8	Överföres, bidrag ska inkomma
1399	KORSN.ÅTG RV61/RASTAV	-753,4	375,8	-1 129,2	Överföres, reglering av kostnader ska ske
1805	DEMENSBOEN DE CBG	170 130,7	64 870,6	105 260,1	Överföres, arbete pågår
2045	INFÖRANDE OFFICE365	129,6	0,0	129,6	Överföres, arbete pågår
2736	NYTT ADM SYSTEM VOS	3 561,8	299,2	3 262,6	Överföres, arbete pågår, nya moduler
1200	INVESTERINGS RAM FASTIGHET	20 603,1	2 202,4	18 400,7	Överföres, arbete pågår
1300	INVESTERINGS RAM GATA/PARK	6 713,7	5 192,4	1 021,3	Överföres, arbete pågår efter VA- sanering
1400	INVESTERINGS RAM VA	13 454,9	6 874,7	6 580,2	Överföres, arbete pågår
1500	INVESTERINGS RAM RENHÅLLN	4 250,0	2 946,9	1 303,1	Överföres, arbete pågår
2100	INVESTERINGS RAM RTJ	180,1	0,0	180,1	Överföres, inköp görs 2023
2300	INVESTERINGS RAM KLS	2 073,8	1 312,7	761,1	Överföres, arbete pågår, främst IT
2400	INVESTERINGS RAM KOST	1 479,6	388,0	1 091,6	Överföres, leverans sker 2023

2600	INVESTERINGS RAM BILDNING	2 390,7	938,5	1 452,2	Överföres, arbete pågår
2700	INVESTERINGS RAM VÅRD/STÖD	671,5	497,0	174,5	Överföres
Totaler		368 732,3	92 520,8	275 711,5	

Fritid & kultur, underskott ram 192,1 justeras via investeringsram fastighet

Gata - 500 tkr "nollar" Eda Glasbruk, ombyggnad plankorsning lyfts ur ram då bidragsintäkt ska in.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2022, 2023-03-29

Allmänna utskottets protokollsutdrag 2023-03-06 § 20

Äskande omföring investeringar 2023-03-03

**När ärendet har behandlats i kommunfullmäktige skickas
beslutet till**

För kännedom
Samtliga nämnder

För åtgärd

-